

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ . Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ — ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ ΑΥΤΟΣ

Ἀντωνυμίες

Ἀντωνυμίες λέγονται οἱ κλιτές λέξεις πού χρησιμοποιοῦμε στὸν λόγο ἀντὶ γιὰ ὀνόματα οὐσιαστικά ἢ ἐπίθετα.

Εἶδη ἀντωνυμιῶν

Οἱ ἀντωνυμίες εἶναι ἐννέα εἰδῶν:

- 1) προσωπικές, 2) δεικτικές, 3) ὀριστική ἢ ἐπαναληπτική, 4) κτητικές, 5) αὐτοπαθεῖς,
- 6) ἀλληλοπαθεῖς, 7) ἐρωτηματικές, 8) ἀόριστες, 9) ἀναφορικές.

1) Προσωπικές ἀντωνυμίες

Οἱ προσωπικές ἀντωνυμίες φανερόνουν τὰ τρία πρόσωπα τοῦ λόγου:

– ἐγώ	α' πρόσωπο	(ἐγώ πού ὁμιλῶ)
– σύ	β' πρόσωπο	(σύ στὸν ὁποῖο ἀπευθύνομαι)
– οὗτος, αὐτός ἢ ἐκεῖνος	γ' πρόσωπο	(ἐκεῖνος ἢ ἐκεῖνο γιὰ τό ὁποῖο γίνεται λόγος)

Κλίση τῆς ἀντωνυμίας α' προσώπου

Ἐνικός Ἀριθμός

Ὄν.	ἐγώ	π.χ.	Ἐγώ εἶμι ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια...
Γεν.	ἐμοῦ, μου	π.χ.	Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ δέ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.
Δοτ.	ἐμοί, μοι	π.χ.	Ἐμοί τό προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστίν.
Οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητας...
Αἰτ.	ἐμέ, με	π.χ.	Ἐμέ ὑπομενοῦσι δίκαιοι...
Παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει καί ἐλέγξει με.

Πληθυντικός Ἀριθμός

Ὄν.	ἡμεῖς	π.χ.	Ἡμεῖς μωροί διά Χριστόν...
Γεν.	ἡμῶν	π.χ.	Πρόσδεξαι τήν δέησιν ἡμῶν.
Δοτ.	ἡμῖν	π.χ.	Καί δός ἡμῖν, Δέσποτα, πρὸς ὕπνον ἀπιούσιν.
Αἰτ.	ἡμᾶς	π.χ.	Τείχισον ἡμᾶς ἀγίοις σου ἀγγέλοις.

Προσωπική ἀντωνυμία β' προσώπου

Ἐνικός Ἀριθμός

Ὄν.	σύ	π.χ.	Σύ εἶ ὁ μόνος ἅγιος, σύ εἶ ὁ μόνος Κύριος...
Γεν.	σοῦ, σου	π.χ.	Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα. Ἀνοιξαντός σου τὴν χεῖρα τὰ σύμπαντα πλησθήσονται...
Δοτ.	σοί, σοι	π.χ.	Σοί δόξα πρέπει τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι... Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς.
Αἰτ.	σέ, σε	π.χ.	Πρὸς Σέ, Κύριε, ἐκέκραξα. Ἕμνουμέν Σε, εὐλογοῦμέν σε...

Πληθυντικός Ἀριθμός

Ὄν.	ὕμεῖς	π.χ.	Ἕμεῖς ἐστε τὸ ἄλλας τῆς γῆς...
Γεν.	ὕμῶν	π.χ.	Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐντός ὑμῶν ἐστὶν.
Δοτ.	ὕμῖν	π.χ.	Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν...
Αἰτ.	ὕμᾶς	π.χ.	Ἴδού ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων.

Παρατηρήσεις:

- Οἱ προσωπικές ἀντωνυμίες δέν δηλώνουν γένος (δηλ. εἶναι καὶ γιὰ τὰ τρία γένη).
- Οἱ τύποι ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, σοῦ, σοί, σέ (μέ τόνο) χρησιμοποιοῦνται:
 - α) Ὄταν ἔχουμε ἔμφαση, π.χ. ταῦτα ἐμοί μελήσει (= γι' αὐτά ἐγὼ θά φροντίσω).
 - β) Ὄταν ἔχουμε ἀντίθεση, π.χ. οὐκ ἐμοί, ἀλλά σοί ἀρέσκει (= ὄχι σέ μένα, ἀλλά σέ σένα ἀρέσουν).
 - γ) μετὰ ἀπό πρόθεση, π.χ. Κύριε, πρὸς σέ κατέφυγον. — Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί.
- Οἱ δεῦτεροι τύποι τῶν ἀντωνυμιῶν τονίζονται ὅταν προηγῶνται τῆς λ. στήν ὁποία ἀναφέρονται, ἀλλά παθαίνουν ἔγκλιση τόνου ὅταν ἔπονται τῆς λ., π.χ. Σοί δόξα πρέπει — Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς.
- Γιὰ τὸ γ' πρόσωπο, ἐπειδὴ οἱ τύποι τῆς προσωπ. ἀντων. δέν εἶναι εὐχρηστοί, χρησιμοποιοῦμε τὴν δεικτική ἀντων. οὗτος, αὕτη, τοῦτο, ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο ἢ τὴν ὀριστική (ἐπαναληπτική) αὐτός, αὐτή, αὐτό, π.χ. Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν ὅτι... καὶ προσήνεγκα αὐτόν (ἀντὶ τόν υἱόν μου) τοῖς μαθηταῖς σου... Φέρετέ μοι αὐτόν ὡς (αὐτόν ἀντὶ τοῦ ὀνόματος υἱόν) κ.λπ.

— Αἰτήθαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου.

— Κύριε τῶν Δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ· ἄγγελον γὰρ ἐκτός σου βοηθόν, ἐν θλίψεσιν οὐκ ἔχομεν. Κύριε τῶν Δυνάμεων, ἐρέπον ἡμᾶς.

— καὶ γόγγυον ὄν ἐὰν γαγγήθητε, οὐ μὴ ἐμμεῖνη ἐν ὑμῖν.
“Ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.

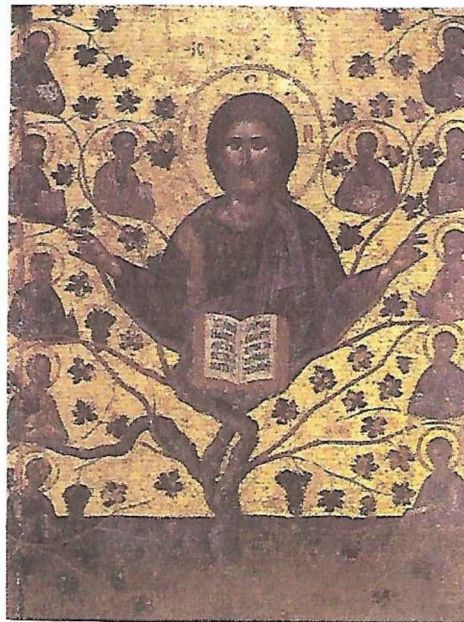
Α' Η ΑΜΠΕΛΟΣ Η ΑΛΗΘΙΝΗ

Ο Ιησούς συνήθιζε να χρησιμοποιεί στη διδασκαλία του παραβολές, δηλαδή σύντομες μεταφορικές ή αλληγορικές διηγήσεις. Χαρακτηριστική παραβολή είναι και η παρακάτω:

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοί μὴ φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. Ἦδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. Μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ γὰρ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἄφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοί μείνητε.

Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, ΙΕ' 1-5 (1ος μ.Χ.)

ἡ ἄμπελος	τὸ φυτὸ ἄμπελος, ποὺ καρπὸς του εἶναι τὸ σταφύλι
κλῆμα	κλαδί, κληματόβεργα
ἐν ἐμοί	(ποὺ ἀνήκει) σὲ μένα, δικό μου
μὴ φέρον (φέρω)	ποὺ δὲν παράγει
αἶρει (αἶρω)	ἀφαιρεῖ, κόβει
καθαίρει (καθαίρω)	καθαρίζει, κλαδεύει
πλείονα	περισσότερο
ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε (εἰμί)	σεῖς εἶστε καλλιεργημένοι, ἐξαγνισμένοι
διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν	χάρη στὴ διδασκαλία ποὺ σὰς ἔχω κάνει
καὶ γὰρ ἐν ὑμῖν	κι ἐγὼ σὲ σὰς
οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς	ἔτσι οὔτε κι ἐπεὶς

Προσωπικές Ἀντωνυμίες

(συνέχεια)

Στό προηγούμενο μάθημα αναφερθήκαμε στις προσωπικές ἀντωνυμίες τοῦ α' καί β' προσώπου. Ἡ προσωπική ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου εἶναι ἡ ἐξῆς:

	στόν ἐνικό συνηθέστεροι τύποι	στόν πληθυντικό συνηθέστεροι τύποι
Ὅν.	— (οὗτος, ἐκεῖνος)	(σφεῖς) (οὗτοι, ἐκεῖνοι)
Γεν.	(οὗ) αὐτοῦ	(σφῶν) αὐτῶν
Δοτ.	οἷ, οἶ αὐτῶ	σφίσιν αὐτοῖς
Αἰτ.	(ἐ) αὐτόν	(σφᾶς) αὐτούς

Στούς ἀρχαίους Ἕλληνες εὐχρηστοί ἦταν κυρίως οἱ τύποι τῆς δοτικῆς οἷ, οἶ, σφίσιν. Ὀνομαστική ἐνικοῦ δέν ὑπάρχει, ἡ δέ ὀνομαστική πληθυντικοῦ (σφεῖς) εἶναι σπάνια. Αὐτές ἀναπληρώνονται συνήθως ἀπό τίς δεικτικές ἀντωνυμίες οὗτος, αὕτη, τοῦτο, ἐκεῖνος, -η, -ο, ὄδε, ἦδε, τόδε. Οἱ πλάγιες πτώσεις ἀναπληρώνονται ἀπό τήν ὀριστική ἀντωνυμία αὐτός, αὕτη, αὐτό (βλ. ἀνωτέρω πίνακα κλίσεως τῆς ἀντωνυμίας γ' προσ.).

Σημείωση: Οἱ τύποι τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, ὅταν δηλώνουν ἔμφαση παίρνουν στό τέλος πολλές φορές τό ἐγκλιτικό μόριο γε (= βεβαίως, τουλάχιστον): ἔγωγε, ἐμοῦγε, ἔμοιγε, ἐμέγε.

Ἡ ὀριστική ἢ ἐπαναληπτική ἀντωνυμία αὐτός

Πότε ἡ ἀντωνυμία αὐτός, -ή, -ό εἶναι ὀριστική καί πότε ἐπαναληπτική.

1) Ὀριστική εἶναι (σέ ὅλες τίς πτώσεις) ὅταν χρησιμοποιεῖται γιά νά ξεχωρίσει κάτι ἀπό ἄλλα ὁμοειδῆ·

π.χ. Τήν στρατείαν αὐτός Ξέρξης ἤγαγεν
(= Τήν ἐκστρατεία ὁ ἴδιος ὁ Ξέρξης ὁδήγησε).
Αὐτός Μένων ἐβούλετο ἰέναι παρ' Ἀριαῖον
(= Αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Μένων...).

2) Ἐπαναληπτική εἶναι ὅταν λαμβάνεται γιά νά ἐπαναλάβει κάτι γιά τό ὅποιο ἔγινε λόγος προηγουμένως (χρησιμοποιεῖται μόνο στις πλάγιες πτώσεις)·

π.χ. Κῦρος καλεῖ Μένωνα καί λέγει αὐτῶ τάδε· (ἀντί νά ἐπαναλάβει τήν λέξη τῶ Μένωνι) Ὁ Κῦρος καλεῖ τόν Μένωνα καί λέγει σ' αὐτόν (καί τοῦ λέει) τά ἐξῆς.

3) Όταν η άντωνυμία αυτός, αυτή αυτό λαμβάνεται μέ τό άρθρο σημαίνει ταυτότητα και μεταφράζεται ὁ ἴδιος (ὄχι ἄλλος).

π.χ. Τήν αὐτήν ἡμέραν περί τῶν αὐτῶν πραγμάτων οὐ ταῦτά ἐψηφίζοντο ἐνίοτε οἱ Ἀθηναῖοι (= Μερικές φορές [ἐνίοτε] τήν ἴδια μέρα γιά τά ἴδια πράγματα [θέματα] δέν ἀποφάσιζαν τά ἴδια οἱ Ἀθηναῖοι).
Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος...

Ἡ άντωνυμία αυτός, αυτή, αυτό κλίνεται ὅπως τά τρικατάληκτα ἐπίθετα τῆς β' κλίσεως (ἀγαθός, -ή, -όν), ἀλλά χωρίς τό τελικό ν στήν ὀνομαστική καί αἰτιατική ἐνικοῦ τῶν οὐδετέρων.

*** ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ***

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ

Προσωπικά: ἐγώ, σύ, ἐ, ἡμεῖς, ὑμεῖς, σφεῖς.

ἐγώ: Τό καθοριστικόν, ὅπως ἤδη παρατηρήσαμε "ε", +γ... Τό Γ αὐτό εἶναι χαρακτηριστικόν τῆς ὑπάρξεως. Ὅπως εὐστόχως παρατηρεῖ καί ὁ Κ. Φηταίτης:¹ "Οἱ αὐτοφνεῖς τοῦ ἀνθρώπου φθόγγοι, ἄνευ μιμήσεως, εἶναι λαρυγγικοί: φθόγγοι τῶν νηπίων - ἀλλά καί τῶν κωφαλάλων-: "γ..." "γώ" → ἐγώ".
ἡμεῖς (ἐκ τοῦ ἐμ-οῦ → ἐμ-έες → ἡμεῖς) ὑμεῖς (ἐκ τοῦ σύ, διά τροπῆς τοῦ σ εἰς δασεῖαν → ὑμ-). Τό σφεῖς πιθανόν ἐκ τοῦ εἰς +ποιούς: σπέες → σφέες.

1. "Γλώσσα καί φωτιά" - Ἀθήναι 1929

Ὅριστική ἢ ἐπαναληπτική ὀνομάζεται ἡ άντωνυμία αὐτός αὐτή αὐτό¹. (αὐ=πάλιν +τός). π.χ. "Ἐπαναλάβετε τήν αὐτήν ἄσκησιν".

[Πρὸς παρατήρησιν: ἔ+αὐτός → ἑαυτός.]

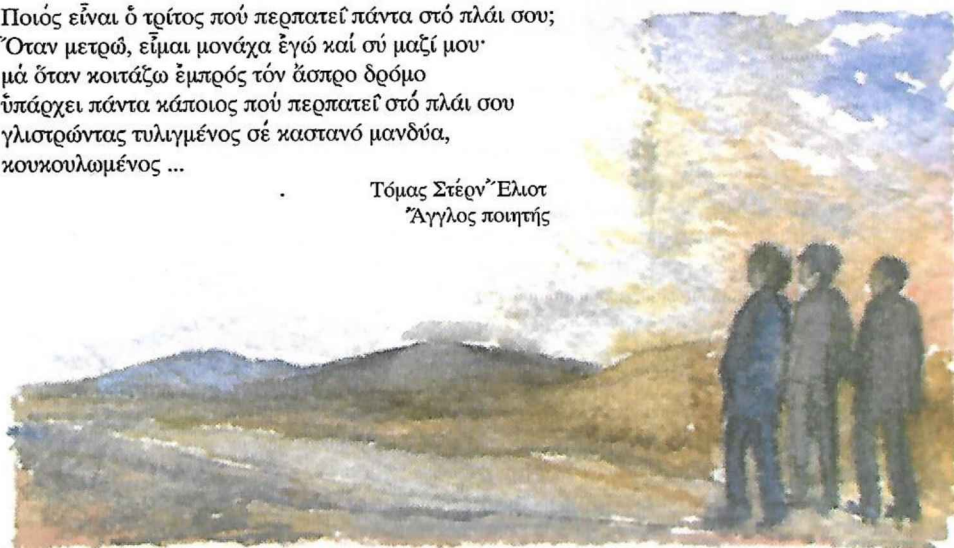
Τὸ αὐτὸ → ταυτὸν → ταυτότης. "Ταυτότης ἐστὶν ἡ ἀπαρραλλαξία, τὸ εἶναι ταυτόν".

1. Ἡ ἐπαναληπτική άντωνυμία ἐταντίσθη σιγά σιγά μέ τήν δεικτικήν.

Ἡ Ἐρημη Χώρα

Ποῖός εἶναι ὁ τρίτος πού περπατεῖ πάντα στό πλάι σου;
Ὅταν μετρώ, εἶμαι μονάχα ἐγώ καί σύ μαζί μου·
μά ὅταν κοιτάζω ἐμπρός τόν ἄσπρο δρόμο
ὑπάρχει πάντα κάποιος πού περπατεῖ στό πλάι σου
γλιστρώντας τυλιγμένος σέ καστανό μανδύα,
κουκουλωμένος ...

Τόμας Στέρν Έλιοτ
Ἄγγλος ποιητής

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Οἱ Ἀθηναῖοι, ὅταν γίνονταν 18 ἐτῶν, ἐμφανίζονταν στήν ἐκκλησία τοῦ δήμου καί γράφονταν στόν κατάλογο τῶν πολιτῶν, πού ὀνομαζόταν ληξιαρχικόν γραμματεῖον. Ἐπειτα ἔδιναν τόν ὄρκο πού ἀναφέρεται στό παρακάτω κείμενο.

Ἐγκώμιόν εἰσι τῆς πόλεως οἱ παλαιοὶ νόμοι καί τὰ ἔθη τῶν ἐξ ἀρχῆς ταῦτα κατασκευασάντων. Ὑμῖν δέ ἐστίν ὄρκος, ὃν ὀμνύουσι πάντες οἱ πολῖται, ἐπειδὴν εἰς τὸ ληξιαρχικόν γραμματεῖον ἐγγραφῶσι καί ἔφηβοι γένωνται, μήτε τὰ ἱερά ὄπλα κατασχευεῖν μήτε τήν τάξιν λείπειν, ἀμυνεῖν δὲ τῇ πατρίδι καί ἀμείνω παραδώσειν.

Λυκούργος, Κατὰ Λεωκράτους 75 - 76

τὰ ἔθη
ὀμνύουσι

μήτε τὰ ἱερά ὄπλα κατασχευεῖν

μήτε τήν τάξιν λείπειν
ἀμυνεῖν τῇ πατρίδι
ἀμείνω παραδώσειν

οἱ συνήθειες, τὰ ἔθιμα, οἱ τρόποι
ὀρκίζονται

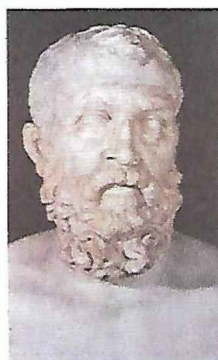
ὅτι δέν θά ντροπιᾶσουν
τὰ ἱερά ὄπλα.

ὅτι δέν θά λιποτακτήσουν
ὅτι θά ὑπερασπίσουν τήν πατρίδα
ὅτι θά τήν παραδώσουν ἰσχυρότερη

Οἱ Ἀθηναῖοι ἔφηβοι, ἀφοῦ ὀρκίζονταν μπροστὰ στόν ναό τῆς Ἀθηνᾶς, τοὺς χορηγοῦνταν ἕνα δόρυ καί μία ἀβρίδα, καί ὑπηρετοῦσαν γιά δύο χρόνια στρατιῶτες. Συγκεκριμένα 1 ἔτος στόν Πειραιᾶ καί 1 ἔτος στό ἄγρον τῆς Ἀττικῆς.

Λέγεται ὅτι ὁ ὄρκος γράφτηκε ἀπό τόν Σόλωνα, νομοθέτη τῶν Ἀθηναίων.

ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ἦ

ὁ τῆς Ἀγραύλου ἐφήβων ὄρκος

Οὐ καταισχυνῶ ὄπλα τὰ ἱερά, οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην, ὅτῳ ἂν στοιχήσω. Ἄμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὀσίων, καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν. Τὴν πατρίδα δὲ οὐκ ἐλάσσω παραδώσω, πλείω δὲ καὶ ἀρείω ὄσης ἂν παραδέξωμαι. Καὶ εὐηκοήσω τῶν ἀεὶ κρανόντων ἐμφρόνως, καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἰδρυμένοις πείσομαι, καὶ οὐστινας ἂν ἄλλους τὸ πλῆθος ἰδρῦσηται ὁμοφρόνως. Καὶ ἂν τις ἀναρῆ τούτους θεσμούς ἢ μὴ πείθηται, οὐκ ἐπιτρέψω. Ἄμυνῶ δὲ καὶ μόνος καὶ μετὰ πάντων. Καὶ ἱερά τὰ πάτρια τιμήσω. Ἱστορες θεοὶ τούτων.

Λυκούργου "Κατὰ Λεωκράτους", 76

ὁ παραστάτης, -ου (παρίβταμαι) · ὁ ἰστάμενος παρά τινι (πηγείον τινός) = βύτρογος βτὴν μάχη, θυμποζεμιβτής.

ὅτῳ (ἢ ᾧ τινι) · ὄστ. ἐγικ. ἀνογορικῆς ἀγτων. ὅστις, ἦτις, ὅ, τι = ὅποιοςδήποτε.

ἂν · ἀοριβτοροχικὸ μόνιο · εἶναι πάντοτε ἢ δευτέρη γέση τῆς πρότατης, βτὴν ὅποιαν ἀγῆκει · βυττάββεται μὲ ὑποτακτικὴ · βτὴν γ. ἔ. δέν μεταγράφεται ἢ ἀποδίδεται μέ: "τυχόν", "- ὅποτε".

βτοιχήσω = τίθημι εἰς βτῆχον, τάββω κατὰ βεραίν.

ὀβιος: ἔτυμ. "ὁ βιός" = θεός, βτὴν γακωνικὴ διάζεκτο.

ἐγάββων = μικρότερος · ἢ γέση ἐπιβιώνει βτὴν μουβικὴ ὄροροχία: "ἐγάββονες ἐγίμακες" · τὸ ἀντίδ. "μείγονες ἐγίμακες" · πρβγ. "ἐγάββονος βημαβίας" — "μείγον δέμα".

ἀρείων = γενναϊότερος, ἰβχυρότερος (ἀγαθός, ἀρείων, ἀριβτος).

κραίνω = ἀρχω, ἐκτεγῶ (ἔτυμ. κάρα = κεγαγῆ · κραίης = ἀρχηγός, ὁ "ἐπὶ κεγαγῆς").

δεβμός: ἔτυμ. τίθημι = δέτω.

ἴβτωρ = βογός, κριτής, μάρτυς (ἔτυμ. βείδω = βγέπω, γνωρίζω · ρ. θ. ἰβχυρὸ βείδ- = εἶδ- καὶ μὲ τροπή τοῦ ε βὲ ο οἶδ-, οἶδα).

Ἡ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

Δέν θά βτροπιάβω τὰ ὄηγα τὰ ἱερά, οὔτε θά ἐγκαταγέγω τὸν θυμποζεμιβτή μου, μὲ ὅποιοςδήποτε κι ἂν ταχθῶ βτὴν γραμμῆ. Θά ἀμυνθῶ καὶ γιὰ τὰ ἱερά καὶ τὰ ὀβια καὶ μόνος καὶ μαγὶ μὲ πογῆούς. Καὶ τὴν πατρίδα δέν θά παραδώβω μικρότερη ἀγῆ μὲγαγύτερη καὶ ἰβχυρότερη ἀπ' ὄβη παρέγαβα. Καὶ θά ὑπακούβω πρόδυμα β' αὔτους πού δικάγουν κάδθε γορά καὶ θά πογιτεύομαι βύμγωνα μὲ τούς καθιερωμένους δεβμούς καὶ βύμγωνα μὲ

ἄλλους ἀλλήλους ὁ θεὸς μὲ κοινὴ ἀπόφαση θὰ καθιερῶσει. καὶ εἰ περίπτωση πού κάποιος θὰ ἀποπειραθεῖ γὰ καταλύσει τοὺς δεσμούς ἢ γὰ μὴν πειθαρχεῖ εἰς αὐτούς, δέν θὰ ἐπιτρέψω, θὰ ἀμυνθῶ καὶ μόνος καὶ μαζί μὲ ποταμούς. καὶ θὰ τιμῶ τὰ πατροπαράδοτα ἱερά. Μάρτυρές μου γι' αὐτὰ ἄς εἶναι οἱ θεοί.

ΤΟ ΙΕΡΟ ΤΗΣ ΑΓΛΑΥΡΟΥ

Ἡ ἱερὸς βράχος τῆς Ἀκρόπολης τῶν Ἀθηνῶν δεσπόζει εἰς ὄψος 156 μέτρων καὶ, γόχῃ τῆς ηγευκτικῆς του θέσης, ἐπέτρεπε τὸν ἔλεγχον τῆς περιοχῆς, ἐγὼ οἱ ἀπόκρημνες μηχανεὶς τὸν ἔκαναν ἀπρόβιτον εἰς τοὺς ἐχθρούς.

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἐτυπωδιακοὺς ναοὺς πού βρίσκονταν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀνακαλυφθέντος βήματος,

ἔκειτο ἡ ἀγορὰ, ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι γάτρωναν τοὺς θεοὺς τοὺς, πραγματοποιοῦντας καθεὶς χρόνο τελετὰς πρὸς τιμὴν τοὺς. Μία ἀπὸ αὐτὰς εἶναι τὸ ἱερὸν τῆς Ἀγλαύρου, πού βρίσκεται εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Ἀκρόπολης καὶ θεωρεῖται τὸ μεγαλύτερον βήμα τῆς πόλεως.

Σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιγραφήν πού βρέθηκε εἰς τὸν χώρον, τὸ ἱερὸν ἦταν ἀφιερωμένον εἰς τὴν Ἀγλαυρὸν, κόρη τοῦ μυθικοῦ βασιλῆα τῆς Ἀθήνας, Κέκροπα. Ὁ μῦθος παραδίδει ὅτι κάποτε ἡ Ἀθήνα πολιορκοῦνταν ἀπὸ ἐχθρὸν στρατὸν καὶ οἱ κάτοικοι ἀπευδύνησαν εἰς μαγτεῖον τῶν Δελφῶν γὰρ γὰρ τοὺς βοηθήσει. Ὁ χρησμὸς ἀνέφερε πῶς γὰρ γὰρ βοῶει ἡ πόλις ἔπρεπε κάποιος γὰρ θυσιάσει μὲ τὴν δέξινά του. Ὅταν τὸ ἔμαθε ἡ Ἀγλαυρὸς, ἔπεβε ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν καὶ βοκτώθηκε.

Οἱ Ἀθηναῖοι γὰρ γὰρ τὴν τιμῶν διοργάνωναν καθεὶς χρόνο τὰ «Ἀγλαύρεια», ὅπου οἱ ἔφηβοι ἄνδρες πήλαιναν μὲ τὴν πανοψηφίαν τοὺς εἰς τὸ βήμα καὶ ἔδιναν ὄρκον εἰς τὴν θεὰ γὰρ γὰρ ὑπεραβπίονταν τὴν πόλιν τοὺς.

Σύμφωνα μὲ τὸν Ἡρόδοτον, ἀπὸ τὸ βήμα τῆς Ἀγλαύρου ἀνέβηκαν οἱ Πέρσες εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τὸ 480 π.Χ. καὶ τὴν ἔκαμαν.

* ΗΘΟΣ — ΕΘΟΣ — ΕΘΙΜΑ

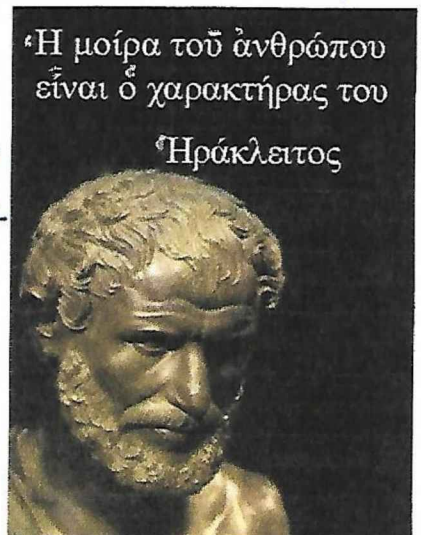

Ἡθος εἶναι ὁ τόπος. Τὸ ἦθος ἀρχικὰ ἦταν ἡ βουο-
πραγιά, ἡ φαγκαδιά, τὸ βοσκοτόπι. Στὸν Ἡρόδοτο τὰ ἦθεα
εἶναι οἱ βπηγίες τῶν γεουταριῶν. Στὴν Ἰλιάδα, τὰ ἦθεα δὲν
ἔχουν γὰ κάποιον ἀκόμα μὲ τὴν ἠθική, ἀλλὰ μὲ τὸ μέρος ὅ-
που κοιμοῦνται τὰ ἄρχα. Μὲ τὴν τελικὴ ἐγκατάσταση τῶν ὀ-
μάδων βέ κῶμες καὶ τὴν βυβτηματοποίηση τῶν γυώβειν τους γύρω ἀπὸ τὴν καλλιέρχει-
α τῆς γῆς, ἦθεα δὲν εἶναι πῆσον τὰ ποῦ ἐκτεταμένα βοσκοτόπια, ἀλλὰ ἀρχίζουν γὰ
ὀνομάζονται μὲ αὐτὴ τὴν γῆση τὰ χωράγια καὶ τὰ ματριά. Λίγο ἀρχότερα καὶ τὰ ἐπί-
τια τῶν ἀνθρώπων. Στὴν βυγέχεια, ἦθεα οἰκητήρια ὀνομάζονται καὶ τὰ βῶματά τους. Αὐ-
τὴ, βέβαια, ἡ περιβότερο προωδημένη βκέγη ἀκοροῦσθε τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἐμπορίου
καὶ τὸν ἀποικισμό βτὶς ἀκτές τῆς Ἰωγίας. Ἔτσι τὸ βῶμα τοῦ καδεγὸς εἶναι οἰκητήριο
τῆς γυχῆς. καὶ ἦθος ἀνθρώπου γιὰ τὸν μεγὰρο Ἐφέβιο εἶναι ὁ
δαίμων του. «Ἡθος ἀνθρώπων δαίμων», ἔλεγε ὁ Ἡράκλειτος.

Δαίμων, ἀπὸ τὸ δαίω, πὸ βημαίνει διαμοιράζω τίς τύχες βτὸν
καδένα, εἶναι ἡ θεότητα, ὁ Θεός. Τὸ ἀδάνατο καὶ δνπὸ πνῶ-
μα, τὸ δεμένο μὲ τὸ πεπρωμένο ἐγὸς ἀνθρώπου, ἐγὸς τόπου.

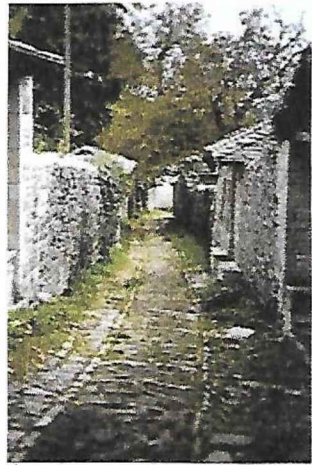
Ἀκόμα δαίμων εἶναι ὁ δαίμων. Δεύτερη βημαβία,
αὐτὸς δηγὰδὴ πὸ γωρίσει, ὁ ἐμπειρος.

Ἔτσι, τὸ ἦθος ἀνθρώπων — δαίμων ἀρχίβει γὰ βημαί-
νει πῶς ὁ χαρακτήρας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ μοῖρα του, ἡ τύχη
του.

Καὶ ἔθος, ἀπὸ τὴν ἴδια ρίζα ἀπ' ὅπου καὶ ἡ γῆση ἦθος, ἦθεα, ἠθική, ἐδι-
βμὸς καὶ ἐθίμο, ἀρχικὰ εἶναι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὅποιον κινοῦνται οἱ ἀνθρώποι ἀνάμεβα
βτὰ ἦθεα, δηγὰδὴ ἀνάμεβα βτὸ ματριά, βτὸ ἐπίτι, βτὸ βοσκοτόπι. Αὐτὸ εἶναι ἔθος, τὸ
πῶς βυμπεριφέρονται ἐκεῖ, τὸ τί κάνουν ἐκεῖ καὶ μὲ ποιὸν τρόπο. Ἔτσι, ἡ γῆση ἔθος
ἀρχίβει γὰ βημαίνει τοὺς τρόπους, τὰ ἐθίμα, τὴν διάδεση καὶ τὸν χαρακτήρα. Ἐγῶ
ἡ γῆση ἠθική ἀρχίβει γὰ βημαίνει ἔγα βύνογο ἀπὸ καγόνες βυμπεριγορᾶς, πὸ βᾶν πείρα
μεταβιβάζεται βτοὺς γεώτερους μὲ τὴν προφορικὴ παράδοση, γιὰ γὰ τοὺς διαπγάδει
τὸν χαρακτήρα. Ποῦ ἀρχότερα, ἡ ἠθική εἶναι ἀκόμη ἡ γραπτὴ δίδαβκαγία γιὰ τὸν ἠ-
δικὸ γόμο.

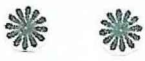

Ο τρόπος, γοιπόν, με τον οποίον κινούνται οι άνθρωποι ανάμε-
βα βτὰ ἦδεα, ἀνάμεβα βτὸ μαυτρί, βτὸ βπίτι καὶ βτὸ βοσκοτόπι γέ-
γεται ἕδος. καὶ τὸ μογοπάτι πού πατᾶμε, τὸ μογοπάτι πού ἀνοίχτηκε
ἀπὸ τὶς πατημαβιές τους, γιὰ τὸν βύρω, ἐπίβης γέγεται ἕδος.
καὶ ὅροι γέρουμε πόβο ἔξυπνα γινομένα καὶ ἀνετα εἶναι τὰ μογοπάτια

τοῦ χωριοῦ, ἀνάφορα βέβαια με τὶς κακο-
τοπιές. Τὸ μογοπάτι ἐκείνο τὸ δρόμαβαν
δίκη. Ἡ ριζικὴ βημαβία τῆς γέξης δίκη
βχετίζεται με τὸ μογοπάτι.

Ἡ γέξη δίκη βυγγευεὶ με τὸ δείκνυμι, γατικὰ dico, πού
βημαίνει δείχνω. Δείχνω τὸν δρόμο. Τὸ "δίκην διώκω" βημαί-
νει κυνηγῶ κάποιον βτὸ μογοπάτι. Δίκη εἶναι τὸ μογοπάτι ὅρων βτὰ κοινὰ ἦδεα. καὶ τὸ

ζεβτράτιβρα ἀπὸ τὸ μογοπάτι, πού ὑπάρχει πάγω βτὰ ἦδεα, πού ἀνοίχεται βύμφωνα με
τὰ πάτρια ἦδη καὶ ἔδιμα, τὸ ζεβτράτιβρα αὐτό, ἐπειδὴ ἀδικεῖ τὴν ὁμάδα, τιμωρεῖται.
Τιμωρεῖται ἀπὸ τὴν βροβωποποιημένη θεὰ Δίκη, τὴν θεὰ τῆς τιμωρίας, πού πορὺ ἀρ-
χότερα διατύπωβε τὴν ἀγερημένη ἔγνοια τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Δικαιοβύνης. Ὅπως τὰ
ἦδεα ἀντίβτοιχα, διατύπωβαν τὴν ἀγερημένη ἔγνοια τοῦ ἦδους καὶ τῆς ἠδικότητος. Πῶς
γέμε γ.γ. ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἠδικὸ βτοιχεῖο. Γιατί ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὁ τόπος του,
ὅπως γέει ὁ θαλαββινὸς βέρος βτὸν Ὀδυββέα, βέ καὶδε βύχχρονο Ὀδυββέα: «Ἐγὼ εἶμαι
ὁ τόπος βου. Ἴβως γὰ μὴν εἶμαι καβεῖς, ἀλλὰ μπορῶ γὰ γίνω αὐτὸ πού βέγεις» (Τιῶρχος
Ζεγέρης, «Ἐπὶ βκηνῆς» Δ' βτ. 17-19). καὶ ἦδος καὶ δίκαιο καὶ ἐγευδερία. Ἐδὸ δὰ δια-
γέξεις.

Οἱ γηγευεῖς, γοιπόν, οἱ γευγημένοι ἀπὸ τὴν γῆ, οἱ αὐτόχροδες, αὐτοὶ πού γύονται
γιατί ἔχουν γυή, γύγο, γυγῆ καὶ γύβη, αὐτοὶ πού γίνονται ἀπὸ τὸν πηγὸ τῆς γῆς τους, οἱ
πηγόπηραβτοι, αὐτοὶ πού εἶναι δεμένοι βτὰ πεδία τῆς με πέδες, τὶς πεδιάδες τῆς, τοὺς
κάμπους τῆς, οἱ δεμένοι με τὴν γῆ τους, πού γιώδου τὴν ἱβτορικὴ βυγέχεια, πού διατηροῦν
τὰ ἦδη, τὰ ἔδιμα, τὶς γιορτές γιὰ γιγιετηρήδες, δρόμαβαν κάποτε ἦδος τὴν γῆ καὶ δι-
κη τὸ μογοπάτι. καὶ αὐτὲς εἶναι οἱ πρῶτες ἔγνοιες τοῦ τόπου.

«Ἡ γηῶββα εἶναι ἕνας φορέας ἦδους πού, ἀν δέν τὸν ὑπακούβεις, δὰ τιμωρηδεῖς».
Ἐπιβήμανβη τοῦ Ὀδυββέα Ἐγύτη βτὴν ὁμηγία του τὸν Νοέμβριο τοῦ 1979, μετὰ
τὴν τεγετὴ ἀπονομῆς τοῦ βραβεῖου Νόμπεξ τῆς Ζουηδικῆς Ἀκαδημίας γιὰ τὸ ἔργο του.

Η ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

°Ο άνθρωπος είναι ο τόπος του, το έδαφος, η γη του. °Ο άνθρωπος είναι γηγενής, από το γη + γίγνομαι. γίγνομαι πάει γὰ πεί γεννώμαι, με παράγωγα τὰ γένος - γενεά - γένεσις - γεγενῆσθαι - γεγενῆσθαι ... νεογνός - γόνος - γονή - γοεύς.

°Από τὴ γη γύεται ἡ γυή του, τὸ γῶγο του.

°Από τὸ Φύω, ἡ Φύσις τοῦ Ἀνθρώπου καὶ ἡ Φυγή.

« Οἶη περ γύηων γεγενῆσθαι », - γράφει ὁ °Ομηρος ἐν τῇ 2 τῆς Ἰλιάδας - « τοῖη δὲ καὶ ἀνδρῶν... » (στ. 146).

(... °Ὅπως τῶν γύηων ἡ γενεὰ τὸ ἴδιο καὶ τῶν ἀνθρώπων:

ἄλλα ἀπ' τὰ γύηα ρίχνουν οἱ ἀνεμοὶ ἐπὶ τὸ χῶμα καὶ ἄλλα πάζε τὸ δάκος ζεπετὰ τ' ὀρόχηρο τὴν ἀνοιχτὴν παρόμοια καὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ γενεὰ, ἡ μιὰ γυεὶ καὶ ἡ ἄλλη πεδαίνει...)

Βραβάρια ὀνομάζει τὰ παιδιὰ του. °Αγδος τὴν ὀμορφιά του. °Αγδος τὴν Αἰδῶ καὶ τὴν Ἀρετή, καὶ τὸν ἔρωτά του ἀνδοβτεγαυωμένο τὸν γιῶδει.

°Ακόμα καὶ τὴν γαλήνη, τὴν βιωπή, ὀγάνδιβτη τὴν ὀνομάζει.

« Ὅς τὰ βάρη τῶν γεγῶν, βὰν μυδαζιὰ ντυμένα μόνο μ' ἀνδία ... ὀγάνδιβτη βιωπή », γράφει ὁ Σίκεριανός.

°Ο άνθρωπος μιζάει γιὰ ρίξες, γιὰ τὶς ρίξες του καὶ γιὰ τὸ ριξικό του, γιὰ τὶς ρίξες τῶν γέξεων του ποὺ γυτρώνουν ἀπὸ τὸ πηλόπηαβτον βπέρμα του. °Η γύση του γύεται ἀπὸ τὴν γη, ἀπὸ τὴν χδόνα.

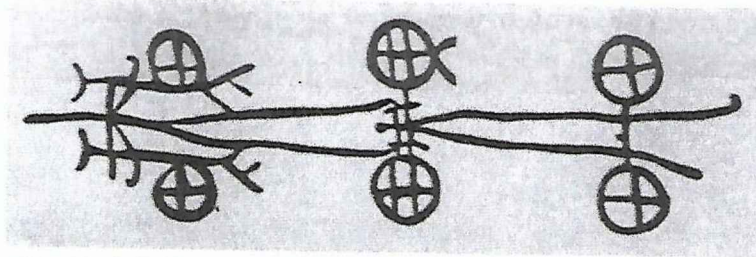
Εἶναι αὐτόχδων < αὐτὸς καὶ χδών.

Χδών εἶναι ἡ γη με παράγωχες τὶς γέξεις χδόνιος, ὑποχδόνιος (ὑπόχγιος), ἐπιχδόνιος (ἐπὶ τῆς γῆς, γήλιος), χαμόθθεν (ἐκ τοῦ ἐδάφους, ἀπὸ χάμω).

°Ο άνθρωπος εἶναι ὁ τόπος του, τὰ Ἴδη του.

Θὼς εἶναι τὸ τβακάγι καὶ Θρώβκω σημαίνει ἄρμω.

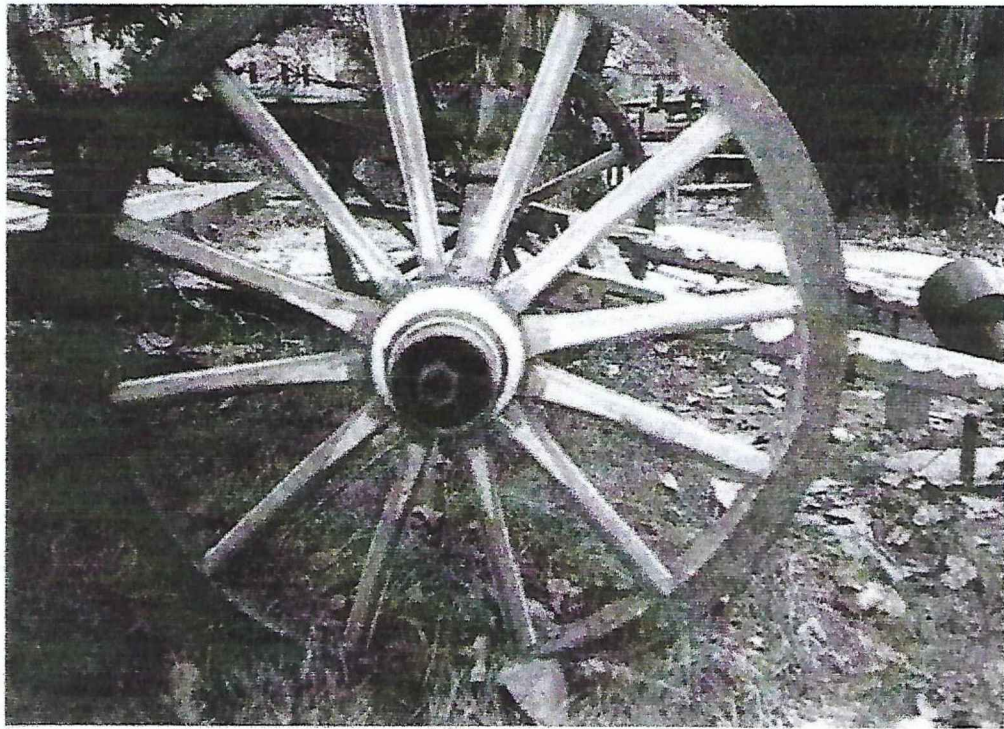

Τετράτροχη ἄμαξα. Ἐκ τῶν βραχογραφιῶν Δήμου Φιλίππων. (βλ. Προϊστορ. Βραχογρ. - Ἐκδ. Ν. Θέσις)

Τὸ δὲ ἰδεόγραμμα

τῆς Μυκηναϊκῆς-Μινωϊκῆς
σημαίνει ρόδα

Ἄκτινωτὴ ρόδα ἀπὸ σύγχρονη ἄμαξα. Θέει, Θοή...

Σωκράτης: «... γράμμασιν αὖ τὰ πρῶτα ὀνόματα ἀπεικάζομεν, ἔστιν ὡσπερ ἐν τοῖς ζωγραφήμασι καὶ πάντα τὰ προσήκοντα χρώματά τε καὶ σχήματα ἀποδοῦναι...»

Δηλ. Διὰ γραμμάτων πάλι τὰ πρῶτα ὀνόματα ἀπεικονίζομεν, ὅπως ἀκριβῶς στὰ ζωγραφήματα, ἅπαντα τὰ προσήκοντα χρώματα καὶ σχήματα νὰ ἀποδίδονται...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ, Ίερά Μητρόπολις Γόρτυτος ή Μεγαροπόλεως, Μάθημα 27ον ή 28ον.
2. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ 2005.
3. Ο ΕΝ ΤΗ ΛΕΞΕΙ ΛΟΓΟΣ, Άννα Τζιροπούλου - Ξεβταδίου, Γεωργιάδης 2006.
4. "ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΛΕΝΕ ΕΤΣΙ", Ήθος, Ίδος, Ίδιμα. Ραδιοφωνική Έκπομπή Νίκου Βαρδιαμπάκη.
5. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΛΕΞΗΣ, Ή φύση του ανθρώπου, τόμος Α', Νίκος Βαρδιαμπάκης, "Νέα Σύνορα" Λιβάνης

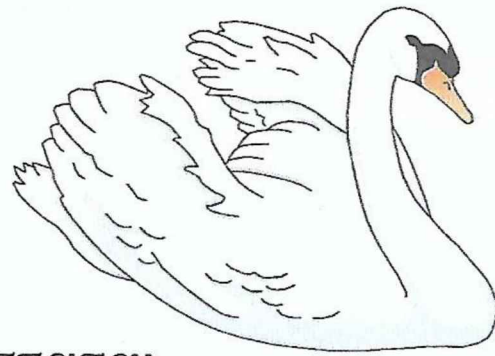
- * ΑΣΥΝΑΙΡΕΤΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ Β΄ ΚΛΙΣΕΩΣ
- * ΤΟ ΤΡΙΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ
- * Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τὸ οὐσιαστικὸν Β΄ κλίσεως

ὁ θεός
ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ
Δόξα τῷ θεῷ
λατρεύω τὸν θεόν
ὦ θεέ μου ...

 ὁ λευκός κύκνος ἵπταται.

τοῦ λευκοῦ... κύκνου... τὸ κάλλος μέγα.

τῷ λευκῷ... κύκνῳ... χαίρω.

τὸν λευκόν... κύκνον... ὀρώ.

ὦ λευκῆ... κύκνε... ἴθι χαίρων!

B' Κλίσεις

Τά ουσιαστικά τῆς Β' κλίσεως διακρίνονται σέ ἀσυναίρετα καί συνηρημένα.

Ἀσυναίρετα ουσιαστικά

διακρίνονται σέ

ἀρσενικά καί θηλυκά σέ -ος π.χ. ὁ ἄνθρωπος ἡ ἔλαφος ὁ ἀδελφός ἡ ράβδος ὁ νόμος ἡ βίβλος ὁ χῶρος ἡ νῆσος ὁ ἀγρός ἡ ὁδός		οὐδέτερα σέ -ον π.χ. τό τέκνον τό δένδρον τό σπήλαιον τό δῶρον τό μῆλον
---	--	--

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ἀρσενικά

Θηλυκά

Οὐδέτερα

(θ. ἔμπορο-) (θ. ἀγρο-) (θ. ἔλαφο-) (θ. ψῆφο-) (θ. σχολειο-) (θ. τέκνο-)

Ὄνομ.	ὁ ἔμπορος	ὁ ἀγρός	ἡ ἔλαφος	ἡ ψῆφος	τό σχολεῖον	τό τέκνον
Γεν.	τοῦ ἐμπόρου	τοῦ ἀγροῦ	τῆς ἐλάφου	τῆς ψήφου	τοῦ σχολεῖου	τοῦ τέκνου
Δοτ.	τῷ ἐμπόρῳ	τῷ ἀγρῷ	τῇ ἐλάφῳ	τῇ ψήφῳ	τῷ σχολεῖῳ	τῷ τέκνῳ
Αἰτ.	τόν ἔμπορον	τόν ἀγρόν	τήν ἔλαφον	τήν ψήφον	τό σχολεῖον	τό τέκνον
Κλητ.	ὦ ἔμπορε	ὦ ἀγρέ	ὦ ἔλαφε	ὦ ψήφε	ὦ σχολεῖον	ὦ τέκνον

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ἀρσενικά

Θηλυκά

Οὐδέτερα

Ὄνομ.	οἱ ἔμποροι	οἱ ἀγροί	αἱ ἔλαφοι	αἱ ψῆφοι	τά σχολεῖα	τά τέκνα
Γεν.	τῶν ἐμπόρων	τῶν ἀγρῶν	τῶν ἐλάφων	τῶν ψήφων	τῶν σχολεῖων	τῶν τέκνων
Δοτ.	τοῖς ἐμπόροις	τοῖς ἀγροῖς	ταῖς ἐλάφοις	ταῖς ψήφοις	τοῖς σχολεῖοις	τοῖς τέκνοις
Αἰτ.	τούς ἔμπόρους	τούς ἀγρούς	τάς ἐλάφους	τάς ψήφους	τά σχολεῖα	τά τέκνα
Κλητ.	ὦ ἔμποροι	ὦ ἀγροί	ὦ ἔλαφοι	ὦ ψῆφοι	ὦ σχολεῖα	ὦ τέκνα

Οἱ ὀλικές ἢ φαινομενικές καταλήξεις τῶν πτώσεων εἶναι οἱ κάτωθι.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

	Ἀρσεν. καί θηλ.	Οὐδέτερο	Ἀρσεν. καί θηλ.	Οὐδέτερο
Ὄνομ.	-ος	-ον	-οι	-ᾶ
Γεν.	-ου	-ου	-ων	-ῶν
Δοτ.	-ῳ	-ῳ	-οις	-οις
Αἰτ.	-ον	-ον	-ους	-ᾶ
Κλητ.	-ε καί -ος	-ον	-οι	-ᾶ

Σημ. Οί παραπάνω όλικές ἢ φαινομενικές καταλήξεις σχηματίστηκαν ἀπὸ τὴ συγχώνευση τοῦ χαρακτήρα ο μετὶς κυρίως καταλήξεις. Στὴν ὄνομ. π.χ. τοῦ ἐνικοῦ ὁ χαρακτήρας ο συγχωνεύτηκε μετὶ τὴν κατάληξη -ς ἢ -ν σὲ -ος ἢ -ον: ἄνθρωπος, νῆσος, δῶρον· στὴν αἰτ. τοῦ πληθ. ὁ χαρακτήρας ο συγχωνεύτηκε μετὶ τὴν κατάληξη -νς τοῦ ἄρσεν. καὶ θηλ. σὲ -ους. Ἡ κλητ. τοῦ ἐνικοῦ τῶν ἄρσεν. καὶ θηλ. σχηματίζεται χωρὶς κατάληξη καὶ μετὶ τροπὴ τοῦ χαρακτήρα ο σὲ ε: ὦ λόγε, ὦ νῆσε· κάποτε ὅμως σχηματίζεται καὶ ὅμοια μετὶ τὴν ὀνομαστική: ὦ λόγος, ὦ νῆσος.

Παρατηρήσεις

1. Τὰ ἄρσεν. καὶ θηλ. ἔχουν τίς ἴδιες καταλήξεις σὲ ὅλες τίς πτώσεις ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ καὶ τὰ ξεχωρίζουμε μόνο ἀπὸ τὸ ἄρθρο.

2. Τὰ οὐδέτερα ἔχουν τρεῖς πτώσεις ἴδιες: ὄνομ., αἰτιατ., κλητική ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ. Στὴν γενική καὶ δοτική καὶ τῶν δύο ἀριθμῶν ἔχουν τίς ἴδιες καταλήξεις μετὰ τὰ ἄρσενικά καὶ θηλυκά.

3. Ἡ κατάλ. -α στὸν πληθυντικό τῶν οὐδετέρων εἶναι βραχεῖα, π.χ. τὰ δῶρα, τὰ μῆλα, τὰ ποιήματᾶ.

4. Ἡ κατάλ. τῶν ἄρσεν. καὶ θηλ. -οι εἶναι βραχεῖα, π.χ. οἱ χῶροι, οἱ κῆποι, οἱ ἄνθρωποι (βλ. κανον. τονισμού· ἀλλὰ τοῖς κήποις, τοῖς χώροις).

5. Τὰ ὀξύτονα καὶ παροξύτονα οὐσιαστ. τῆς β' κλίσ. διατηροῦν τὸν τόνο τους στὴν ἴδια συλλαβὴ σὲ ὅλες τίς πτώσεις ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ, π.χ. ὁ νομός, τοῦ νομοῦ, τῶ νομῶ, τὸν νομόν.

6. Τὰ προπαροξύτονα τονίζονται στὴν προπαραλήγουσα ὅταν ἡ λήγουσα εἶναι βραχεῖα, π.χ. ὁ ἄνθρωπος, τὸν ἄνθρωπον, οἱ ἄνθρωποι. Ὅταν ὅμως ἡ λήγουσα εἶναι μακρά, ὁ τόνος τους κατεβαίνει στὴν παραλήγουσα, π.χ. τοῦ ἀνθρώπου, τῶν ἀνθρώπων, τὸ σπήλαιον, τοῦ σπηλαίου.

Σημείωση: 1. Ἡ κλητ. ἐνικοῦ τῶν ἄρσεν. καὶ θηλυκῶν ἔχει μερικές φορές καὶ τύπο σὲ -ος, π.χ. κυρία Πρόεδρος, ὦ ἔλαφος, ὦ ὀδός.

2. Ἡ δοτικὴ ἀπαντᾶ σὲ φράσεις ὅπως: δόξα τῶ Θεῶ, σὺν τῶ χρόνῳ, ἐπὶ ἴσοις ὅροις, ἐπὶ τῶ ὄρω (= μετὶ τὸν ὄρο), σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου κ.ἄ., πού ἔχουν μείνει ὡς κατάλοιπα στὴν Νεοελληνική.

3. Μερικά δευτερόκλιτα ἔχουν διπλούς τύπους στὸν πληθυντικό,

π.χ. ὁ χρόνος, οἱ χρόνοι καὶ τὰ χρόνια,

ὁ λόγος, οἱ λόγοι καὶ τὰ λόγια,

ὁ δεσμός, οἱ δεσμοί καὶ τὰ δεσμά (= οἱ ἀλυσίδες τῶν καταδίκων, ἢ φυλάκιση),

ὁ σταθμός, οἱ σταθμοί καὶ τὰ σταθμά (= μέτρα βάρους).

Οἱ στρατιώτες τοῦ Ξενοφῶντα μετὰ τόν θάνατο τοῦ Κύρου βρίσκονται χωρίς συμμάχους στά βάθη τῆς Ἀσίας καί προσπαθοῦν μέσα ἀπό πολλούς κινδύνους νά γυρίσουν στήν Ἑλλάδα. Ὁ Ξενοφώντας τοὺς ἐνθαρρύνει τονίζοντας ὅτι δέν ἔχουν χαθεῖ τελείως οἱ ἐλπίδες τους.

Λέγω ὅτι πολλαί καί καλαί ἐλπίδες ἡμῖν εἰσι σωτηρίας. Ἡμεῖς μὲν γάρ φυλάττομεν τοὺς τῶν θεῶν ὅρκους, οἱ δὲ πολέμοι ἐπινοοῦσί τε καί τὰς σπονδάς παρὰ τοὺς ὅρκους λύουσιν. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, τοῖς μὲν πολεμίσις ἐναντίοι εἰσὶν οἱ θεοί, ἡμῖν δὲ σύμμαχοι, οἵπερ ἱκανοὶ εἰσι καί τοὺς μεγάλους ταχὺ μικροὺς ποιεῖν καί τοὺς μικροὺς, κἂν ἐν δεινοῖς ᾧσι, σφῆζειν, ὅταν βούλωνται.

Ξενοφῶν, Κύρου Ἀνάβασις, 3,2, 10-11

εἰσί	εἶναι, ὑπάρχουν (τοῦ ρ. εἶμι)
ἐλπίδες ἡμῖν εἰσι	ἔχουμε ἐλπίδες
οἱ πολέμοι ἐπινοοῦσί τε	οἱ ἐχθροὶ παραβαίνουν καί τοὺς ὅρκους
αἱ σπονδαί	οἱ συνθήκες, ἡ ἀνακωχή
παρὰ τοὺς ὅρκους	ἀντίθετα μέ τοὺς ὅρκους
τοῖς πολεμίσις ἐναντίοι εἰσὶν	εἶναι ἀντίθετοι στοὺς ἐχθροὺς
οἵπερ	πού, οἱ ὅποιοι ἀκριβῶς,
ταχὺ	γρήγορα
κἂν ἐν δεινοῖς ᾧσι	κι ἂν ἀκόμη βρίσκονται σέ κίνδυνο
ὅταν βούλωνται	ὅταν θέλουν

ὄρκος > ἔρκος (= φραχμός)

ἔρκος > ἔρχω, Ἀττ. εἶρχω = κωλύω (ἐμποδίζω) Δηλ. ὅ,τι κωλύει κάποιον ἀπό τοῦ νὰ πράξει κάτι

Τίμα καί σέβου ὄρκον
Πυθαγορείων Χρυσά ἔπη, 2

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Λέω ὅτι ὑπάρχουν 6' ἐμᾶς ποηγές καί καγές ἐλπίδες σωτηρίας. Γιατί ἐμεῖς τηροῦμε τοὺς ὅρκους τῶν θεῶν, ἐγὼ οἱ ἐχθροὶ παραβαίνουν καί τοὺς ὅρκους καί παραβιάζουν τὴν ἀνακωχή ἀντίθετα μέ τοὺς ὅρκους. Κι ἐπειδὴ ἔτσι ἔχουν αὐτά, οἱ θεοὶ εἶναι ἀντίθετοι στός ἐχθροὺς, ἐγὼ 6' ἐμᾶς σύμμαχοι, οἱ ὅποιοι ἀκριβῶς (θεοὶ) εἶναι ἱκανοὶ καί τοὺς μεγάλους γρήγορα νὰ κάνουν μικροὺς καί νὰ βώσουν τοὺς μικροὺς, κι ἂν ἀκόμη βρίσκονται σέ κίνδυνο, ὅταν θέλουν.

ΤΟ ΤΡΙΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ἰχνη τῆς ἀριθμοβολίας καὶ τῆς ἀριθμοματρείας ἀνευρίσκονται ἐτὸν Πυθαγόρα καὶ χάγονται μέγα ἀπὸ τὰ τυπικὰ τῆς μαγείας καὶ τοῦ ἀγνιμῆμοῦ ἐτὸν νεοζηδικὸ ἀνδρῶπο.

Ἐὁ ἀριθμὸς τρία εἶναι ἱερός, δηλαδὴ χερός.

Ἐὁ τριβυπόβτατος τριαδικὸς Θεός: ἡ Ἁγία Τριάς εἶναι Πατήρ, Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμα. Στὴν ἀρχαία θρησκεία τριβυπόβτατος καὶ τρίγονος (χευνημένος τρεῖς φορές) ὀνομάζεται ὁ Διόνυβος, πού ἦταν πατήρ, υἱὸς καὶ Ἰακχος. Ὅπως ἀρκίζονται οἱ βημερινοὶ βουηευτές, « εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουβίου καὶ Ἰδιουρέτου Τριάδος... », ἔτσι ἀρκίζονται ἐτὸν τριβυπόβτατο Διόνυβο.

Ἐὁ τρεῖς τραχικοὶ πού γιὰ τρεῖς ἡμέρες βυτέχεια δίδαβκαν ἐτὸ κοινὸ ἀπὸ τρεῖς τραχωδίες ἕκαβτος.

Στὴν γατρεία τῶν γεκρῶν, ἐτὰ τριήμερα τοῦ μακαριτή κάνουν τριβάχιο οἱ βημερινοὶ (ἐπιμνημόβυνη δένβη), ἐγῶ ἐτὰ "ἱερά τρία" τοῦ τεδνεῶτος οἱ εἰδωρογάρτες πρόγονοι προβέγεραν τὴν "ἱερά τριάδα". Ἐπρόκειτο γιὰ βυβία κάπρου, τράχου, κριοῦ.

Ἐὕπαρχουν καὶ τόβες ἀγγελ βυδέβεις μὲ τὸ τρία πού φαερῶνουν τὴν ἱερότητά του.

Ἐὡ τρίαυα τοῦ Ποβειδῶνα γ.χ. καὶ ἡ τρίαυα τοῦ βημερινοῦ τριβκατάρατου (τοῦ ἔξω ἀπὸ δῶ), τὰ ἱερά "δεικνύμενα" τῶν Ἐγεβυγίωυ ἦβαν τρία βταίχια χρυβά, καὶ τὸ "ἄγγο" ὄνομα τῆς Ἀθηνῶς ἦταν τριτοχέγεια. Ἀκόμα καὶ ἐτὴν γεωρχική μαγεία πέραβε ὁ ἀριθμὸς τρία, ὁ πανίβχυρος. Ὁ Ἄδης χευγιέται ἀπὸ τὴν Δήμητρα, πάλω βὲ χυράγι τρι-ποχον: τρεῖς φορές ὀρχωμένο, μὲ τὸ ὄνομα Πηχούτων. Εἶναι ὁ πηχούτος τῆς

βόδειας και από την γέση τρί-πορος παράχεται ο τρις ἀροτριῶν: Τρι-πτόζεμος πού διδάσκει βτούς ἀνθρώπους τὴν καλλιέργεια τῶν δημητριακῶν.

Στὴν ἀρθεκεία γοιπόν, βτὴν γατρεία τῶν νεκρῶν, βτὸ θέατρο καὶ βτὴν χειρουργικὴ μαχεία, τὸ τρία εἶναι τὸ Α καὶ τὸ Ω.

Τὸ «τρίδιπλη τόβα δῶρα ἀτίμητα» τῆς Ἰλιάδας ἀντιβτοιχεῖ βτὸ «τρεῖς χρόνους τὸν ἀκαρτερῶ, τρεῖς χρόνους καὶ τρεῖς μῆνες».

Ἐὰν προερχόμαστε καὶ διαζεκτικὰ τὸ θέμα, πέρα ἀπὸ τὴν ἱερότητα καὶ τὴν μαχεία τοῦ ἀριθμοῦ,

τὸ ἕνα εἶναι ἡ **δέση** καὶ ἀντιβτοιχεῖ βτὴν ζωὴν
τὸ δύο εἶναι ἡ **ἀντιδέση** καὶ ἀντιβτοιχεῖ βτὸν θάνατο
τὸ τρία εἶναι ἡ **βύνδεση** καὶ ἀντιβτοιχεῖ βτὴν ἀνάσταση.

Μὲ τὴν ἀνάσταση ὁροκηρῶνεται τὸ θεῖο δράμα, πού ὅπως γνωρίζουμε διδάσκειται βὲ πράξεις τρεῖς.

Ἀκολουθίες τοῦ Νυμφίου, τοῦ νυμφῶνα καὶ τῆς ζωῆς.

Παῖδη, πένθος, ἐπιτάφιος.

Ἀνάσταση.

Ὁ μακρὸς καὶ δίκην ποταμοῦ διαρρέων χρόνος εἰς γῶς γέχεται ζωὴ. Αὐτὴ εἶναι τὸ ἕνα: ἡ **δέση**. Ὁ Νυμφίος, ὁ πορευόμενος «ἐν τῷ μέβῳ τῆς νυκτὸς» γεῖ ὅπως ὁ Νύβος - τοῦ - Διός: ὁ υἱὸς - τοῦ - Θεοῦ Διό - νύβος, πού ὑπηρετεῖται ἀπὸ τὶς Νύμφες (ὡς Νύβος - Νυμφίος). Ὁ ἕνας Νυμφίος ἔρχεται «ἐν τῷ μέβῳ τῆς νυκτὸς» βτὸν Νυμφῶνα. Ὁ ἕτερος γατρεύεται τὶς νύχτες ὡς Νυκτέγιος, Νυχτερινὸς (ἐπίδετα Διόνυβου) βτὸ ἕρος Νύβα ἀπὸ τὶς μαυιάδες του.

Τὸ δύο, ἡ **ἀντιδέση**, εἶναι ὁ θάνατος. Ὁ Ἄδης: α - Φιδής: ὁ ἀόρατος (γόγῳ) ἔρέβους). καὶ τρία: «Ὁ κατεγδῶν πρὸς πάγην Ἄδου μόνος...», «ὁ τὸν Ἄδην βκυλεύσας καὶ τὸν ἀνδρωπὸν ἀναβτήσας τῇ ἀναβτάβει του...» εἶναι ὁ Θεῖος ἀνδρωπὸς Ἰησοῦς.

Ὁ ἕτερος - καὶ προγεγέστερος - εἶναι ὁ ἡμίθεος Ἡρακλῆς, υἱὸς τοῦ Θεοῦ κι αὐτὸς πού πάγευε μὲ τὸν Ἄδην καὶ τὸν βκύλευδε. Πῆρε μαζί του τὸν βκύλο κέρβερο καὶ τὸν ἀνδρωπὸ πού ἀνέβτησε τὸν Θηβέα - βύμφῳνα μὲ τὴν ἀρχαία ἀρθεκεία.

Ὁ ἱερός, ὁ χειρὸς ἀριθμὸς τρία, ἡ **βύνδεση**, ἀντιβτοιχεῖ βτὸ «θανάτῳ θάνατον πατήσας...» τοῦ Χριστοῦ Ἀνέστη. Ἡ ἀνάστασις: ἡ πράξη, τὸ «θανάτῳ θάνατον...» ἡ διαδικασία, εἶναι ἡ ὑπέρβαση τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου.

Μίας ζωῆς μίσηρης (τὸ ἕνα) - βηῖτι, δουλειά, τηγεόραση - πού γίγχο διαφέρει ἀ-

H
Σ
Ω
H
Ε
N

Τ
Α
Φ
Ω

πὸ τὸν θάνατο, ἀπὸ τὴν ... ζωὴ ἐν τάφῳ ... (τὸ Δύο).

Ἀνάστασις (ἀνά + ἴστημι) καὶ ἑπανάστασις (ἐπι + ἀνά + ἴστημι) εἶναι τὸ ἴδιο.

Ἐδύ, γοιπόν, πού ἐπ-αν-αβτατεῖς καθημερινὰ ἐγάντια βτοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους. Ἐγάντια βτοὺς γεῦτες, βτοὺς ἰδιοτεγεῖς καὶ μικρόψυχους, ἐγάντια βτοὺς ἀπδιαβτικούς, ἀπαίδευτους καὶ πορραπηὰ διαπηκεόμεγους ... Ἐδύ ἔχεις τὸν ἀριθμὸ τρία.

Σὲ κάθε γαὸ, τὴν ἡμέρα τῆς ἀναβτάβεως ἐπ-αν-ίβτανται οἱ διαδοχικὲς μορ- γές τῶν βταυρωθέντων ἀπὸ τοὺς βταυρωτές.

Ἐμᾶς ἐπ-αν-ίβτανται οἱ βεπτὲς μοργές

τοῦ Ρῆγα, πού τὸν βτραχχαῖβαν

τοῦ Ἀντωνίου Οἰκογόμεγυ, πού τόβο ἀδिका τὸν ββραβαν

τοῦ Ἀθαγαβίου Διάκεγυ, πού τὸν ἀναβκεροῖβαν

τοῦ ἀγνωβτοῦ Ἐγγνα.

.....

καὶ θὰ ἐπ-αν-ίβτανται βὲ κάθε ἀνάβταβη, ὅβο ὑπαίρχουν ἀνδρωποι. Νὰ μὴν βεγγαμε ὅτι ἡ γέβη « Ἀνδρωπος » διέβυβε τὸ βεριὸ ββίββ.

Ἐνα - Δύο - Τρία ... βηματίζει ὁ φαντάροσ βτὴν βκεοβία μὲ γιγββροχο.

Ἐγας ἀτέρμων βηματιβμὸσ βτὸ γῶσ, βτὸ βκότοσ, βτὸ νέο γῶσ ... Ἐνα - Δύο - Τρία ... βεβη Ἀνάβταβη, παιδιὰ ... Διάμυροσ ὁ εὐχέτης.

Νίκοσ Βαρδιάμπαβησ
Δημοβιεῦβηκε βτὴν Ἐβθεροτυβία τὸ Πάβχα
τοῦ 1997.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΡΙΑ

Οἱ Πυθαγόρειοι τὸν βββεπαγ ὡσ πρῶτο ἀβηδιγὸ ἀριθμὸ. Εἶναι ἕνα βύνογο πού ἀντιπροβωπῶει τὴν ἀρχή, τὴν μέβη, τὸ τέγοσ (1+1+1). Ὡσ βνωβτόν, ὁ Πυθαγόρασ πα- ριβτάνει τὸν κόβμο μὲ τὸ ὀρθογῶνιο τρίγωνο καὶ τὸ βνωβτὸ Πυθαγόρειο βεῦρημα.

Ὁ Ἰάμββηγοσ γέει γιὰ τὸν ἀριθμὸ τρία ὅτι εἶναι ββφαιρετικὸῦ κέβηγοσ καὶ εὐ- βχημοβύνης βὲ βύβκριβη μὲ ὀγοσ τοὺσ ἀβηγοσ, βπειδὴ κατέβτηβε τὶσ βυναμει ἰδιόβτητες τῆσ μονάδασ βὲ βνεργεία, βκεβράβοντασ τὴν ἀναββηβία, τὴν βυγέβνωβη καὶ τὴν ἀποτέβ- βη.

Ο Ἀνατόλιος τὸν ἀποκαλεῖ « πηρήρη », ἐπειδὴ δείχνει τὰ πάντα, καὶ τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ μέσον καὶ τὸ τέλος, καὶ γι' αὐτὸν τὸν ῥόζο, ὅταν ἐπαινοῦν τὰ ὑπέρμετρα, τὸν χρησιμοποιοῦν ὡς πρόδεμα (τριβευτυχῆς ἢ τριβευδαίμων, τριβμάκαρ), ἐνῶ ὁ Νικόμαχος τὸν θεωρεῖ ὡς τὴν ἔγερση τῶν ἀριθμῶν καὶ τὸ δεμέζιο τῆς γεωμετρίας.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

βημαίνει τρία πράγματα:

Τὸ πρῶτο εἶναι ἡ συντριβὴ τῆς δυνάμεως τοῦ διαβόλου.

Τὸ δεύτερο ἡ νίκη τοῦ Χριστοῦ κατὰ τοῦ θανάτου.

Καὶ τὸ τρίτο, ἡ δυνατότητα τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀναβῆ καὶ ὁ ἴδιος, νὰ περάσει μέσα ἀπὸ τὸν θάνατο εἰς τὴν ὄντως ζωὴ, εἰς τὴν Αἰωνιότητα.

Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἐπανάστασις, ἀπὸ τὴν ἀποψη ὅτι διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀνθρώπος ἐπανῆλθε εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν καὶ ἀνέβηκε ἀκόμη ὑψηλότερα.

Ἡ ῥῆσις ἐπανάστασις, προερχόμενη ἀπὸ τὸ ῥῆμα ἐπανίστημι, βημαίνει ἐπατέρχομαι εἰς τὴν προηγούμενην θέσιν. Αὕτη ἡ ἐπαγούρσις, ἡ ἀποκατάστασις τοῦ ἀνθρώπου ἐγένετο μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ.

Διονύσιος Σολωμός - Ἡ ἡμέρα τῆς Λαμπρῆς

Χριστὸς ἀνέστη! Νέοι, γέροι, καὶ κόρες,
 ὅλοι, μικροί, μεγάλοι, ἐτοιμασθῆτε·
 μέσα στὲς ἐκκλησίες τὲς δαφνοφόρες
 μετὰ τὸ φῶς τῆς χαρᾶς συμμαζωχθῆτε·
 ἀνοίξετε ἀγκαλιὰς εἰρηνοφόρες
 ὀμπροστὰ στοὺς ἀγίους, καὶ φιληθῆτε·
 φιληθῆτε γλυκὰ χεῖλη μετὰ χεῖλη,
 πέστε· Χριστὸς ἀνέστη, ἐχθροὶ καὶ φίλοι.

Συνοδεία

Αυτό πού περιμένουμε από στιγμή σέ στιγμή,

.....

αυτό πού περιμένουμε μέσα στό αύριο,
μπορεί νά 'ναι μιά χειρονομία ή ένα χαμόγελο...
Χαμογελάτε ό ένας στόν άλλο,
χαμογελάτε στόν έαυτό σας,
όταν συναπαντιέστε μονάχοι, όταν σωπαίνετε,
όταν προσεύχεστε, θυμάστε ή άφουγκράζεστε.
Χαμογελάτε στόν ξενιτεμένο και στόν άγνωστο.
Χαμογελάτε στους νεκρούς πού προπορεύονται.

Γιώργος Θέμελης

Τό τέλος του ταξιδιού

Γιά τόν κοινό μας, άδελφοί, μιλάτε φίλο;
Εκείνος είναι του σταυρού Άναστημένος,
προεορτάζουμε όλοι τήν Έπιστροφή
μέ τό καινό πού πίνουμε κρασί του Γάμου.

.....

Τό μεσονύχτι θά γκρεμίσουνε οί τοίχοι
και μήτε χώρος, μήτε χρόνος θά ύπάρχει
και τους άγγέλους πού δέν βλέπετε θά δείτε
σε συμφωνίες νά χορεύουν μέσ στό φώς.

Έλευθέριος Μάινας

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Η κατάσταση του κόσμου πριν από την έλευση του Χριστού παρουσιάζει μια τρομακτική εικόνα καταπτώσεως, αποβυθίσεως και χάους βέ οχθους τούς τομείς τής ανθρώπινης ζωής.

Η πτώση των πρωτογενών κυμαρέβυρε οχθόκηρο τὸ ἀνθρώπινο γένος βτήν τραχυδία τής ἀποκοπής και τής ἀπομακρόνβως ἀπὸ τὸν Θεὸ — Δημιουργὸ και βτήν, κατὰ δαιμονική ὑποβόη, δεοποίηση του ἀνθρώπου: Homo Hominis Deus (ὁ ἀνθρωπος θεὸς του ἑαυτου του!).

Καμμία ἀνθρώπινη δύναμη δέν ἦταν δυνατὸν γὰ βταματῖβει αὐτὸν τὸν γαῶρο κύκλο γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, πὸ ἔχε γθάβει μέχρη τὸ χεῖρος τής οχθόκηρωτικῆς καταβτροφῆς.

Η ποθυδεῖα και εἰδωλομανία ἐπέτρεπαν καὶ ἀκογαβία και εἶχαν χερῖβει τῖς κοιγωγῖες ἀπὸ ἀγομῖες και ἔχκημάτα. Ὁ Ρωμαῖκὸς ποθητῖβμὸς ἀρχικῶς δῖαπνεόταν ἀπὸ ὕγιεις ἠδικῆς ἀρχῆς τόβο, ὠβτε ἡ αὐβτηρότητα τῶν ἠδῶν και ἡ βωγροβύνη τῶν Ρωμαῖων εἶχε καταβτεῖ παροιμῖδης. Ἀγῖα ὁ ἀμύδητος πρῶτος, τὸν ὀμοῖον βυββῶ-ρβων οἱ βυγεχῖς κατακτῖβεις βτήν κοβμοκράτεια Ρῶμη και βτήν Ἰταγία χερικῶς, εἶχε ὠς γυβική βυπέπεια τὴν χαγάρωβη τῶν ἠδῶν και τὴν ἐπικράτεια ἀκογαβίας πρῶτογαοῦς βτὸν κόβμο.

Οἱ Ρωμαῖοι, ὅταν κατέκτηβαν τὴν Ἑγῖαδα τὸ 146 π.χ., εἶχαν καταβτῖβει τὴν κόρινδο, τὴν «πόη τῶν δύο θαγαβῶν», κέντρο ποθητῖκὸ και ἔμπορῖκὸ. Ἀγῖα τὴν ἐππρέαβαν και ἠδικὰ τόβο, ὠβτε ἔγρηγε ἔβτῖα ἐβχάτῖς δῖαγαδραῖς και ἀπερῖχρα-πῖης ἀκογαβίας. Μόγο βτὸν Ναὸ τῆς Ἀφροδίτης βτήν κόρινδο ὕπῖρχαν, κατὰ τὴν μαρτυρία του Ἰτράβωνος, του μεχαγῖτερου χερχράβου τῆς ἀρχαιότῖης, περιββότερες ἀπὸ χῖγῖες ἱεροδουγες, οἱ ὀποῖες με τὴν ἐρωτοτροπία και τὴν δεγερική τους τέχνη ἀποχῖμωγαν ἠδικὰ και οἰκογομῖκα τούς γέγους. Παροιμῖδης ἔμειγε μέχρη βῖμερα ἡ γράβη: «Ὀῦ παντὸς πῖγῖν εἰς κόρινδο» (Ἰτράβων ΙΑ').

Η Βαβυγῶν, ἡ Μέμφῖς, ἡ Ἀρμεγία και ἡ Θράκη εἶχαν γῖνε ἔβτῖες ἐβχάτῖς ἐγ-

αδελιώδους. Ο παρὰ γύβιν ἔρωτας ἐδεωρεῖτο γυβικότερος ἀπὸ τὸν κατὰ γύβιν. Ἀπὸ αὐτὸν μάλιστα ἐμπνεόταν ὁ αὐγὸς τοῦ Βιργιλίου καὶ ἡ γύρα τοῦ Ὀρατίου.

Μία ἀπίστευτη γιγαντογία βύδιζε τὸν ἄνθρωπο βτὸν πυθμένα τῆς ἀβύσσου. Αὐτὸς ποὺ διαβάει τὶς ἱστορίες τῶν Ἀνατολικῶν ἰδίως γαῶν ἰγίχια ἐμπρὸς βτὴν ἀπε-
ρίγραπτη κτηνώδία, βτὴν ὁποία εἶχε κατακτήσει ἡ ἀνθρωπότητα.
«Τὰ πάντα», γέει ὁ βύχρονος τῶν Ἀποστόλων Ρωμαῖος βτωϊκὸς
γιγόβογος Λενέκας (8 π.Χ. - 65 μ.Χ.), «ἦταν γεμάτα ἀπὸ κακίαν
καὶ ἐγκλήματα. Ἡ ἀμνηστία πρὸς τὸ κακὸ ἦταν τερατώδης· ἡ κακία
δὲν διαπραττόταν πηρόν βτὰ κρυφά, ἀλλὰ ἐμπρὸς βέ ὄχρους».

Καὶ δὲν εἶχε γράσει μόνο μεταφῶ τῶν ἐθνικῶν ὁ ἠδικὸς μογυβμός
βτὸ ἀπροχώρητο, ἀλλὰ καὶ μεταφῶ τῶν Ἰουδαίων ἡ διαφθορὰ εἶ-
χε κορυφωθεί. Ο Προφήτης Δαβὶδ δίνει ἐπιγραμματικὰ τὴν εἰκό-
να τῆς καταπτώσεως τοῦ Ἰβραηητικῆ καὶ ὄχων τῶν γαῶν βτὸν
13^ο γαγμὸ γέχοντα: «Πάντες ἐπέκριναν, ἀμα ἠχρειώθησαν, οὐκ
ἔβτι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔβτιν ἔως ἐγός».

Οἱ αὐτοκράτορες τῆς Ρώμης, μέβα βτὴν μέση τῶν αἰματηρῶν γι-
κῶν τους, ἐδεοποιούβαν τοὺς ἑαυτοὺς τους καὶ γατρεύοντα βὰν δε-
οὶ πρὶν καὶ μετὰ τὸν θάνατό τους. Ἀλλὰ καὶ ὁποιοβδῆποτε ἐπιφανὴς Ρωμαῖος πογίτης
μποροῦβε γὰ δεωρήσει τὸν ἑαυτό του θεό. Μόνο μέβα βτὴν Ρώμη ὁ ἀριθμὸς τῶν θεῶν
ἐφθάνε τὶς τριάνα γιγιάδες, κατὰ ὑπογυβμούς τοῦ Οὐάρωγος (116 - 27 π.Χ.).

Ἡ εἰδωλογατρία κατόρδωβε γὰ εἰδχωρήσει ἀκόμη καὶ βτὸ δεοκρατικὸ βαβίγειο
τοῦ Ἰβραή, ἰδίως βτὴν ἐποχὴ τοῦ βαβιζέως Ἀχαάβ (913 π.Χ.), τοῦ ὁποίου ἡ βύγυος
Ἰεζάβεη ὑπῆρξε προβταίτα τῆς ὀρηβκείας τοῦ Βάαζ καὶ τῆς Ἀβτάρτης, θεῶν τῶν Γα-
ναγαίων - Φοινίκων, βέ βάρος τῆς γατρείας τοῦ ἀγνιδιγὸ θεοῦ.

Ἐνα ἀγρο φοβερό φαίνόμενο ἦταν ἡ δουλεία. Ὀγόκηρη τάξη ἀνθρώπων, ἀνδρῶν
καὶ γυναικῶν, εἶχαν χάσει τὴν προβωπικότητα καὶ τὴν ἐλευθερία τους. Ὁ δεβπότης εἶ-
χε ἀπόγυτη ἐφουβία ἐπάγω βτὸν δουρο του, γωρίς γὰ ὑγίβταται καγεγὸς εἶδους ἐγελχο
γὰ τὴν πρὸς ἐκεῖνον βυμπεριγορά του. Ἀκόμη καὶ μεγάζα πνεύματα τῆς ἐρηνηκῆς ἀρ-
χαιότητας, ὅπως ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριβτοτέλης, ὁ Πλούταρχος καὶ ὁ Ἀρριανός, ἀνα-

κρύβουν τὸν δεσμὸ τῆς δουλείας ἀναγκαῖον καὶ φυσικόν, πού ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν φύσιν. Ἰστὴν Ἀθήνα, ἐτὴν ἀπογραφή πού ἔγινε ἐπὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως τὸ 309 π.Χ., βρέθησαν τετρακόβιες χιλιάδες δούλοι ἐπὶ βυγοζικῷ πληθυσμῷ πεντακόβιων χιλιάδων. Μόνο πού ἐτὴν ἔγινε ἡ μεταχείριση τῶν δούλων ἦταν πιὸ ἀνθρώπινη, ὅπως μαρτυροῦν ἰδίως ὁ Ἑριπίδης (Ἑκάβη, 288) καὶ ὁ Ξενοφῶν (Ἄθ. Ποι. Α' 10-12). «Ὁ Πλάτων ἀναγνώριζε πολλὰς φορές βέ δούλους ἀρετὲς καὶ ἱκανότητες ἀνώτερες ἀπὸ πολλοὺς ἐλευθέρους.

Αυτιδέτως, ἡ κατάκτηση τῶν δούλων ἦταν κατ' ἐξοχήν δεινὴ ἐτὴν Ῥωμαϊκῇ ἐποχῇ. Πολλὰς φορές ἐβάλλονταν ἐν γυχνῷ κατὰ τὰ βυμπόδια τῶν κυρίων τους, χιὰ γὰ διαβκεδάου τοὺς βυδατημῶνες, ἢ κακομεταχειρίονταν καὶ ρίχνονταν χιὰ τροφή βτὰ γάρια πού κορυμποῦσαν βτὶς δεξαμενὲς τῶν Ῥωμαίων βυχνητικῶν καὶ πατρικίων. Ἀρροτε παρὶ τοὺς ὑπέβαλλον βέ βυχνῶτατες ἐργασίες, καὶ μὲ δεμένα πολλὰς φορές τὰ χέρια μὲ ἀρββίδες τοὺς ἐρίχταν βτὰ ἀμυιδέατρα, χιὰ γὰ καταβπαραχδοῦν ἀπὸ τὰ ἀχρῖα καὶ πειναβμένα θηρία. Ἀρροτε τοὺς ἔκαυταν γυνταγούς χιὰ γυχαχωχῖα τῶν θεατῶν, οἱ ὅποιοι παρόμοια δεάματα τὰ εἶχαν ὡς τὴν καρύτερη διαβκεδάση. Ἰστὸν βτίβο τοῦ ἀμυιδέατρου μονομαχοῦσαν ἀνδρες τῆς τάξεως τῶν δούλων μὲ ἀρρους ἐχρηματίες ἢ μὲ θηρία. Καὶ τὰ δύματα τῶν μονομαχιῶν αὐτῶν ἦσαν πορμαρίσμα. Μόνο μὲβα β' ἔνα μῆνα ἔπεφταν πολλὰς φορές ἀρρηγοφευόμενοι ἢ βπαραββόμενοι ἀπὸ τὰ θηρία εἴκοβι ἢ τριάντα χιλιάδες δούλοι. Γενικὰ οἱ Ῥωμαῖοι εἶχαν χάβει κάδε βυναίβση τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας.

Οἱ αἰμαλωτισμένοι κατὰ τὴν καταστροφή τῆς Ἱερουσαλήμ Ἑβραῖοι ἀπὶχθισαν τὸ 70 μ.Χ. εἰς τὴν Ῥώμη, ὅπου ὑποχρεώθηκαν νὰ κτίσουν τὸ Φλάβιο Ἀμυιδέατρο, πὸ τὸν 80 αἶωνα μ.Χ. ἀνομόσθηκε Κολοσσαῖο· ὑπῆρξε κέντρο φοβερῶν μονομαχιῶν καὶ θηριομαχιῶν, ἀλλὰ καὶ ἀνέδειξε ἀναρρητῶτους ἀγίους μάρτυρες.

Η ἐξαχρείωση τῆς ἀνθρωπότητος πρὸ τῆς ἐλεύθεως τοῦ Χριστοῦ ἀντανακλάται καὶ ἐτὴν μεταχείριση τῆς γυναίκα. Ἄν ἐξαυρέβει καρεῖς τὴν Ἰουδαϊκὴ κοινωγία καὶ τὴν Σπάρτη, ὅπου ἡ γυναίκα ἀπολάμβανε κάποια τιμή, β' ὄρους τοὺς ἀρρους γαούς εἶχε καταυτήβει ὄργανο ἡδονῆς, ἰδιοκτηβία τοῦ ἀνδρός, χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἠδικὴ ἀξία, χωρὶς γνῶμη καὶ ἐλευθερία. Ἐδωρεῖτο κατώτερης πνευματικῆς ἀξίας ἀπὸ τὸν ἀνδρα καὶ ἀντικεῖμενο περιφρονήβεως. Πολλὰς φορές μάρββτα γινόταν καὶ ἀντικεῖμενο ἀ-

ανθρώπους, πολλοί κατέφευχαν στην απαιξία γύρω της αυτοκτομίας, την οποία μάγιστα θεωρούσαν άρετή.

Οι αιώνες παρέρχονται και οι κοινωνίες εκμοιτίζονται, το κακό όμως αντί να μετριάζεται, πολλαπλασιάζεται.

Καμία ούβιατική αλλαγή δεν είναι δυνατόν να γίνει στον άνθρωπο και κατ'επέκταση στην κοινωνία, εάν αυτός δεν συνδεθεί οργανικά και όχι απλώς θεωρητικά με την πηγή κάθε καλού, τον Θεό.

Έτσι, καθώς οι αιώνες περνούσαν, η παναθρώπινη τραγωδία έπαιρνε όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις. Παράλληλα με την άμαρτία, στην βαθεία θρησκείουσα ανθρωπότητα αυξανόταν ο πόθος της γυτρώσεως· απειρησμένη από κάθε ανθρωπινή βοήθεια στρεφόταν όλο και περιβόότερο προς τον «Άγνωστο Θεό» ή τον «Παλαιότερο Θεό».

Όπως μάς διηχείται ο εκκλησιαστικός ιστορικός Εδβένιος ο Παμφύλου, όταν ο Όκταβιανός Αύγουστος ήρθε στους Δελφούς για να προβέρει τις δειξίες, ρώτησε το Μαντείο ποιός δά βασιλεύσει μετά από αυτόν. Η Πυθία τότε μετέδωσε στον ματαιόδοξο αυτοκράτορα τον ακόροδο χρησμό: «Παίς Έβραίων κέηεται με θεοίσι μακάρεσιν ανάβων, τόνδε δάμον προηπειν και εις Αθήν αώσις ικέδαι· άμμιθι ούν βιχών εκ βωμών ημετέρων». Δηλαδή «ένας Έβραίος γέος, ο οποίος είναι βασιλέας των άθανάτων Θεών, με διατάζει να έχκαταλείψω αυτόν τον γαό και να επιστρέψω πάλι στον Αθήν. Ζώπαβε γοιπόν και γύχε από τον γαό μου».

Και τα ίδια τα δαιμόνια βλέπουμε, παρά την δέησή τους, αναγκασμένα από τον ερχόμενο στην γη Θεό να όμοροχούν και να αποκαλύπτουν την χρεωκομία τους

Όταν γοιπόν ο Αύγουστος επέβρεψε στην Ρώμη, ίδρυσε στο καπιτώλιο, όπου είχαν συαδροίσει οι Ρωμαίοι τους θεούς όλων των εθνών, ένα νέο βωμό, μεγαλύτερο από όλους τους άλλους, στον όποιον τοποδέτησε την επιγραφή: «Αγα ργίμο γενίτι Δει», δηλαδή «Βωμός στον Θεό που γεννήθηκε πρώτος».

Στις ήμέρες αυτού του Αύγουστου γεννήθηκε ο κύριός μας Ιησούς Χριστός, η δέ Έκκλησία μας, σύμφωνα και με τον Ευαγγελιστή Λουκά (β' 1), γάηει: «Αύγουστου μοναρχήσαντος επί γης, ή ποσαρχία των ανθρώπων έπαύεατο· και Ζού εναλθρωπήσαντος εκ της Αηνής, ή πογυδεία των ειδώλων κατήρηται...».

Η ήδική και πνευματική εξάντηση του ανθρώπου τον έκανε να αιδάεται τον πόθο ενός γυτρωτού όλο και βαθύτερα. Το βκότος είχε πιά προχωρήσει πού και έκανε πιο

αϊθετητή τὴν ἀνάγκη τοῦ Φωτός. Ὁ Ἀληθινὸς Θεὸς φωτίζει τὸ πᾶν τὸν ἴδιον τὸν Θεὸν νὰ βυβαθῶν-
 θεῖ ὅτι ἡ μόνη γύβη τοῦ ἀνθρώπου δράματος εἶναι ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ. « Ἐπειδὴ ἡ
 ἀνθρωπότης δὲν μποροῦβε νὰ ἀνεβεῖ ἐπάνω, κατέβηκε Αὐτὸς κάτω » γέχει ὁ ἅγιος Ἰωάν-
 νης Χρυσοστόμος. καὶ « γι' αὐτὸ κατέβηκε, γι' αὐτὸ ἀνέλαβε βάρκα, γιὰ νὰ μπορέσω κι
 ἐγὼ νὰ ὀμιλήσω μαζί Του ». καὶ ὁ Μέγας Βαβίλειος : « τὰ ἀνθρώπινα δὲν ἐπιδέχονται
 ἄλλη διόρθωση, παρὰ μόνο μὲ τὴν ἐπίβλεψη τοῦ Θεοῦ Λόγου βτοῦς ἀνθρώπους ».

Ἔτσι, διαμορφώθηκε βιχὰ - βιχὰ βτὴν βυνείδηση τῆς ἀνθρωπότητας ἡ προδοκία
 τῆς καθόδου τοῦ Θεοῦ βτὴν γῆ μὲ τὴν μορφή ἀνθρώπου, ὁ
 ὁποῖος δὰ ἐπαγέφερε τὴν χρυβὴ ἐποχή τῆς παραδειβίου κα-
 ταβάβews.

Αὐτὴ ἡ προδοκία τὸν 5^ο π.Χ. αἰῶνα εἶχε ἦδη
 γίχει βαγῆς καὶ παγκόβμια. κατὰ τὸν γιζόχρηστο Αὔγου-
 βτο Νικόβαιο, « δὲν ὑπῆρχε γαὸς πού νὰ μὴν ἔχει αὐτὴν
 τὴν προδοκία » (Φιλοσοφικὰ μελέται περὶ Χριστιανισμοῦ,
 τόμος Α', βελ. 433, Ἀθῆναι 1910). Ἐβρηνοί, Ρωμαῖοι,
 Αἰγύπτιοι, Κινέζοι, Πέρβες, Ἰνδοί, Ἀραβες, καὶ αὐτοὶ
 οἱ κάτοικοι τοῦ Νέου Κόβμου, ἀνέμεγαν τὴν ἐβωση τοῦ
 γητρωτοῦ Θεοῦ, πού δὰ ἐρχόταν μὲ μορφή ἀνθρώπου, γιὰ
 νὰ διδάξει ὄγη τὴν ἀβήθεια, νὰ ἐβαγαίβει τὴν κακία,
 νὰ γέρει τὴν ἐβρήνη, νὰ ἀδεβγοποιήβει τὰ ἔβνη καὶ νὰ
 γέρει τὴν Βαβίβεια τῶν Οὐρανῶν βτὴν γῆ. Ἦταν μῆγι-
 βτα τόβο ἔβτογη ἡ Θεανθρώπινη προδοκία πού προδι-
 ἐβραγαν καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον δὰ γιτόταν ἡ πρα-
 χματικὴ ἐνανθρώπιση : ὅτι δὰ γεννηβεί ἀπὸ Παρβένο χω-
 ρίς ἄνδρα • ὅτι τὸ ἔβγχο του δὲν δὰ εἶναι εὐκόβη καὶ ἀνεμ-
 πόβιβτο • δὰ προκαβέβει β' Αὐτὸν ββίγεις καὶ βιωβμοῦς
 καὶ πόνους ἐκ μέρους τῶν ἀχαρὶβτων καὶ κακῶν καὶ δὰ τὸν ὀβηγῆβει βτὸν βάνατο.
 Ἀββὰ ὁ Θεανῶρμος δὰ νικῆβει τὸ κακὸ καὶ τὸν ἴβδιο τὸν βάνατο, δὰ ἀναβτηβεί ἀπὸ
 τοῦς γεβρούς, ὅπως ἡ γύβη ἀναδῆβγει τὴν ἀνοίβη ἀπὸ τὴν χειμερὶα γάρβη τῆς.

«...Καὶ αὐτὸς προδοκία ἐθνῶν» (Γέν. μθ' 10)

Τέτοιες γανταβτικὲς μορβές ἀγύπαρκτων θεανθρώπων προβῆβηρον ποββές βτὴν

Ύστερία τῶν θρησκευμάτων καὶ εἶναι πολλοὺ ἀξιοβουδάστες ὡς ἐξεδηλώβεις τῆς παγκοσμίου θεαυθρωπικῆς προβδοκίας, οἱ ὁποῖες βυγχρόνως μαρτυροῦν πῶς οἱ ἀνθρωποι ἦδεξαν καὶ ἐξαντάζονταν τὸν Προβδοκώμεγο Θεαυθρωπο.

Καὶ ὁ γιγάνθρωπος Θεὸς «ὁ δέξων πάντας ἀνθρώπους βωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγυνθωβιν ἀγνηθείας ἐγθεῖν» (Α' Τιμοθ. β' 4) δέν ἀγηθε τὸ ἀγαπημένο του πηάβμα γὰ ἀπερηθβτεῖ. Προκειμένου γὰ βτεῖγει τὸν κατὰ φύβιν Υἱὸ Του τὸν ἀγαπητὸν βτὸν κόβμο, προετοίμαβε κατὰγρηγα ἔγαν γαὸ πὸ ὁ ἴδιος διαμύργωβε, ὥβτε γὰ εἶναι βέ θέβη γὰ Τὸν δεχθεῖ βτοὺς κόβμους του.

Γιὰ τὸν βκομὸ αὐτὸ 22 αἰῶνες πρὶν ἀπὸ τὴν βάρκωβη τοῦ Υἱοῦ Του, ἐπέγρηε ἔγαν ἔθνικό, τὸν Ἄβραμ ἀπὸ τὴν Μεβοποταμία, ὁ ὁποῖος καταχόταν ἀπὸ τὴν Σημιτικῆ γυγη, τὸν μετογύμαβε Ἄβρααμ καί, ἀγού τὸν ὀδήγηβε βτὴν μετέπειτα γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, τὸν ἔκανε γενάρχη τοῦ γέου γαοῦ.

Αὐτὸς ὁ περιούβιος γαὸς ἦταν ὁ Ἰβραηγιτικός, τὸν ὁποῖον προετοίμαβε καὶ ἐπγούτιβε μὲ πολλὰς ἀκριβεῖς προφητεῖες γιὰ τὸν χρόνο, τὸν τρόπο καὶ τὸν τόπο βτὸν ὁποῖον δὰ πραγματοποιηθεῖ τὸ «ἀπ' αἰῶνος ἀμύκρυγον καὶ Ἄγγελοῖς ἀγυνθωβτον μυστήριον» τῆς Θείας Οἰκογολίας. Δέν ἐγκατέγρηε ὁμως καὶ τοὺς ὑπόγρηιπους γαοὺς, πὸ ἦταν καὶ αὐτοὶ παιδιὰ Του. Ἐγώτιβε τὰ μεγάρη πνεῦματα τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς γὰ αἰβθανθούν καὶ γὰ ἐκγράβου, ὁ καιδένας μὲ τὸν τρόπο του, τὸν Παγαυθρωμύγο μύδο τῆς γυτρώβεως.

Ὅγων τὰ μάτια εἶχαν βτραγεῖ πρὸς ἔγαν κοινὸ βημεῖο, τὴν γηραιὰ καὶ μυστηριώδη Ἀνατολή, βτὴν κοιτίδα τοῦ πῖο καταγρογνημένου γαοῦ, τῶν Ἰουδαίων. καὶ εἰδικότερα, οἱ Ἀνατολικοί γαοὶ ἀγέμεγαν τὸν γυτρωτὴ ἀπὸ τὴν Δύβη, ἐγῶ οἱ Δυτικοὶ ἀπὸ τὴν Ἀνατολή. Ὅγων οἱ προβδοκίες βυγαντῶνταν βτὴν Μέβη Ἀνατολή, ὅπως προγῆτευβε ὁ Δαυῖδ «βωτρίαν εἰργαῖβω ἐν μέβω τῆς γῆς, ὁ Θεὸς» (Ψαλμ. ογ' 12). Ἐκεῖ ὁμου τεγρκα ἐβαρκώθηκε, ἔγρηβε, ἐβταυρώθηκε καὶ ἀγαβτήθηκε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

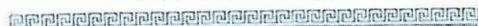

**ΕΣ ΑΝΑΤΟΛΗΝ
ΤΟ ΦΟΣ**

Βιβλιογραφία

1. ΔΙΑΛΕΧΘΟΣΜΕΝ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ, Α' κύκλος μαθημάτων της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, Ερίνη Μαυροπούλου, Αθήνα 2012.
2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ, 4. Μητρόπολις Γόρτυνος ή Μεγαροπόλεως, μάθημα 21^ο.
3. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ, Μιχ. Χ. Οικονόμου, Θεσσαλονίκη 1984.
4. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ - Αθήνα 2005.
5. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΛΕΞΗΣ, τόμος Α' (Τό τρία και η Αταίβταβη), Ν. Βαρδιδάμαβης, "ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ" - ΛΙΒΑΝΗΣ.
6. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΙ ΕΜΕΙΣ, Β' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ - Αθήνα 2002
7. ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ - Η ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ, 4. Κεζήριον Αγίου Νικολάου Μπουραζέρη, "Αγιον Όρος 2003.

- * ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ Β΄ ΚΛΙΣΕΩΣ
- * Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
- * ΕΞΟΙΟΥΔΑΪΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Συνηρημένα ουσιαστικά Β΄ Κλίσεως

Μερικά ουσιαστικά τῆς Β΄ κλίσεως, τά ὅποια ἔχουν θέμα σέ -εο ἢ -οο (δηλαδή πρὶν ἀπὸ τὸν χαρακτήρα τοῦ θέματος ο ἔχουν ἄλλο ο ἢ ε) συναιροῦνται σέ ὅλες τίς πτώσεις ἐνικοῦ καί πληθυντικοῦ καί γι' αὐτό λέγονται **συνηρημένα**. π.χ. πλόος - πλοῦς (= ἡ πλεύση, ἡ πορεία τοῦ πλοίου, τό ταξίδι μέ πλοῖο), ρόος - ροῦς (= ἡ κίνηση τοῦ νεροῦ, ἡ ροή, τό ρεῦμα), νόος - νοῦς, ὄστέον - ὄστοῦν κ.ἄ.

Παραδείγματα:

1. Ὁ τῶν Ἀργοναυτῶν πλοῦς ἐνδοξός ἐστι (= τό ταξίδι τῶν Ἀργοναυτῶν εἶναι ἐνδοξο).
2. Ἀπαγορεύτηκε ὁ ἀπόπλους λόγω θυελλωδῶν ἀνέμων.
3. Οἱ ναῦται τούς κινδύνους τοῦ πλοῦ οὐ φοβοῦνται.
4. Ἐν πλω (= κατά τὸν πλοῦν) παρουσιάστηκαν μηχανικά προβλήματα.
5. Τοῦτό ἐστι ὄστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου.

Παραδείγματα κλίσεως συνηρημένων

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

(θ. περιηρο- = περιηρου) (θ. ὄβτεο- = ὄβτου)

Ὄν.	ὁ	περίπλοος – περίπλους	τό	ὄστέον – ὄστοῦν	ε + ο = ου
Γεν.	τοῦ	περίπλοου – περίπλου	τοῦ	ὄστέου – ὄστοῦ	τό ε χάνεται
Δοτ.	τῷ	περίπλω – περίπλω	τῷ	ὄστέω – ὄστῳ	τό ε χάνεται
Αἰτ.	τόν	περίπloon – περίπloon	τό	ὄστέον – ὄστοῦν	ε + ο = ου

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ὄν.	οἱ	περίπλοοι – περίπλοι	τά	ὄστέα – ὄστᾶ
Γεν.	τῶν	περίπλων – περίπλων	τῶν	ὄστέων – ὄστῶν
Δοτ.	τοῖς	περίπλοοις – περίπλοις	τοῖς	ὄστέοις – ὄστοις
Αἰτ.	τούς	περίπλους – περίπλους	τά	ὄστέα – ὄστᾶ

Κατά τόν ἴδιον τρόπο κλίνονται καί τά νοῦς, ροῦς, πλοῦς, ἀπόπλους (= ἀναχώρηση τοῦ πλοίου), κατάπλους (= ἀφίξη τοῦ πλοίου), διάπλους (= διάσχιση, πλεύση διά μέσου· π.χ. ὁ διάπλους τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ) κ.ἄ.

Παρατηρήσεις:

1. Τά ο καί ε, ὅταν ἀκολουθεῖ ἀμέσως μετά ὁ χαρακτήρας ο, συναίρουνται σέ ου (πλόος – πλοῦς, ὀστέον – ὀστοῦν), ἀλλιῶς χάνονται κατά τήν συναίρεση μπροστά ἀπό τίς καταλήξεις, π.χ. τῶ πλόω – πλῶ (τό ο χάνεται), τοῦ ὀστέου – ὀστοῦ (τό ε χάνεται). Ἔτσι ἔχουν καί μετά τήν συναίρεση τίς ἴδιες καταλήξεις μέ τά ἀσυναίρετα, ἐκτός ἀπό τήν ὀνομαστική καί αἰτιατική ἐνικοῦ πού ἔχουν ου.
2. Τονίζονται σέ ὅλες τίς πτώσεις στήν συλλαβή πού τονίζεται ἡ ὀνομαστική ἐνικοῦ.
3. Δέν ἔχουν κλητική.

Σημείωση: Τά νοῦς καί πλοῦς στόν πληθυντικό σχηματίζονται καί κατά τήν γ' κλίση: οἱ νόες, τῶν νόων, τούς νόας, οἱ πλόες, τῶν πλόων, τούς πλόας.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

➤ Στίς προτάσεις πού ἀκολουθοῦν νά ἀναγνωρίσετε τοὺς τύπους τῶν δευτεροκλίτων συνηρημένων οὐσιαστικῶν:

- α) Τὸ γάρ περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.
- β) Παρῆν τις ἐκ κατάπλου (= εἶχε μόλις ἐρθεῖ).
- γ) Καί εἶπεν Ἀδάμ· τοῦτο νῦν ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου καί σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου.

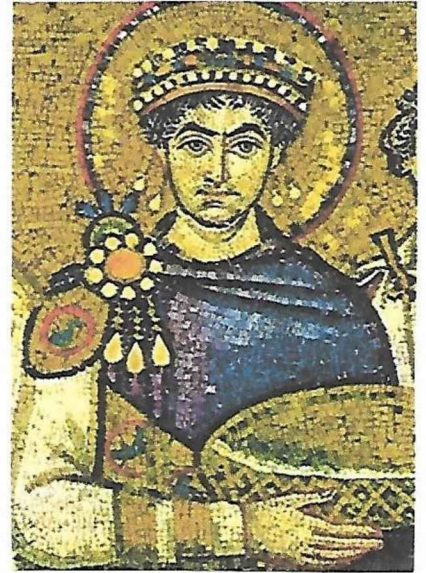
* κατάπλους = τὸ πλεῖν πρὸς τὰ κάτω (ἀπὸ τὸ ἀνοικτὸ πέραχος πρὸς τὰ παρὰ ἄνω / ἀγίσις).

➤ Νά συμπληρώσετε τὰ κενὰ στὶς παρακάτω προτάσεις μέ τοὺς σωστοὺς τύπους τῶν συνηρημένων δευτεροκλίτων οὐσιαστικῶν πού βρίσκονται σὲ παρένθεση:

- α) Οἱ Κορίνθιοι τὸν τε ...πλοῦν..... τὸν ἐπ' οἴκου παρεσκευάζοντο καὶ τροπαῖον ἔστησαν ἐν τοῖς ἐν τῇ ἠπείρῳ Συβότοις. (πλοῦς)
- β) Οἱ ξύμμαχοι καὶ ὁ Ἀστύοχος τὸν ...θροῦν..... ἤσθοντο. (θροῦς = μουρμουρητό τοῦ πλήθους) + θόρυβος
- γ) Ἐκφέρει φιάλας χρυσᾶς καὶ ...πρόχους... καὶ κάλπιδας (= δοχεῖα) καὶ κόσμον παντοῖον καὶ δαρεικοὺς ἀμέτρους τινάς. (πρόχους) = ὑδρία, γαλάνη
- δ) Οἱ Κερκυραῖοι τὰ τε ναυάγια καὶ νεκροὺς ἀνείλοντο τὰ κατὰ σφᾶς, ἐξενεχθέντων ὑπὸ τε τοῦ ...ῥοῦ..... καὶ ἀνέμου. (ροῦς) = ρεῦμα τοῦ ρ. γέρω (= πρὸς τοὺς ζέφους)
- ε) Φασὶ γάρ μεταμελῆσαι τῶν ἐς Θεμιστοκλέα Ἀθηναίους καὶ ὡς οἱ προσήκοντες τὰδέτα..... κομίσαιεν ἐκ Μαγνησίας ἀνελόντες. (ὀστοῦν)
- στ) Ὁ Ἀπταλος Ἀπτάλου μὲν παῖς ᾧν, ἀδελφιδούς δὲ Φιλεταίρου, τὴν ἀρχὴν Εὐμένους παραδόντος ἔσχεν ἀνεψιοῦ. (ἀδελφιδούς = ἀνεψιός)

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΩΝ
 ΑΓΑΠΗΤΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
 ΠΡΟΣ
 ΒΑΣΙΛΕΑ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΝ

Ο Ἀγαπητός ἦταν Βυζαντινὸς φιλόσοφος καὶ ρήτορας .
 ἔιχε τὸ ἀξίωμα τοῦ διακόνου ἐπὶ τὴν Ἁγία Λογία ἐπὶ τὴν κωνσταντινούπολη . Ἦταν διδάσκαλος τοῦ Αυτοκράτορα Ἰουστινιανοῦ ,
 πρὸς τὸν ὁποῖον ἀφιέρωσε τὸν παραινετικὸν λόγον « Ἐκθεσις
 κεφαλαίων Παραινετικῶν » , ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ τὸ μοναδικὸ
 κείμενο ποὺ μᾶς κληροδότησε ἡ γραφίδα τοῦ Ἀγαπητοῦ Διακόνου . Τὸ ἔργο του αὐτοῦ
 ἀποτελεῖται ἀπὸ 72 κεφάλαια καὶ γνώρισε πορὺ μεγάλη διάδοξη ἤδη κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς
 χρόνους . Ἀξιοποιήθηκε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Ἀναγέννησης ὡς ἐγχειρίδιο γιὰ τὴν δι-
 δασκαλία τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας ἐπὶ τὴν Λύβη καὶ ἐπὶ τὴν Παραδουναβίαν ἡγεμονίες , μετα-
 γράστηκε δὲ πρὸς πολλὰς γλώσσων καὶ ἐπηρεάσει περιβάλλοντο ἀπὸ καθεὶ ἀπὸ βυζαντινὸν κεί-
 μενο τὸν πορτικὸν στοχασμὸν τῶν γαῶν , οἱ ὁποῖοι ἤρσαν δὲ ἐπαγὴ μὲ τὴν Βυζαντινὴν Αὐ-
 τοκρατορία . Τὸ εὐδύνοητο αὐτὸ πόνημα ἀποκαλύπτει μὲ ἐνάρχεια τὴν δεμεριώδεις ἀρ-
 χες τῆς πορτικῆς βέεγης τῶν Βυζαντινῶν κατὰ τὸν 6^ο αἰῶνα , ἀναφορικὰ μὲ τὴν ἀρετὴν
 τοῦ ἰδανικοῦ ἡγεμόνος καὶ μὲ τὸν ἰδεατὸν τρόπο ἀβκῆσης τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας .

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΑ΄

Ο βοβαρὸς καὶ ὑπέροφρος ἀνδρῶπος , μὴ ὡς ταῦρος ὑγίκερως ἐπαυρέδω , ἀλλ' ἐν-
 νοεῖτω τῆς βαρκὸς τὴν ὑπόβταβιν , καὶ παυέτω τῆς καρδίας τὴν ἐπαρβιν . Εἰ γὰρ καὶ
 γέχογεν ἀρχων ἐπὶ γῆς , μὴ ἀγνοεῖτω ὑπάρχων ἐκ γῆς , ἀπὸ χρὸς ἐπὶ θρόνον ἀναβαίνων ,
 καὶ εἰς αὐτὸν μετὰ χρόνον καταβαίνων .

- ὑπέροφρος = ὁ ἔχων ἀναβηκωμένα τὰ γρύδια καὶ ἔτι προβγαμβάνων βοβαρὸν καὶ ἐπιβητικὸν ὕφος , ὁ ὑπερήφανος
- ἐπαίρομαι = ὑπερηφανεύομαι
- ὑγίκερως = ὁ ἔχων ὑψηλὰ κέρατα

ΧΟΥΣ: ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΟ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ Β' ΚΛΙΣΕΩΣ (> χέω = χύνω)

Ὁ και ἡ χούς = χῆ βυβλώρευθεῖσα εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, βωρὸς χώματος, χῶμα.

χούς θαλάτου = τάφος

χούς ὁ τῆς βαρκῆς = τὸ χῆλο περιβήθημα τῆς βαρκῆς

Ἑνικὸς ἀριθμὸς

ὁ χούς

τοῦ χού (κ' χούς)

τῷ χῷ (κ' χοῖ)

τὸν χούν

Οἱ τύποι αὐτοὶ προήθησαν ἐκ βυχχόβεως πρὸς τὸ οὐβιαβτικὸν

Γ' κηίβεως ὁ, ἡ χούς (> χέω = χύνω)

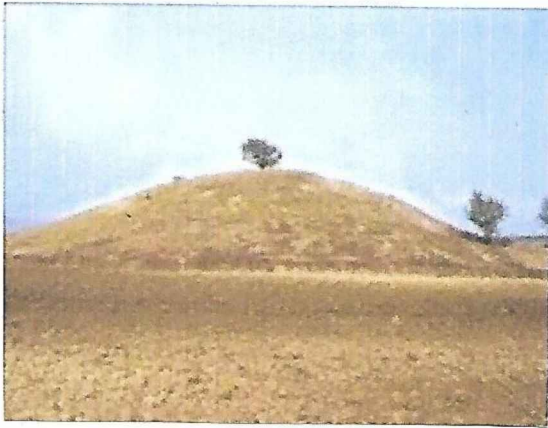
ὁ, ἡ χούς = μέτρον διὰ ὑγρά,

τὸ ὁποῖον κηίνεται κατὰ τὸ βούς (δ' κηίβις): ὁ χούς

τοῦ χούς

τῷ χοῖ

τὸν χούα ἢ χούν

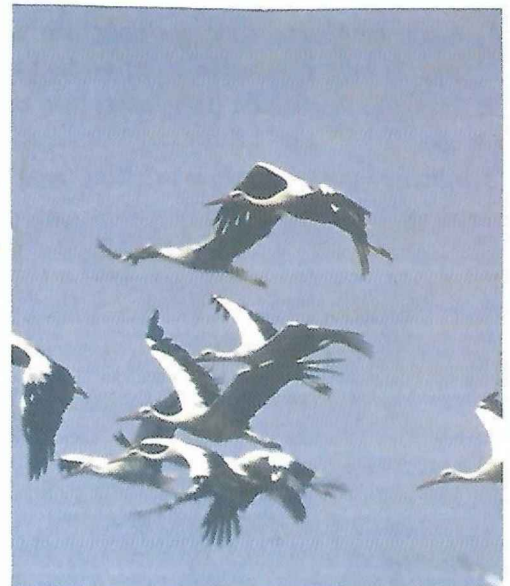
Χῶμα > χόω, μεταγενέστεροι τύποι χώνυμι ἢ χωνύω = ἐπιχωματώνω, φράζω, χώνω, δάπτω, ὑγώνω τύμβον, "τούμπα".

Ἐκ τοῦ χούς (= χῶμα) τὸ γατινικὸν homo (= ἄνθρωπος).

Διαφορὰ ἀντιλήψεως ἀνάμεσα εἰς τὴν ἐλληνικὴν καὶ γατινικὴν (δυτικὴν) βκέγη. Ἐπὶ τὴν ἐλληνικὴν χηῶββα ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἄνω θρώβκω = ὑγώνομαι πρὸς τὰ ἑπάνω. Ἐπὶ τὴν δυτικὴν βκέγη ὁ ἄνθρωπος εἶναι βωνώνυμος τοῦ χώματος ὅτι ἔξ οὗ καὶ τὸ γεογατινικὸν humanismus (= ἀνθρωπισμός), τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ τὸ humanitas = ἀνθρωπιότης.

Ζημείωσις: Λατινικὰ εἶναι ἡ χηῶββα ποὺ ὁμιλοῦνται ἀρχικὰ εἰς τὴν περιοχὴ γύρω ἀπὸ τὴν Ρώμη, τὸ γηγόμενον Λάτιον. Ἐπὶ τὴν βυθέχεια ἐπεκτάθηκε ἔξω ἀπὸ τὸ Λάτιον, ὑπερῖχυσε τῶν χειτονικῶν διαλέκτων, ἀπορρόφησε τὴν ἔτροβικὴν καὶ τὴν κελτικὴν χηῶββα καὶ ἔγινε ἡ ἐπίσημη χηῶββα τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας.

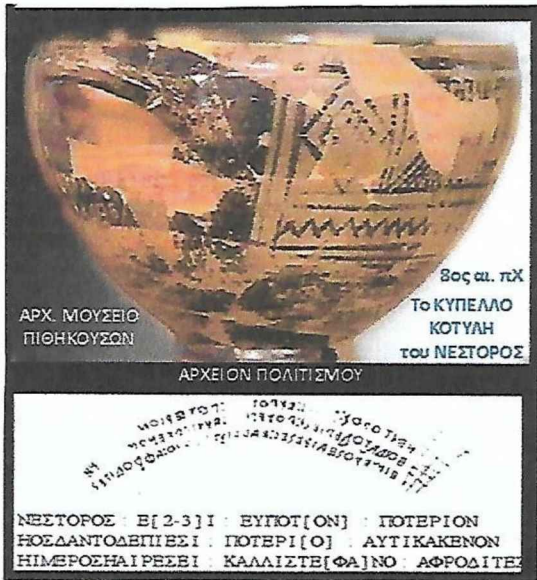
Αὐτὸ ποὺ ἴσως δὲν εἶναι εὐρέως γνωστὸ εἶναι ὅτι τὰ

Ίδια τὰ Λατινικά ἔχουν βαβίβτεϊ πάνω εἰς Ἑλληνικά, ἀπὸ τὸ ἀγνάβητο μέχρι καὶ τὴν ημερομηνία τοῦ γεφυροχίου.

Τὸ γαλιτικὸ ἀγνάβητο προέρχεται ἀπὸ τὸ ἰδιότυπο «χαρκιδικὸ» ἀγνάβητο, εἰς ὁποῖο τὸ Σ γραφόταν ὡς C, τὸ Δ ὡς D, τὸ Ξ ὡς X, τὸ Ρ ὡς R καὶ τὸ Υ ὡς U, καὶ τὸ ὁποῖο ἐφήχθη ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους ἀποίκους εἰς τὴν Ἰταλία, διὰ τὰ ἀποτελερεῖ ἀρ-
χότερα τὸ γαλιτικὸ ἀγνάβητο.

Τὴν ἀποψη αὕτη ἐπιβεβαιώνει καὶ ἕνα ποτήρι τοῦ 8ου αἰῶνα π.Χ., προερχόμενον ἀπὸ τὴν εὐβοϊκὴ ἀποικία τῶν Πιθηκουῶν (Ἀποδηκῶν εἰς τὴν Ἀρχαία) εἰς τὴν νήσον Ἰβη-
α τῆς Ἰταλίας, πού βρίσκεται εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ κόλπου τῆς Νεάπολης εἰς τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος, γνωστὸ ὡς «κύπελλον τοῦ Νέστορα». Πρόκειται διὰ ἕνα γεωμετρικὸν κύβον,

πῆξινο δηλαδὴ ἀγγεῖο, τὸ ὁποῖο χρησιμοποιοῦσαν εἰς τὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα ὡς ποτήρι, ἰδίως οἱ φτωχοὶ ἀρχότες. Αὐτὸς ὁ ροδίτικος προεγεύσεως κύβος εἶχε πάνω του γραμμένον ἕνα κείμενον ἐφεξηχμένον ἤδη τότε ὡς πρὸς τὸ ἀγνάβητο ὄβο καὶ ὡς πρὸς τὴν βύσταφί του, ὅ-
που γινόνταν παιχτιώδης ἀναφορὰ εἰς «ποτήρι τοῦ Νέ-
στορα», εἰς μίαν ἡμερομῆραν δηλαδὴ ἀπὸ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη, γεγονός μου ἀποδεικνύει ὅτι τὰ ὁμηρικὰ ἔπη ἦ-
σαν παρὶχθῶτα εἰς τοὺς πρώτους Ἑβραίους ἀποίκους τῆς Δύσης.

Ἐπὶ τὴν ἐσχάρακτὴν ἐπιγραφήν με "χαρκιδικοὺς" χαρακτή-
ρες διαβάσει κανείς: « Νέστορος εἰμὶ εἰποτον ποτήριον
ὅς δ' ἂν τοῦδε μίηβι ποτηρίου αὐτίκα κῆνον
ἡμερος αἰρήσει καλλιβεγαίνου Ἀφροδίτης ».

Πρὶν ὁ Φικέρων, ὁ δημιουργὸς οὐδίαβτικῶν τῆς Λατινικῆς γλώσσης, ἔγχε εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τὰ βουδάβει, οἱ Ῥωμαῖοι ἔχον μερικὰς ἑκατοντάδας μόνο γέζει με ἀ-
χρωτικό, οἰκογενειακό, καὶ βτρατιωτικὸ περιεχόμενον. Ὄταν ἐπέβρεχε εἰς τὴν Ῥώμη, πῆ-
ρε μαζί του κάποιες χιλιάδες ἑλληνικὰς γέζεις δηλωτικὰς ποζιτιβμοῦ καὶ ἕνα "κλειδί",
με τὸ ὁποῖο ποζιτιβμοῦ εἶχε τὴν ἀξία καὶ τὴν βημαβία τους. Τὸ "κλειδί" αὐτὸ ἦταν οἱ
προδέσεις.

Τὰ τοῦ γόχου τὸ ἀηδέες, νὰ ἀναφέρουμε ὅτι τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ γεγονὸς τὸ εἶχει τονίσει καὶ ὁ διάσημος Γάλλος γλωσσολόγος *Μαίλλετ* (1866-1936): « Τὰ Λατινικὰ ὡς γόγια γλώσσα εἶναι ἀνάτυπο τῶν Ἑλληνικῶν. Ὁ Κικέρων μεταφέρει ἐτὴν Λατινικὴ τὴν Ἑλληνικὴν ρητορικὴν καὶ γινωσκία. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀκοιούσως βυτετέρεγε καὶ αὐτὸς ἐτὴν ἐπίδραση τῶν Ἑλληνικῶν ἐπὶ τῶν Λατινικῶν. Τὸ Λατινικὸν γεσιγόσιο εἶναι μετάφραση τοῦ ἀντιβτοίχου Ἑλληνικοῦ, καὶ γιὰ αὐτὸ τὰ Λατινικὰ δὲν παραμέριβαν τὰ Ἑλληνικὰ ἐτὴν Ἀνατολή. Διότι ἡ μίμηση δὲν εἶχε ἀρκετὸ γόητρο, ὥστε νὰ ἀντικαταβτήβει τὸ πρωτότυπο».

Χοῦς εἶ καὶ εἰς χοῦν ἀπεγεύβη.

Δυο φιλονικοῦσαν γιὰ ἓνα τμήμα γῆς καὶ πῆγαν σὲ ἓναν σοφὸν Γέροντα νὰ τοὺς λύσει τὴν διαφορά.

Κι ὁ Γέροντας τοὺς πῆρε καὶ πῆγαν σὲ ἀμφοιβητοῦμένο τμήμα.

Κι ὁ ἓνας ἔλεγε:-Αὐτὸ εἶναι δικὸ μου.

Ὁ ἄλλος:-Δικὸ μου.

Ὁ Γέροντας γονάτισε στὴ γῆ. Κι ὅταν σηκώθηκε τοὺς λέει:

Ρώτησα τὴ γῆ.

Καὶ τοῦ λένε αὐτοί:

-Τὶ σοῦ εἶπε;

Καὶ τοὺς λέει:

-Μοῦ εἶπε ὅτι ἐσεῖς ἀνήκετε σ' αὐτὴν κι ὄχι αὐτὴ σὲ σᾶς.

Γαβριήλ Μοναχός-Γέρον σὲ Ἱερό Κουτλουμουσιανὸν κελλί Ὁσίου Χριστοδοῦλου-Καρυὲς Ἁγίου Ὁρους

ΕΞΟΙΟΥΔΑΪΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Θεός, τὸ τεχθέν, ἡ δὲ μήτηρ Παρθένος,
τί μείζον ἄλλο καινὸν εἶδεν ἢ κτίσις;»

Ὁ ἀρχαῖος κόσμος πρὶν ἀπὸ τὴν ἐνανθρώπιση τοῦ Χριστοῦ ἐτὴν γῆ δὲν βτερήθηκε φωτισμένων πνευμάτων ποὺ προέχχιδαν κατὰ Θεία παραχώρηση τὴν Ἀγῆθεια, ἀποδεικνύοντας ὅτι προῦπῆρχε τὸ σχέδιο ζωτηρίας τοῦ Θεοῦ, τῆς θείας ὄνηαδῆ οἰκονομίας, καὶ πὼς γι' αὐτὸ ἀκριβῶς δόθηκε ὁ βπερματικὸς γόχος (βπερματα ἀηθείας καὶ ηηρογορήθης) βτὰ ἔδην, βὲ ἐναρέτους ἀνθρώπους καὶ εὔβεβεις γηγοβόγους, ἐπειδὴ Θεός, ὁ Πατὴρ καὶ αὐτῶν!

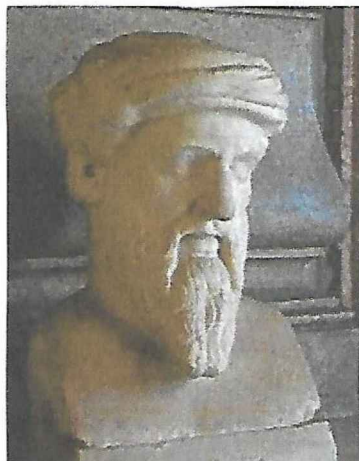
Ο ΣΠΕΡΜΑΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Στοὺς Ἀρχαίους Ἑλληνας ἡ Θεανθρώπινη προβδοκία ἐκφράζεται βαγέβτερα καὶ ἐντογότερα ἀπὸ ἐπουδῆποτε ἀη-
ροῦ. Ἡ ὕπαρξη ἐνὸς ἀηθινοῦ Θεοῦ ἀποτερεῖ τὴν ἐναρξη ἀναητήθης τῶν βογῶν καὶ τῶν ποιητῶν τῆς ἐηηθικῆς ἀρχαιότηης. Ὁ ἕνας Θεὸς παίρνει τὴν δέση τῶν δῶδεκα θεῶν τοῦ Ὁγῆμμου, ὅβο ὁ ἀρχαῖος κόσμος παρακμάζει καὶ βυδίζεται βτὴν βύχχυση καὶ τὴν διαγορά, ἰδιαίτερα ἀπὸ τὸν 4^ο αἰ. π.χ. καὶ ὕβτερα.

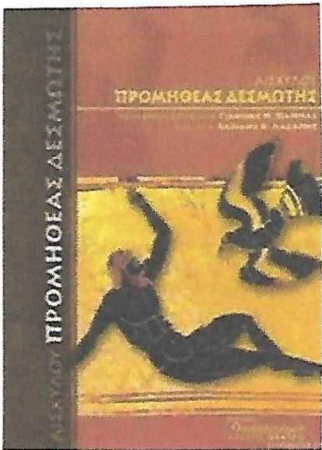
Ἀπὸ τὴν Μινωική ἐποχή, ἀηῆα καὶ βτὰ Ὀμηρικὰ ἔπη, μέχρι καὶ βτοὺς πρώτους χριβτιανικοὺς χρόνους, βτὴν Ἑηῆδα ἐπικρατοῦβε ἡ πίβθη τῆς ἐμγανίβεως τῶν θεῶν (θεογανίβες) μὲ διαγορετική μορηῆ κάθε φορά, ἀνθρώπινη βυηῆδως, ποὺ ἀνῆκε βὲ φαντα-
βτικὸ ἢ καὶ βὲ πραγματικὸ πρόβωπο.

Ἐβτι γιὰ τοὺς κατοίκους τῆς «Μεγῆης Ἑηῆδος» βτὴν Νό-
τιο Ἰταλία ἀγαγέρεται ὅτι «ἐδευροῦβαν τὸν Πυδαγόρα ὡς θεό· ἀη-
γοι γιὰ τὸν Πύδιο Ἀπόηηνα, ἀηῆοι γιὰ τὸν Παιῆνα, ἀηῆοι γιὰ
τὸν Ἀπόηηνα τῶν Ὑπερβορέων, ἀηῆοι γιὰ κάποιον ἀηῆο ἀπὸ τοὺς
θεοὺς τοῦ Ὁγῆμμου...». Ἐπίβης ὁ Ἀριβτοτέλης (384 - 322 π.χ)
βράγει ὅτι ἀπὸ τὴν Πυδαγορική γηγοβογία ἔχει γυηαχδεῖ βῆν μογῶ
ἀπὸρρητη δοζαβία ἢ ἀκόηουθη διαῦρεβη: τρία εἶδη γοηκῶν ὄντων

υπάρχουν· τὸ εἶναι ὁ θεός, τὸ εἶναι ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ εἶναι ὁ θεὸς ἄν τὸν Πυθαγόρα· καὶ ποῦ εἶναι τὸν θεωροῦσαν τέτοιο ... ἦρθε καὶ βυναγαβράφηκε μὲ τοὺς Ἕλληνας, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ γανερῶσει τὶς ἀρχές καὶ τὶς αἰτίες ὄντων τῶν ὄντων. καὶ ὁ ἴδιος ὁ Πυθαγόρας « ἄν νὰ εἶναι αὐτὸς πραγματικὰ ὁ ἴδιος ὁ Θεός », εἶπε στὸν Ἄβαρι τὸν Ζεύδα « ὅτι ἔχει ἔρθε γιὰ νὰ βοηθήσει καὶ νὰ ἐμμετρήσει τοὺς ἀνθρώπους· καὶ γι' αὐτὸ ἦρθε μὲ μορφή ἀνθρώπου, γιὰ νὰ μὴν παραφευγόνται ἀπὸ τὴν ὑπεροχή του καὶ ταραχόνται καὶ ἀπογεύχουν νὰ διδάσκουν ἀπὸ αὐτὸν ». Στὸν Κρότωνα ἐπίσης ὅταν δέχθηκε τοὺς πρεσβυτέρους ἀπὸ τὴν Ζύβαρι, τοὺς μίηθε μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε ὀριζόμενοι νὰ νομίσουν πὼς εἶναι ὁ Ἄπολλων. (Λεων. Φιλιππίδου, Θεία Πρόνοια καὶ μοῖρα ἐν τῇ θρησκείᾳ τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων, Ἀθήνα 1939, σ. 788).

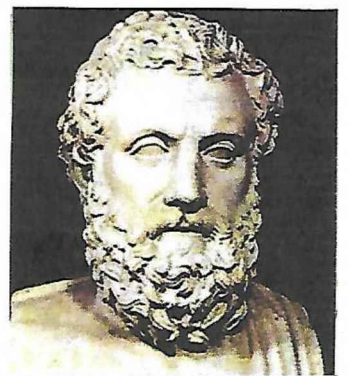
°Ο Αἰεχμῆος, πέντε αἰῶνες πρὶν ἀπὸ τὴν γέννηση τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν Παρθένο, μίηθε γιὰ τὸν « Παρθενογέννητο », ποὺ δὲ ἐρχόταν νὰ βοηθήσει τοὺς ἀνθρώπους!

Στὸ ἔργο του « Προμηθεὺς Δεσμώτης », ὁ Προμηθεὺς ἀγοῦ ἐναντιοῦται ἐναντίον τῆς γενικῆς κυριαρχίας τοῦ Διὸς, ὁδεῖ βύβωνα μὲ τὰ ἰσχύοντα, νὰ πηρῶσει γιὰ τὴν μετάνοια τοῦ ἁμαρτῆ· γι' αὐτὸ καταδικάζεται στὴν τρομερὴ τιμωρία νὰ καθησθεῖ μὲ παββαῖους ἐν ἑνὶ βράχῳ (9-12). Ἐρικόμενος στὴν τραγικὴ αὐτὴ θέση ἐκφράζει ἐν μιᾷ ἐπιπέδῳ τὴν ἐπιπέδα ὅτι δὲ βυχωρηθεῖ ἀπὸ τὸν Θεό, ὁ ὁποῖος εἶναι δίκαιος ἀλλὰ καὶ « μαλακογνώμων » (187 ἔξ). καὶ ἔπειτα προχωρῶντας περὶ βόβότερο προλέγει ὅτι ὁ γυτρωτῆς του δὲ γεννηθεῖ ἀπὸ τὴν παρθένο Ἰὼ καὶ τὸν Θεό (772, 834, 848), δὲ εἶναι

καὶ δηλαδὴ υἱὸς Θεοῦ καὶ υἱὸς Παρθένου, Θεάνθρωπος ποὺ δὲ γεννηθεῖ ὑπεργυβικά· Αὐτὸς ὁ παρθενογέννητος Θεάνθρωπος δὲ καταγύσει τὴν ἐξουσία τῶν παλαιῶν θεῶν καὶ δὲ ἀγανίσει αὐτοὺς καὶ τὴν δύναμή τους (908 ἔξ. 920 ἔξ.).

°Ο Αἰεχμῆος τότε βάζει στὸ στόμα τοῦ Ἑρμῆ τὴν βαφῶς μεββιανικὴ προαγγελία ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιμένει τὸ τέλος τῶν δεινῶν του πρὶν νὰ γανεῖ ἕνας Θεός, ὁ ὁποῖος δὲ τὸν διαδεχθεῖ στὸ μαρτύριο, καρῶμένος ἐν ἑνὶ γύρῳ, πάνω στὸ ὁποῖο δὲ πεδάει ὡς ἄνθρωπος. Ὡς Θεός ὁμως δὲ κατεβεῖ στὸν Ἄδην καὶ δὲ γδάσει μέχρι τὰ βκοτεινὰ Τάρταρα, γιὰ νὰ ἐλευθερώσει τοὺς αἰώνια καταδικασμένους καὶ νὰ τοὺς χαρίσει τὴν βωτηρία, ἐπιζέχοντας ἔττι νὰ γίνει ἐξισοβτήριο δῦμα γιὰ τὴν γύτρωση ὄχι μόνο τῶν ζώντων ἀλλὰ καὶ τῶν τεθνεώτων ἀνθρώπων

ἀπὸ τὴν καταδίκη τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου (1026 κ. ἔξ). Ὁ Προμηθεὺς μάλιστα προφέρει, κατὰ θαυμαστὸ τρόπο, ὅτι τὸ μαρτύριό του θὰ τελεῖται ἐν 13 γενιῆς, γεγονός μου, ἂν γὰρ καταλείψω τὴν χρονολογία τῆς βυβλικῆς τῆς τραγωδίας καὶ τὴν χρονολογία τῆς γέννησος τοῦ Χριστοῦ, ταυτίζεται ἀπόλυτα.

Ὁ τραγικὸς ποιητὴς Εὐριπίδης, ἐν τῇ τραγωδίᾳ τοῦ Βάκχαι ἀναφέρει ὅτι ὁ θεὸς Διόνυσος ἔλαβε μορφήν ἀνθρώπινην καὶ κατέβηκε ἐν πόλιν τῆς Θήβας, τῆς ὁποίας ἦταν προβάτης, προκειμένου γὰρ δώσει χαρὰ καὶ εὐτυχία ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους. «μορφήν δ' ἀμείγας ἐκ θεοῦ βροτοβίαν παρέμι», δηλαδὴ «ἄλλαξα τὴν θεϊκὴν μορφήν ἐν ἀνθρώπινην καὶ ἦρα» (4 ἔξ.).

Ἐπίσης ὁ Ζόλων, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ μεγάλους σοφούς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος (639-559 π.χ.), ἀγάμεθα ἐπὶ τοὺς σοφούς του βέβαιος ἀναφέρει καὶ τὰ ἀκόλουθα προφητικὰ ῥόγια: «κάποια μέρα ἐντὶν διασπασμένη ἀνθρωπότητα ἢ ἄβαρκα θεότης θὰ γὰρ καταβῆ. Αὕτη ἡ θεότης θὰ φέρῃ τὴν ἀπαρηχθὴ ἀπὸ τὰ πάθη. Ὁ ἔνβαρκα αὐτὸς θεὸς θὰ κρεμασθῆ ἀπὸ ἀχάριβτο γὰρ καὶ θὰ ὑποβῆ ἐκούβια ἄρα τὰ πάθη».

Ἡ ἔντονη αὐτὴ θεαυθρωπικὴ προδοκία τῶν Ἑλλήνων μὲ μεγαλύτερη ἀκόμη διαύγεια προβάλλει ἐντὶν διδασκαλία τοῦ Ζωκράτη (470-399 π.χ.), μὲ διατόπωσιν μου καταπληθῆς.

Ὁ Πλάτων ἐντὶν «Ἀπολογία Ζωκράτους» ἀναφέρει τὰ ῥόγια μου ὁ μέγας γιγόδοτος χρησιμοποίησε ἀπευθυνόμενος ἐπὶ τοὺς δικαστῆς του: «θὰ μείνετε κοιμισμένοι ἐντὶν ἔσθῃ τὴν γῆν, ἐὰν δὲν βῆς γυμνῆ ὁ θεὸς γὰρ βῆς βεῖξαι κάποιον ἄλλον». Ἐπίσης ἀναφέρει μὲ βασιλῆα ὅτι μόνον ἕνας θεϊκὸς ἀνθρώπος θὰ καταφῆ γὰρ γυμνῆ τὴν βυβλικὴν τῶν βυβλικῶν του (Ἀπόστολος Παῦλος ἐντὶν Πύκα), ὁ ὁποῖος θὰ δικασθῆ ἐπίσης καὶ θὰ καταδικασθῆ εἰς θάνατον ὅπως ὁ ἴδιος. Μία ἐκ τῶν κατηγοριῶν γιὰ τὴν εἰς θάνατον καταδίκη του ἀπὸ τὸ ἐπίσημο δικαστήριον τῆς πόλεως του εἶναι ὅτι μὲ τὴν διδασκαλία του προβάλλει τὴν ἀρετὴν τῶν Ἑλλήνων καθὼς ὁμιλεῖ περὶ ἑνὸς θεοῦ καὶ κηρύσσει ἐπὶ τοὺς μαθητῆς του τὴν αὐτογνωσία καὶ τὴν ταπεινότητα.

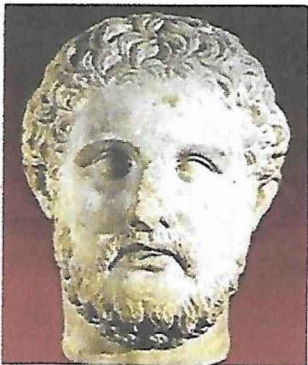
Καταπηκτικὴ γιὰ τὸ θέμα μας εἶναι καὶ ἡ βιβλιογραφία μεταξὺ τοῦ Ζωκράτη καὶ τοῦ Ἀρχιβιάδου ἐντὶν ἔργῳ τοῦ Πλάτωνος «Ἀρχιβιάδου Δεύτερος» (XIII-XIV, 150 D ἔξ.), τὸ ὁποῖο εἶναι ἀγιερῶς ἐντὶν θέμα τῆς προβλεψῆς: Ἐὼ δὲ Ζωκράτης ἀναπτύσσει με-

ταξὺ ἀγῶνων καὶ τίς ἐξῆς ἀγῶναιες: α) ὅτι οἱ προβευχόμενοι δὲν γνωρίζουν ποιοὶ εἶναι τὸ πραγματικὸν τοῦς βυμγέρον, ὡστε γὰρ τὸ γητοῦν ἀπὸ τοῦς θεοῦς· γ) αὐτὸ ποηγῆς φορες γητοῦν πράγματα ποῦ δὲν τοῦς βυμγέρον, ὅπως π.χ. τὴν βλάβη τῶν ἀγῶνων· β) ὅτι ἡ προβευχή δὲν μπορεῖ γὰρ εἶναι ἀποτελεβεματική, ἐὰν ἡ ὑγιεὴ δυβία ποῦ προβυφέρεται μαζὶ μὲ αὐτὴν δὲν προέρχεται ἀπὸ γυχή εὐβεβῆ καὶ δίκαιη· « δὰ ἦταν φοβερό ἐὰν οἱ θεοὶ ἀπέβησαν βτὰ δῶρα καὶ τίς δυβίες μας καὶ ὄχι βτὴν γυχή, ἐὰν δηλαδὴ εἶναι κάποιος ὄβιος καὶ δίκαιος », καὶ δ) γιὰ τοῦς γόγους αὐτοῦς ἡ ἐπικουγυγία μὲ τὸν Θεὸν διαμέβου τῆς προβευχῆς δὲν εἶναι τόβο εὐκογη ὅπως γαίνεται, δὲν εἶναι ἀπαγγαχμένη ἀπὸ βφάγματα καὶ κινδύνους καὶ δὲν εἶναι πάντοτε ἀποτελεβεματική.

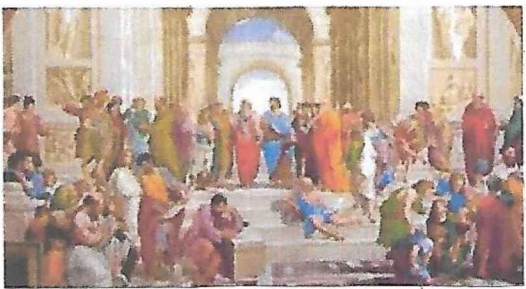

Ἀπὸ αὐτὰ ὁ Ζωκράτης βυμπεραῖνει ὅτι τὸ μόνο ποῦ ἔχει γὰρ κάγει ὁ ἀνδρωπος εἶναι γὰρ περιμένει, μέχρῖς ὅτου γδάβει ὁ καιρὸς γὰρ δίδαχθεῖ ἀπὸ κάποιον πῶν πρέπει γὰρ βυμπεριγέρεται πρὸς τοῦς θεοῦς καὶ τοῦς ἀνδρώπους.

Μετὰ τὴν διαπίβτωβη αὐτὴ βτὴν ὁποία κατέγηγε ὁ Ζωκράτης, ὁ Ἀγκιβιάδης τὸν ἐρωτᾷ: « Πότε δὰ ἐγθεὶ αὐτὴ ἡ ὤρα, ὡ Ζωκράτη, καὶ ποιὸς δὰ μᾶς τὸ μάδει αὐτό; Μὲ πογὺ πόδο δὰ ἐβγηπα, γομήγω, αὐτὸν τὸν ἀνδρωπο, ποιὸς εἶναι ». Ὁ Ζωκράτης ἀπαντᾷ ὅτι ὁ Ἀγαμερόμενος εἶναι « οὔτος ὡ μέρει καὶ περι βου », δηλαδὴ « αὐτὸς ποῦ γρογτῖγει καὶ γιὰ βέγα ». τὸν χαρακτηρίγει μάζιβτα βτὸ βημεῖο αὐτὸ θεαίνδρωπο: « Θεὸν ἠδέ (καὶ) ἀνδρα ».

Ἐὁ ἅγιος κηήμης ὁ Ἀγεξανδρεῖς τὸν 3^ο αἰ. μ.χ. ἐπιβημᾷνει ὡς μέγας γηγρόβος τῆς ἐποχῆς τοῦ γιὰ τὸν Ζωκράτη: « οὐκ οἶμαι δύναβδαι ὑπὸ Ἑγῆνων βαγέβτερον προβμαρτυρηέβδαι τὸν Ζωτῆρα ἡμῶν ».

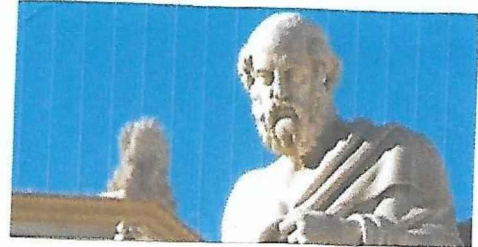
Ἐὁ ἔξοχος γοῦς τῆς ἀρχαιότῆτας, ὁ Πηγάτων (428-374 π.χ.), τὸν ὁποῖον ἀποκάβειαν πρόδρομο τοῦ Χριστιανιβμοῦ, βτὴν βυγητῆβη ποῦ γίνεται βτὴν « Πογητεία », ἀφοῦ δίνει τὴν εἰκόνα τοῦ ἀδίκου ἀνδρώπου, ἀποκαγῖπτει κατόπιν πῶν ὁραματῖγεται τὸν « δίκαιος », δίνοντας μιὰ εἰκόνα ποῦ τόβο μοιάζει μὲ τὸν Χριστό, ὡστε γὰρ ἀπορεῖ κανεῖς καὶ γὰρ δαυμάζει τὴν γηγάνδρωπη Πρόγνια τοῦ κοινού Πατέρα ὄγων τῶν ἀνδρώπων ὄγων τῶν γεγεῶν: « δὰ ἀπογυμνωθεῖ ἀπὸ ὄρα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν δικομοβῦνη... διὸτι γωρίς βέ τίποτα γὰρ ἀδικεῖ, δὰ βυβγημιβθεῖ πογὺ βὰν ἀδίκος, ὡστε δὰ βαβα-

ρεῖ κανεῖς καὶ γὰρ δαυμάζει τὴν γηγάνδρωπη Πρόγνια τοῦ κοινού Πατέρα ὄγων τῶν ἀνδρώπων ὄγων τῶν γεγεῶν: « δὰ ἀπογυμνωθεῖ ἀπὸ ὄρα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν δικομοβῦνη... διὸτι γωρίς βέ τίποτα γὰρ ἀδικεῖ, δὰ βυβγημιβθεῖ πογὺ βὰν ἀδίκος, ὡστε δὰ βαβα-

νιθδεὶ γιὰ τὴν δικαιοβύνη... ἀλλὰ δὲ μείνει ἀμετακίνητος μέχρι θανάτου, καὶ ἐνῶ δὲ εἶναι δίκαιος δὲ θεωρεῖται ἀδίκος ὅ ὄρη του τὴν ζωή... Τέτοιες διαδέξεις ἔχον-
 τας ὁ δίκαιος δὲ μαβτιχωδεὶ, δὲ στρεβλωδεὶ, δὲ δεδεὶ, δὲ ἀνάγουν τὰ μάτια του
 καὶ ἐτὰ τελευταῖα, ἀγοῦ πάδει ὄρη τὰ κακὰ, δὲ προβηλωδεὶ ἐπάνω ἐ πᾶββαγο
 (ἐτῶρη)» (Ποιτεία Β, ἔ, 362).

Ποιός μπορεῖ νὰ ἀρνηθεῖ ὡς ἓνα βωδμὸ θεῖο φωτι-
 βμὸ ἐτὸ μεχάρο αὐτὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαιότητος καὶ νὰ μὴν
 παρακαλέσει μαζὶ μὲ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη Ἐχραΐτων τὸν Χρι-
 στο νὰ τὸν ἀφιώσει τῆς Βαβυλείας Του;

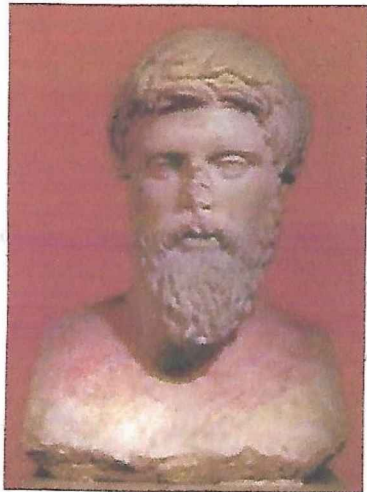
«**Εἶδε**» μὲ τὸν φωτισμὸ τοῦ Θεοῦ ἀκόμη καὶ τὰ
 μάτια τοῦ «δικαίου» νὰ γρηχμαίνου ἀπὸ τὴν ὑπεραιμία πού προκαλέσε τὸ κρέμα-
 βμά Του ἀπὸ τὰ καρτωμένα ἐτὸν «ἐτῶρη» τοῦ Ἰταυροῦ χέρια Του. Διότι, κα-
 τὰ τὴν Ἰατρικὴ ἐπιβτήμη, αὐτὸ πού ἀποτελέσε τὴν αἰτία θανάτου τοῦ Ἰησοῦ μας
 ἦταν ἡ ἀδυναμία ἐκπτώσεως τοῦ δώρακος, ἐπειδὴ ὄρη Του τὸ βῶμα κρεμάστηκε ἀ-
 πὸ τὰ καρσιὰ τῶν χειρῶν. Ἐτὶ τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν καρδιά δὲν μπορούσε νὰ προ-
 χωρήσει πρὸς τοὺς πνεύμονες γιὰ ὄφυχόνωσι, ἐπειδὴ αὐτοὶ δὲν μπορούσαν νὰ χα-
 γαρῶσουν· τὸ γρηβικὸ αἷμα γιὰ τὸν ῥόχο αὐτὸ δὲν εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ προ-
 χωρήσει ἀπὸ τὸ ὑπόροιο βῶμα πρὸς τὴν καρδιά καὶ ἔμενε ἐτὴν περιφέρεια τοῦ
 βῶματος· πρᾶγμα πού μπορούσε νὰ διαπιβτώσει κανεὶς καὶ ἀπὸ τὴν ὑπεραιμί-
 α τῶν ματιῶν, τὰ ὁποῖα φαίνονταν βὰν ἀγαμμένα. Αὐτὸ εἶναι τὸ «ἐκκαωθή-
 βεται τῶφθαλμῶ» (δὲ ἀνάγουν τὰ μάτια του), ὅπως ἀναγράφεται ἐτὸ ἀρχαῖο κεί-
 μεγο.

Αλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ῥέση «ἀναβχινδουθευθήβεται» (δὲ προβηλωδεὶ ἐπάνω
 ἐ πᾶββαγο) τοῦ ἀρχαίου κειμένου, δὲν ρινόταν νὰ χρηβιμοποιήσει καταρρητότερη.
 «Ἄνα βχινδουθεύομαι» ἢ «ἀναβκοροπίρομαι» βημαίνει ἀκριβῶς καρψώνομαι ἐπάνω
 ἐ τῶρη, ἐ πᾶββαγο (ῥεβικὸ Ἰταματακού). προεῖπε δηλαδὴ μὲ μία μόνο ῥέση
 τὴν ἀνύψωση ἐπάνω ἐτὸ τῶρη τοῦ Ἰταυροῦ ἀλλὰ βυχρόνως καὶ τὴν προβήλωση,
 τὸ κάρρωμά Του ὅ αὐτό.

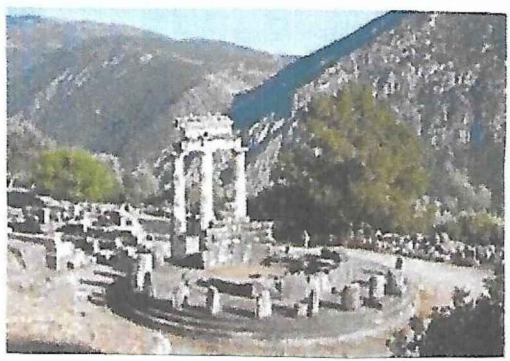
Ἐνας ἄλλος μεχάρος διανοητής, ὁ ἱστορικός καὶ ἠθικογιρόβοφος τοῦ α' μετὰ Χρι-
 στον αἰῶνα, ὁ Πλούταρχος (50-125 μ.Χ.), ὁ ὁποῖος παρὰ τὸ εὐρύ του πνεῦμα ἦταν
 μὲ εὐράβεια προβκορημένος ἐτὸ Μαυτεῖο τῶν Δεληῶν, τόβο πού ἔφθαβε νὰ γίνε ἀνώ-
 τατος ἱερέας καὶ ἐπόπτης του, ἀποκαρῶπει ὅτι τὸ περίφημο αὐτὸ μαυτεῖο ἦταν θεμα-

τοφύλακας ἀρχαίας καὶ μυθικῆς προφητείας, βύβωνα μὲ τὴν ὁποία ἀναμενόταν ἡ γέννηση ἑνὸς υἱοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπαγέγερε τὴν βασιλεία τῆς δικαιοσύνης ἐπάνω ἐπὶ τὴν γῆ. καὶ γράφει ὁ Πλούταρχος: αὐτὴ εἶναι «δοξαβία παμπόρνη μὲ κατεβαίνει ἀπὸ θεοδόχους καὶ νομοδότες ἐκ ποιητῶν καὶ γιγνοδόχων, τῆς ὁποίας δὲν βρίσκεται ἡ ἀρχή, ὅμως ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ἰβχυρῆς καὶ κατὰ ριζωμένης πίστεως· εἶναι δὲ διαδεδομένη ὄχι μόνο μὲ γόχους οὔτε γῆμες, ἀλλὰ μὲ τεργετῶν καὶ γατρευτικῶν δυβίω, ἐκ μὲ μὲ μέρη μεταξὺ βαρβάρων καὶ Ἑλλήνων».

Εἶναι δὲ πιθανὸν ὕβτερα ἀπὸ ὅρα αὐτὰ, ὅπως ὑποβτηρίζουν μερικοὶ, γὰ δὲ-χθηκε τελικὰ ὁ Πλούταρχος τὸν Χριστὸ ὡς τὸν Ἰωάννη τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸς προβ-δοκοῦβε, ἀπ' ὅ,τι φαίνεται ἐπὶ ἔργα του μὲ βὲ ἀρκετὰ βημεῖα παρουνδίαζουν δέ-βεις, οἱ ὁποῖοι μπουοῦν γὰ χαρακτηριδοῦν ὡς χριστιανικῶν. Ἄλλὰ ἂν αὐτὸ δὲν μπου-ρεῖ γὰ ἀποδειχθεῖ, εἶναι γεχονὸς ὅ,τι οἱ Πατέρεις τῆς Ἐκκλησίας τὸν βέβουν μὲ βυμ-πάδεια, τόβο μὲ ἕνας ἀπὸ αὐτοῦ, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐπίσκοπος Ἐχχαίτων (1105 κ.) παρακαθεῖ μὲ ἕνα ἐπίγραμμα του τὸν Χριστὸ γιὰ τὴν βωτηρία του, ὅπως καὶ γιὰ τῆς βωτηρία του Πλάτωνα.

Ἔνα θαυμαβτὸ γεχονὸς, τὸ ὁποῖο εἶχε παρατηρή-βει ὅρος ὁ εἰδωλογατρικὸς κόβμος τὴν ἐποχή γύρω ἀπὸ τὴν ἔργωβη του Χριστοῦ, ἦταν ὅ,τι ἐβίγηβαν οἱ δαίμονες, ἐ-παυβαν τὰ διάφορα μαντεῖα γὰ δίνουν τοῦς ἀβαιφεῖς καὶ ἀμφιγεχόμενους χρηβμούς τους. Αὐτὸ, ὅπως φαίνεται, προ-βηγημάτιβε τὸ ἐρευνητικὸ πνεῦμα του Πλουτάρχου καὶ ἐ-γινε ἀφορμὴ γὰ γράφει εἰδικὴ γιγνοβωγικὴ διατριβὴ «περι-τῶν ἐκγεγροπὸτων χρηβτηρίων», ἐτὴν ὁποία προβπαδεῖ γὰ ἐξηγήβει τὸ «ἀνηβχητικὸ» αὐτὸ φαυόμεγο.

Διακρίνεται
ἀεζιὰ
ὁ
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ

ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ Κ' ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ
ΣΤΟΝ ΠΡΟΑΥΛΕΙΟ ΧΩΡΟ
ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΤΕΩΡΟΥ

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΣΙΒΥΛΛΩΝ

Οι Σίβυλλες ἦταν μάντιδες τῆς ἀρχαιότη-
 τας, ἱέρειες θυήδως τοῦ Ἀπόλλωνος, πού χρημο-
 δοτοῦσαν γιὰ τὸ μέλλον πέφτοντας βέ ἑκσταση ὅ-
 πως οἱ Πυθίες.

Γιὰ τὴν ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος « Σίβυλ-
 λα» μᾶς πληροφοροῦν ὁ Λατίνος συγγραφέας Λαι-
 κτάντιος (4ος αἰ. μ.Χ.). Ἡ γένη ἦταν σύνθετη ἀπὸ
 τὸν δωρικὸ τύπο τοῦ οὐδριαβτικοῦ «θεός» βίος
 (Διός) καὶ τὸν αἰολικὸν τύπο τοῦ οὐδριαβτικοῦ «βουλή» (= θέληση) βόλλα. Σίβυλλα,
 λοιπόν, σύμφωνα μὲ τὴν ἔκδοχή αὐτή, βήμαινε ἐκείνη πού ἀποκαλύπτει τὴν θέληση
 τοῦ Θεοῦ (Σίβυλλα = Σιός (Διός)βουλή, θεοβούλη.

Οι παραδόσεις γιὰ τὶς Σίβυλλες εἶναι ἀρχαιότατες. Ἡ κάθε Σίβυλλα εἶχε προ-
 φητικὸ χάρισμα ἀπὸ τὴν γέννησή της. Τὴν θεωροῦσαν μιὰ ὑπάρχη ἀνάμεσα βτὸν
 θεὸ καὶ βτὸν ἄνθρωπο. Δὲν ἦταν ἀθάνατη, ἀλλὰ ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς της ξεπερ-
 νοῦβε κατὰ πορὸ τὸν μέσο ὄρο ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ὅπως ὁ χρημοδοτῆς θεός
 Ἀπόλλων κρατοῦβε τὴν γύρα, ἔτσι καὶ ἡ Σίβυλλα κρατοῦβε ἕνα ἄλλο ἐχχορδο μου-
 βικὸ ὄργανο, τὴν βαμβύκη (εἶδος τριγωνικῆς γύρας). Ἡ ἐπαγὴ τῆς Σίβυλλας μὲ τὸ
 θεὸ προῦπέθετε τὴν μαρδενία της. Σύμφωνα μὲ τὶς μαρτυρίες, ὑπῆρξαν συνοδικὰ
 12 Σίβυλλες – κατ' ἄλλους 10 – κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.

Γιὰ τὶς Σίβυλλες πληροφοροῦμαβτε ἀπὸ τὸν Σωκράτη βτὸ ἔργο τοῦ Πλάτω-
 νος «Φαῖδρος»:

Ἡ Σίβυλλη τῆς Λιβύβης προφητεύει βτὸ ἔργο αὐτό: « Αὐτὸς πραγματοποιῶντας
 τὰ πάντα μὲ τὸν λόχο δὰ θεραπεύει κάθε ἄνθρωπο, δὰ καταπαώβει τοὺς ἀνέμους
 μὲ τὸν λόχο του καὶ δὰ καθυβυχάβει τὴν δάλαββα τὴν φουρτουνιαβμένη, ἀφοῦ τὴν
 πατήβει μὲ πόδια εἰρήνης καὶ μὲ πίβτη. Σὲ ἐμπτύβματα προβητικὰ τὶς παρειές του
 δὰ προβφέρει καὶ τὴν πῆατη του τὴν ἀγνή βέ μαβτιχώβεις δὰ βτρέβει. Ἐγὼ τὸν ραπί-
 ζουν, δὰ βιωπᾶ, γιὰ γὰ μὴν καταγᾶβει κανεὶς ποιός εἶναι, τίγος (υἱός) εἶναι, ἀπὸ πού
 ἤβθε γιὰ γὰ μὴγᾶβει βτοὺς νεκρούς. καὶ δὰ φορέβει βτεγᾶνι ἀκάνδιγο καὶ δὰ τοῦ τρυ-

πήδουν με καράμι τήν ηγευρά κατά τήν βυνήθειά τους».

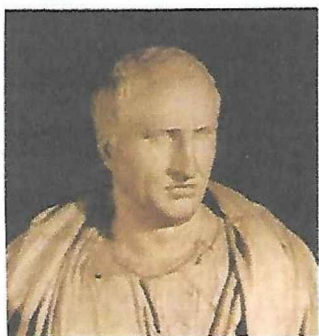
«**Η Ζίβυγη ή Δελφική** βτό έργο αὐτοῦ Πλάτωνος «**Φαίδρος**» προφητεύει: «**Τοῦ Ἀδαμάτου (Θεοῦ) τὸν μέγα υἱό, πορϋύμνητε, φαυερῶς ἐξυμνῶ. Ζτὸν ὁποῖον ὁ ὕψιςτος γουεὺς ὄρογο παρέδωβε χιὰ γὰ τὸν γάβει ἐκεῖνος, πού δὲν γεννήθηκε, ὡς διε-
υπόβτατος πού ἦταν γόχω τῆς βαρκός, ἐμφανίδθηκε, καὶ γρούβτηκε βτὰ ρεύματα τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνη, τὰ ὁποῖα ὄδηγεὶ βέρνοντας μὲ ἀπαβτράπτουτα μόδια τὰ κύματα».**

«**Η Ζίβυγη τῆς κυμαίας** προφητεύει: «**Ζτὰ ἔβχατα χρόνια ἀντάγηζε μὲ τήν γῆ (τὸν οὐρανό) καὶ ἀγοῦ ἦγθε ἄβημος ἀπὸ τοὺς γαχόνες τῆς παρθένου Μαρίας, ἐξέπεμψε γέο γῶς ... καὶ βὰν ἦγθε ἀπὸ τὸν οὐρανό, ἐνδύθηκε θνητὴ μορφή, ἔχινε βάρκα μετὰ ἀπὸ πάροδο χρόνου καὶ γεννήθηκε, πηάβθηκε ὁμοιος μὲ μορφή θνητοῦ καὶ γεννήθηκε ὡς παι-
δί, μὲ παρθευικὸ τοκετό, γεχονός πού εἶναι μέγα θαῦμα χιὰ τοὺς θνητοὺς, ἀγῆα καθό-
γου θαῦμα χιὰ τὸν Θεὸ Πάτέρα καὶ τὸν Θεὸ Υἱό. Ὄταν γεννιόταν τὸ βρέφος, ἦ γῆ ἦ-
ταν γεμάτη χαρά, ὁ Οὐράνιος ὄρογος γαμπρύνθηκε καὶ ὁ κόβμος εὐφράνθηκε».**

«**Η αὐτὴ (Ζίβυγη τῆς κυμαίας) μάντεσσα** βτό βιβλίο τοῦ Πλάτωνος «**Φαίδρος**» προφητεύει: «**Δύβτυχε, δὲν ἀγεχνώριβες τὸν Θεό βου, τὸν ὁποῖον ἔγρουβε, βτό τριπηρό ρεῦ-
μα τοῦ Ἰορδάνη καὶ πέταζε πνεῦμα ἐπὶ ποζύ (χρόνο), Αὐτὸς ὁ ὁποῖος πρὶν καὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ γεμάτου ἄβτρα οὐρανοῦ ὑπῆρθε κυρίαρχος, μὲ τὸν γόχο τοῦ πατέρα καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀχνό, καὶ μορονότι ἦταν δυνατός κατὰ βάρκα, πέταζε χρήχορος βτὸν οἶκο τοῦ πατέρα».**

Τῆς αὐτῆς προφητείας: «**Θὰ μεταβεὶ βτὸν Ἄδη χιὰ γὰ διαδῶβει βέ ὄρους τήν ἐγ-
πίδα, καὶ δὰ ἐκπηρῶβει τήν μοῖρα τοῦ θαλάτου ἀγοῦ κοιμηθεὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες καὶ τό-
τε ἀμεγευδερῶνοντας τοὺς νεκρούς δὰ τοὺς ὄδηγέβει βτό γῶς, κάμνοντας πρῶτος τήν ἀρχὴ τῆς ἀναβτάβευς χιὰ τοὺς ἐκγεκτούς.**

**Γιὰ τὶς Ζίβυγες, καὶ μάλιστα χιὰ τήν Ζίβυγα Ἐρυθραία, πη-
ρογορούμαβτε καὶ ἀπὸ τὸν Ρωμαῖο Ρητορογιοζόβογο κικέρωνα
(1ος αἰ. π.Χ.).**

«**Ο** κικέρων βτό ἔργο του **De Divinatione** ἀναγέρει τὰ ἐξῆς:
«**Ἐμεῖς πιβτεύουμε βτούς χρηβμούς τῆς Ζίβυγας, τοὺς ὁποῖους**

ἐκείνη ἔδινε, ὅπως γέγεται, βέ κατάβταβη ἔκβταβης. Ὅπως ἐδωρεῖτο γίχο καιρὸ πρὶν
 γιὰ μία μὴ τεκμηριωμένη γήμη, ἢ ὁποῖα εἶχε διαδοθεῖ βτὸν κόβμο καὶ τὴν ὁποῖαν εἶ-
 νας (ρωμαῖος) ἐρευνητῆς αὐτῶν τῶν χρηβμῶν κατέδεβε βτὴν ζύχητη, ἰδχυρισόμενος
 ὅτι αὐτὸς ποὺ εἶναι ἦδη βαβιγιάτ μας δὰ ἔπρεπε νὰ γάβει τὸν τίτλο τοῦ βαβιγιά, ἐὰν
 δέγουμε νὰ βωδοῦμε. Ἐἰν αὐτὸ εἶναι γραμμένο βτὰ ζιβυηικά κείμενα, γιὰ ποιόν ἀνδρω-
 πο καὶ βέ ποιόν χρόνο ἀναφέρεται;».

Ὁ κικέρων ἀναφέρεται βέ κάποιον χρηβμὸ τῆς ζιβυηας ποὺ εἶχε διαδοθεῖ κατὰ
 τὴν ἐποχὴ του. Ὁ χρηβμὸς αὐτὸς διακηρύττει ὅτι οἱ ἀνδρωποι δὰ βωδοῦν μόνον ἐὰν ἀ-
 ναγνωρίβουν ὡς βαβιγέα τους Αὐτὸν ποὺ πραγματικά εἶναι βαβιγέας τους. καὶ, ἐπεὶδὴ
 ὁ χρηβμὸς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν ἀγεζήητος, ὁ κικέρων ἀναρωτιέται ποῖός μπορεῖ νὰ
 εἶναι αὐτὸς ὁ βαβιγέας καὶ ποῖά ἢ ἐποχὴ του, ἀδυνατώντας βεβαίως νὰ κατανοήβει ὅ-
 τι ὁ χρηβμὸς ἀναφέρεται βτὸν βαβιγέα τῶν βαβιγέων. Δὲν εἶναι γαγερὸ ὅτι τὴν ἀπάντη-
 βη βτὸ ἐρώτημα αὐτὸ τὴν ἔδωβε ὁ ἐκπρόβωπος τῶν Ρωμαίων Πόντιος Πιγᾶτος, ὅταν δει-
 χιόντας τὸν Ἰηβοῦ εἶπε: «Ἴδε ὁ ἀνδρωπος» (Ἰω. ἰθ' 5).

Καὶ βυεχιζει ὁ κικέρων βτὰ βχόγιά του :

« Τὸ ὅτι αὐτὸς ὁ χρηβμὸς δὲν εἶναι ἀποκύημα ἐνὸς φανταβισήηηκτου γοῦ τὸ ἀ-
 ποδεικνύει καὶ ἢ βύνδεβη αὐτῶν τῶν βτίχων, βύνδεβη ἐκγεπτυβμένης καὶ προβεχμένης τέ-
 χνης καὶ ὄχι ἕνα ἐκβτατικό παραλήρημα, εἶναι ἕνας τύπος βύνδεβης, ὁ ὁποῖος βυνηδίζε-
 ται νὰ ἀποκαγεῖται ἀκροβτιχίδα, μέβα βτὴν ὁποῖα ἀναγινώβονται τὰ πρῶτα γράμματα
 κάθε βτίχου τοποδετημένα βέ μία πηήρη ἐκγραβη. καὶ βτὰ ζιβυηικά βιβζία ὁγέκηρος
 ὁ χρηβμὸς ἐμφανίζετα ἀπὸ τὸν πρῶτο βτίχο τῆς κάθε γράβης, τοποδετώντας μὲ βειρά
 τὰ πρῶτα γράμματα αὐτῆς τῆς γράβης.

Αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος ποὺ βυνδέτει ἕνας βυχηραγέας καὶ ὄχι ἕνας φανταβισήηη-
 κτος, ἀλλὰ κάποιος ποὺ ἐργάζετα μὲ ἰδίαίτερη ἀκρίβεια καὶ ὄχι κάποιος ἀνόητος. Για
 τὸν γόχο αὐτὸ διατηροῦμε μὲ βεβαβμὸ τὰ κείμενα τῆς ζιβυηας, ὅπως μᾶς παροδό-
 θηκαν ».

Ὁ χρηβμὸς τῆς ζιβυηας βχηματίζει βύμφωνα μὲ τὸν κικέρωνα μία ἰδίαίτερη
 εἴψυῆ καὶ ἐκγεπτυβμένη ἀκροβτιχίδα. Ὁ χρηβμὸς, γοιπόν, ὁ ὁποῖος ἀναφέρετα βτὸν
 βαβιγέα ποὺ δὰ βώβει τοὺς ἀνδρωπούς, ἐνῶ βτὸν δεῦτερο βτίχο τῆς προφητείας τῆς

Σίβυγγας Ἐρυθραίας ἀναγράφεται ἡ ἐγγραφή τοῦ Βαβυγέα τῶν αἰώνων.

Ἀκροστιχίς τοῦ Χριστοῦ.

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΕΙΣΤΟΣ, ΘΕΟΥ
ΥΙΟΣ, ΣΩΤΗΡ, ΣΤΑΥΡΟΣ.

Ἰδρώσει δὲ ῥῶν κρίσειως σημεῖον ὅτ' ἔσται.
 Ἡξί δ' ἔρανόθεν βασιλεύς ἀώσιν ὁ μέλλων
 Σάρα παρὼν πᾶσαι κρίναι, καὶ κόσμον ἀπύρτα.
 Ὁψόνται ὃ θεὸν μέθρες πιστοὶ καὶ ἀπίστοι,
 Ὑψισον μὲν τῶν ἀγίων ὅτι τέρμα χρόνιοιο,
 Σαρκοφόρων ψυχὰς ἀνδρόπων βήματα κρινῶν
 Χέρσος ὅταν ποτε κόσμος ὄλθῃ, καὶ ἀκμήτα γῆναια.
 Ρίψουσιν δ' εἶδωλα βροτοὶ, καὶ πλῆστον ἀπύρτα.
 Ἐκκαύσει ὃ πῦρ γλυῖ, ἔρανον, ἠδὲ θάλασσαν
 Ἰχθυῶν. φλέξῃ ὃ πύλας εἰρικτῆς ἀΐδαο.
 Σαῖξ ὅτε πᾶσα βροτῶν ἐπ' ἐλθῆτερον φάος ἦξῃ
 Τῶν ἀγίων ἀνόμοις ὃ πῦρ ἀώσιν ἐλέγξῃ.
 Ὁπῶσα πῖς πωρῆζας ἔλαθεν, ὅτε πύρτα λαλήσει.
 Στήθεα γὰρ ζοφόντα θεὸς φωσῆσιν ἀνοίξῃ.
 Θρῆνος δ' ἐκ πύρτων ἦξῃ, καὶ βρυγμὸς ὀδόντων.
 Ἐκλείψῃ ὃ φάος σέλας ἠγίοιο καὶ ἀσρων,
 Ὁ ἔρανον εἰλίξῃ, μιλῶν δέ τε φέγγος ὀλθῆται.
 Ὑψίσι ὃ φάραγγας, ὀλθῃ δ' ὑψώματα βουωῶν.
 Ὑψισ δ' οὐκέτι λυγρὸν εἰ ἀνδρόποισι φαθήται.

Ισα.

Ἡ προφητεία τῆς Σίβυγγας Ἐρυθραίας περὶ τῆς
δευτέρας Παρουσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὴν ἀριστερὴ ἀκροστιχίδα, βηματίζονται οἱ γέ-
μεις ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΕΙΣΤΟΣ ΘΕΟΥ ΥΙΟΣ ΣΩΤΗΡ ΣΤΑΥΡΟΣ

Τὸ αὐθεντικὸ αὐτὸ ἄγαγμα
τῆς Σίβυγγας Ἐρυθραίας ἀφα-
ρέθηκε, μαζί μὲ ἄγαγμα τοῦ
Πλάτωνος, ἀπὸ τὴν πρόδοξη τοῦ
καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς Σίενα κί
βρίσκεται ἐντὸ καθεδρικό Μου-
σεῖο τῆς πόλεως.

Φιλοτεχνήθηκε ἀπὸ τὸν χρύ-
πτη Γιουανηὶ Ρισαλο τὴν πε-
ρίοδο 1284 - 1296 μ.Χ.

Ἡ βυνέχεια καὶ ὁμοεπηρώδη τῆς ἀκροβιχίδος :

LIBER OCTAVVS.

383

Ἰσατ' ὄρη πεδίοις ἔσσι, καὶ πᾶσα θάλασσα
 Οὐκέτι πλοῦν ἔσσι. γῆ γὰρ φρυξείσα κεραυνῶ,
 Σὺν πηγῶν, ποταμοῖ δὲ καχλάζοντες λείψουσι.
 Σὺν πηγῶν δὲ ἔσσι, φωνῶν πολὺν ἄφῃσει,
 Ωρύσσει μύσος μελέων, καὶ πῆματα κόσμου.
 Ταρταρεὺν ἵχθους ὅτε δείξει γὰρ χαμῶσα.
 Ἡξοῦσιν δὲ βῆμα θεῶν βασιλῆες ἀπὸ θύλας.
 Ρῶσει δὲ ἔσσι, ποταμὸς πυρὸς, ἠδὲ τε θείου.
 Σῆμα ἵππασιν βροτοῖσι ὅτε, σφραγίς ἐπίσημος,
 Τὸ ἐξύλιν ἐν πιστοῖς, ὅ κέρως ὁ ποταμὸς ἔσσι,
 Αἰσθάνων ἰσχυρῶν ζωῆ, πρὸς σκῆμα δὲ κόσμου.
 Ὑδασι φωτίζων κλητοῖς ἐν δάδεναι πηγῶν.
 Ράβδος ποιμαίνουσα σιδήρεά τε κρατῆσει.
 Οὗτος ὁ νῦν πρὸς γραφῆς ἐν ἀκροβιχίσι θεὸς ἡμῶν,
 Σωτὴρ ἀγαθός, βασιλεὺς, ὁ παθῶν ἐνεχ' ἡμῶν,

al. βασι
λίης

Οἱ εἰκόνες προέρχονται ἀπὸ τὴν βυζαντινὴ « Σιβυρητικοὶ Ἐπιγράμματα », πού ἐκδόθηκε τὸ 1599 ἐν Παρίσι ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Ὀρσοροεῖ.

Μετὰ τὴν Βιβλιογραφία τοῦ παρόντος μαθήματος, παρατίθεται ὁμοεπηρὸ τὸ κείμενο τῆς προφητείας μετὰ τὴν μετάφρασή του, διὰ καὶ ἐνδιαφερόμενον.

Ἐπίσης οἱ Σιβυρητικὸι ὁμοεπηροῦν διὰ τὴν ἐναθροῦπιση τοῦ Θεοῦ Λόγου ὡς ἐξῆς :

« Θὰ ἐξῆσει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆ καὶ θὰ φορέσει βάρκα ἀνθρώπινη, ἐξομοιούμενος μετὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς γῆς. Θὰ φέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ τέσσαρα φωνήεντα καὶ δύο ἄφωνα, 8 μονάδες, 8 δεκάδες καὶ ἑκατοντάδα ὀκτώ, ἦτοι 888. » καὶ πράγματι, ἡ λέξη ΙΗΣΟΥΣ ἔχει 4 φωνήεντα καὶ 2 βύφωνα καὶ κάνει 888. I=10, Η=8, Σ=200, Ο=70, Υ=400, Σ=200, τῶν ὁποίων τὸ ἀθροῖσμα εἶναι 10+8+200+70+400+200=888

Οἱ παραπάνω προφητείες ἀναφέρονται καὶ ἐν ἄλλοις χειρόγραφοις πού βρίσκονται ἐν Μονῆ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Π.χ. ἐν χειρόγραφοις μετὰ τὴν ὀνομασία « Ἐπιγράμματα εἰς τὸν Ἁγιὸν Φίλιππον », πού φυλάσσεται ἐν τῇ Ἁγίᾳ Μονῇ Λοχειαρίου, ἀναφέρονται τὰ ἐξῆς : « Ὑστερὰ ἀπὸ πορὸν καιρὸ θὰ φθάσει κάποιος εἰς αὐτὴν τὴν πορὸν κλημένην γῆ καὶ θὰ γεννηθῆ μετὰ βάρκαν ἀμόρνον. Μετὰ ἀνεξάντητα ὅρια ὡς Θεότητα θὰ ζητῶναι τὸν ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν φθορὰν τῶν ἀνιάτων παθῶν. καὶ θὰ τὸν φθορῶναι ἀπίστος γὰρ καὶ θὰ κρεμασθῆ ὑψὲς ὡς κατὰδικὸς εἰς θάνατον. Ὅσα αὐτὰ θὰ τὰ ὑποφέρει μετὰ πρᾶότητα ».

Χειρόγραφοις πού διαβάζουν προφητείες Σιβυρητικῶν διὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τοῦ Χριστοῦ βρίσκονται καὶ ἐν τῇ Μονῇ Σινᾶ. Παρατίθενται ἀκόμη ἐν βύχρονο βιβλίῳ, ἐν τῷ « Μέ-

γα Ζυναζαριβτή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας» τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Βίκτωρος Ματθαίου, ἐνῶ δὲ διάφορους ὀρθοδόξους χριστιανικούς ναοὺς βρίσκονται τοιχογραφίες μὲ προφητείες Σίβυγγῶν.

Ἡ κεντρικὴ πύλη τῆς Μονῆς Βατοπαιδίου. Ἡ πρώτη τοιχογραφία πού ἀντικρίζει ὁ προβερχόμενος προβ-
κυνητής, ἐπάνω ἀπὸ τὸν δεξιὸ ἡμικύκλιον, εἰκονίζει τὸν
βωφὸ Ἀπόγγωνα.

Στὸ ἴδιο προβῶο τῆς πύλης ὑπάρχουν τοιχο-
γραφίες τοῦ Πηγάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλη, τοῦ Λοφοκῆ
καὶ τῆς Σίβυγγας τῆς Ἐρυθραίας.

ΟΙ
ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ
ΦΙΛΟΤΕΧΝΗΘΗΚΑΝ
ΤΩ
1512

Ἀριστερά, ἡ τοιχογραφία τῆς Σίβυγγας τῆς Ἐρυθραίας. Στὸν πάπυρο πού εἰκονίζεται ἀναγράφονται ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος βτίχος ἀπὸ τὴν προφητεία τῆς περὶ τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Χριστοῦ (μὲ τὴν ἀεροβτιχίδα ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΕΙΣΤΟΣ).

Δεξιά, ἡ τοιχογραφία τοῦ Ἀπόγγωνος. Στὸν πάπυρο ἀναγράφεται ἡ προφητεία του πε-
ρὶ τῆς Ἐγβαρκώδεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ ἀπὸ κόρη ἀνυπογίαβτη: « ΕΓΩ ΚΑΤΑΓΓΕΛΟ ΕΝ
ΤΡΙΣΙΝ ΕΝΑ ΜΟΝΟΝ ΥΨΙΜΕΔΟΝΤΑ ΘΕΟΝ· ΟΥ ΛΟΓΟΣ ΑΦΘΙΤΟΣ ΕΝ ΑΔΑΕΙ ΚΟΡΗ ΕΓΚΥΟΣ ΕΣΤΑΙ ».

**ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ**

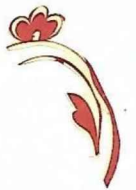
**ΕΙΚΟΝΙΖΕΤΑΙ Η ΣΙΒΥΛΛΑ Η ΕΡΥΘΡΑΙΑ
ΚΑΙ Ο ΠΛΑΤΩΝ**

**ΣΤΟΝ ΠΑΤΥΡΟ ΠΟΥ ΚΡΑΤΑΕΙ Η ΣΙΒΥΛΛΑ ΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ
ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΩΘΗΣΕΤΕ ΥΠΟ ΕΒΡΑΙΩΝ ΑΠΙΣΤΩΝ.
ΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΙ ΑΚΟΥΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΝ.
ΟΥΑΙ ΔΕ ΟΙ ΜΗ ΑΚΟΥΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΝ.**

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΦΙΛΟΤΕΧΝΗΘΗΚΑΝ

Το 1512

Τοιχογραφίες τῆς Σιβυλλᾶς τῆς Ἐρυθραίας βέ ὀρθόδοξους χριστιανικούς ναούς. Ἐπάνω, τοιχογραφία πού βρίσκεται ἐντὸν ἑεροῦ Ναοῦ τοῦ Προφήτη Ἁγία ἐτὴν Σιάτιβτα τοῦ νομοῦ Κοζάνης. Πηλοῖον τῆς Σιβυλλᾶς εἰκονίζεται ὁ βοῦός Θεουκιδίδης. Στὸν ἴδιο ναὸ ὑπάρχουν τοιχογραφίες τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Σοφοκῆ, τοῦ Ἀριστοτέλη καὶ τοῦ Πηουτάρχου, οἱ ὁποῖες φιλοτεχνήθηκαν τὸ 1744, κατόπιν παραγγελίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀχριδῶν Σωδισᾶ.

Στὸν πάτυρο πού κρατᾶει ἀνὰ χεῖρας ἡ Σιβυλλᾶ, ἀναγράφεται ἡ προφητεία τῆς διὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη ἐβτρέψε τοὺς πενήντα ρήτορες ἐτὸν Χριστιανισμό!

**ΕΠΙ ΤΗΝ ΠΟΛΥΣΧΕΛΗ ΤΑΥΤΗΝ ΕΛΑΣΙΕ ΓΗΝ,
ΚΑΙ ΔΙΧΑ ΣΦΑΛΜΑΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΤΑΙ ΣΑΡΞ.**

Βιβλιογραφία

1. ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ - Η ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ, ἱερὸν κειμήλιον Ἁγίου Νικολάου Μπουραζέρη, Ἁγιον Ὄρος, 2009.
2. Σχετικά ἄρθρα:
 - Πρωτοπρεσβυτέρου Δημητρίου Ἀθανασίου (ἐκπαιδευτικοῦ - χημικοῦ).
 - Μαρίας Χρόνη - Βακαροπούλου, Δρ. Βυζαντινῆς Φιλολογίας.
3. ΟΙ ΠΡΟΑΓΓΕΛΟΙ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΝ ΚΑΙ ΣΙΒΥΛΛΕΣ, Χάρης Κ. Σκαρλακίδης, Ἔκδ. Δήμιος, Ἀθήνα 2005 (Ἡ προφητεία τῆς Σίβυλλας τῆς Ἐρυθραίας περὶ τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, Τοιχογραφίες ἢ Ἀγάλματα τῶν Σίβυλλων ἐν Χριστιανικοῦς Ναοῦς).

Η ΠΕΤΡΑ ΤΗΣ ΣΙΒΥΛΛΑΣ ΣΤΟΥΣ ΔΕΛΦΟΥΣ: Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, ἡ Ἡρώδη ἐγεχε ἐπάνω ἐν αὐτῇ τὴν πέτρα τοὺς χρησμούς της, ὅταν ἐπισκεπτόταν τοὺς Δελφοὺς (Παυτανίας, Ἐγγείδος Περιήγησις - Φωκικά, Λοκρῶν, Ὀσζῶν, XII).

Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΣΙΒΥΛΛΑΣ ΤΗΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
(με την ακροβτιχίδα ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΕΙΣΤΟΣ)

ΙΔΡΩΣΕΙ ΓΑΡ ΧΘΩΝ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΣΗΜΕΙΟΝ ΟΤ' ΕΣΤΑΙ.
ΗΞΕΙ Δ' ΟΥΡΑΝΟΘΕΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΑΙΩΣΙΝ Ο ΜΕΛΛΩΝ,
ΣΑΡΚΑΠΑΡΩΝ ΠΑΣΑΝ ΚΡΙΝΑΙ
ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΝ ΑΠΑΝΤΑ.
ΟΨΟΝΤΑΙ ΔΕ ΘΕΟΝ ΜΕΡΟΠΕΣ
ΠΙΣΤΟΙ ΚΑΙ ΑΠΙΣΤΟΙ,
ΥΨΙΣΤΟΝ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΠΙ
ΤΕΡΜΑ ΧΡΟΝΟΙΟ
ΣΑΡΚΟΦΟΡΩΝ ΨΥΧΑΣ Δ'
ΑΝΔΡΩΝ ΕΠΙ ΒΗΜΑΤΙ ΚΡΙΝΕΙ.

ΧΕΡΣΟΣ ΟΤΑΝ ΠΟΤΕ ΚΟΣΜΟΣ
ΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΚΑΝΘΑ ΓΕΝΗΤΑΙ.
ΡΙΨΩΣΙΝ Τ' ΕΙΔΩΛΑ ΒΡΟΤΟΙ ΚΑΙ
ΠΛΟΥΤΟΝ ΑΠΑΝΤΑ.
ΕΚΚΑΥΣΗ ΔΕ ΤΟ ΠΥΡ ΟΥΡΑΝΟΝ
ΗΔΕ ΘΑΛΑΣΣΑΝ.
ΙΧΝΕΥΟΥΝ ΡΗΞΗ ΤΕ ΠΥΛΑΣ
ΕΙΡΚΤΗΣ ΑΙΔΑΟ.
ΣΑΡΕ ΤΟΤΕ ΠΑΣΑ ΝΕΚΡΩΝ ΕΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΝ ΦΑΟΣ ΗΞΕΙ.
ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΑΝΟΜΟΥΣ ΤΕ ΤΟ
ΠΥΡ ΑΙΩΣΙΝ ΕΛΕΓΞΕΙ.
ΟΠΠΟΣΑ ΤΙΣ ΠΡΑΞΑΣ ΕΛΑΘΕΝ,
ΤΟΤΕ ΠΑΝΤΑ ΛΑΛΗΣΕΙ.
ΣΤΗΘΕΑ ΓΑΡ ΖΟΦΟΕΝΤΑ ΘΕΟΣ
ΦΩΣΤΗΡΣΙΝ ΑΝΟΙΞΕΙ.

ΘΡΗΝΟΣ Τ' ΕΚ ΠΑΝΤΩΝ ΕΣΤΑΙ
ΚΑΙ ΒΡΥΓΜΟΣ ΟΔΟΝΤΩΝ.
ΕΚΛΕΙΨΕΙ ΣΕΛΑΣ ΗΛΙΟΥ
ΑΣΤΡΩΝ ΤΕ ΧΟΡΕΙΑΙ,
ΟΥΡΑΝΟΝ ΕΙΛΙΞΕΙ, ΜΗΝΗΣ ΔΕ
ΤΕ ΦΕΙΓΤΟΣ ΟΛΕΙΤΑΙ.
ΥΨΩΣΕΙ ΔΕ ΦΑΡΑΓΓΑΣ, ΟΛΕΙ Δ'
ΥΨΩΜΑΤΑ ΒΟΥΝΩΝ.

«Θά ιδρώσει ἡ γῆ, ὅταν ἔλθει ἡ ὥρα τῆς Κρίσεως. Θά ἔλθει ἀπό τόν οὐρανό, ὁ μέλλων βασιλεύς εἰς τούς αἰῶνες διά νά κρίνει καθένα πού φέρει σάρκα καί ὄλον ἀνεξαιρέτως τόν κόσμο.

Θά ἰδοῦν τόν Θεό ἄνθρωποι, πιστοί καί ἄπιστοι, Ὑψιστο, μετά τῶν ἁγίων, εἰς τό τέλος τοῦ χρόνου μέ σάρκα, κρίνοντας ἐπί βήματος τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων.

Ὅταν κάποτε ὁ κόσμος ὅλος γίνεαι ἄγονος καί γεμάτος ἀγκάθια. Θά ἀπορρίψουν οἱ ἄνθρωποι τά εἰδῶλα καί ὄλον γενικά τόν πλοῦτο. Θά κατακαύσει τό πῦρ τήν γῆ, τόν οὐρανό ἀκόμη καί τήν θάλασσα. Ἄνιχνεύοντας θά πυρπολήσει τίς πόλεις τῆς φυλακῆς τοῦ Ἄδη. Τά σώματα τότε ὄλων τῶν ἀνθρώπων θά ἔλθουν εἰς τό φῶς τῆς ἐλευθερίας τῶν ἁγίων· τούς παράνομους τότε τό πῦρ θά ἐλέγχει εἰς τούς αἰῶνες. Ὅσα κάποιος ἔπραξε κρυφά, τότε ὄλα θά τά μαρτυρήσει. Διότι τά σκοτεινά στήθη, ὁ Θεός μέ διαφωτισμούς θά ἀνοίξει.

Θρηῆνος θά φθάσει ἀπό ὄλους καί τριγμός ὀδόντων. Θά ἐκλείψει τό φῶς τῆς ἡμέρας, ἡ λάμψη τοῦ ἡλίου καί τῶν ἀστέρων. Τόν οὐρανό θά περιστρέψει μέ ταχύτητα καί θά χαθεῖ τό φεγγοβόλημα τῆς σελήνης. Θά ὑψώσει τά φαράγγια καί θά καταστρέψει τά ὑψώματα τῶν βουνῶν.

ΑΤΤΙΚΟΚΛΙΤΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ Β' ΚΛΙΣΕΩΣ
ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΣΙΒΥΛΛΩΝ (Β' ΜΕΡΟΣ)
Η ΘΕΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΛΑΟΥΣ

Ἀττικόκλιτα

Μερικά ουσιαστικά τῆς Β' κλίσεως λήγουν ὄχι σέ -ος -ον, ἀλλά σέ -ως -ων μέ ω. Αὐτά, ἐπειδὴ τὰ χρησιμοποιοῦσαν κυρίως ὅσοι μιλοῦσαν τὴν Ἀττικὴ διάλεκτο, λέγονται ἀττικόκλιτα καὶ ἡ κλίση τους λέγεται ἀττικὴ δευτέρα κλίση.

Τέτοια εἶναι π.χ. ὁ λεώς (= λαός), ὁ νεώς (= ναός), ὁ πρόνεως (= πρόναος), ὁ Ἄθως, ἡ ἄλως (= τὸ ἀλώνι), ἡ ἔως (= ἡ αὐγή), ἡ Κέως (= ἡ Κῶς), τὸ ἀνώγειον (= τὸ ἀνώγι), ἡ ἀπόκρεως (= ἡ ἀποκριά).

Σήμερα δὲν χρησιμοποιοῦνται μέ τὴν μορφή αὐτή· τὰ βλέπουμε μόνο κυρίως σέ σύνθετες λέξεις, π.χ. λεωφορεῖο, λεωφορειοῦχος, λεωφορειόδρομος, λεωφόρος, νεωκόρος, ἑωσφόρος (= τὸ ἄστρο τῆς αὐγῆς, ὁ Αὐγερινός πού φέρνει τὴν αὐγή) κ.ἄ.

Ἀπὸ τὰ ἀττικόκλιτα διατηρήθηκαν σέ ἡμᾶς μερικά ὅπως: ὁ αἰγώκερως, ὁ ρινόκερως, ὁ Ἄθως, ὁ Μίνως, τὸ Αἰγάλεων. Τὰ ἄλλα ἔγιναν ὁμαλά τῆς β' κλίσεως σέ -ος, ὅπως λαός, ναός, τὸ ἀνώγειον κατὰ τὸ ἰσόγειον.

Παραδείγματα

	(θ. προνεω-)	(θ. λεω-)	(θ. ἄλω-)	(θ. ἀνωγεω-)
	Ἑνικός ἀριθμὸς			
ὄν.	ὁ πρόνεως	λεώς	ἡ ἄλως	τὸ ἀνώγειον
γεν.	τοῦ πρόνεω	λεῶ	τῆς ἄλω	τοῦ ἀνώγεω
δοτ.	τῷ πρόνεω	λεῶ	τῇ ἄλω	τῷ ἀνώγεω
αἰτ.	τόν πρόνεων	λεῶν	τὴν ἄλω(ν)	τὸ ἀνώγειον
κλ.	(ὃ) πρόνεως	λεῶς	(ὃ) ἄλως	(ὃ) ἀνώγειον
	Πληθυντικός ἀριθμὸς			
ὄν.	οἱ πρόνεω	λεῶ	αἱ ἄλω	τὰ ἀνώγεω
γεν.	τῶν πρόνεων	λεῶν	τῶν ἄλων	τῶν ἀνώγειον
δοτ.	τοῖς πρόνεως	λεῶς	ταῖς ἄλως	τοῖς ἀνώγεως
αἰτ.	τούς πρόνεως	λεῶς	τάς ἄλως	τὰ ἀνώγεω
κλ.	(ὃ) πρόνεω	λεῶ	(ὃ) ἄλω	(ὃ) ἀνώγεω
	Δυϊκὸς ἀριθμὸς			
ὄν., αἰτ.	τώ, κλ. (ὃ) πρόνεω	λεῶ	ἄλω	ἀνώγεω
γεν., δοτ.	τοῖν πρόνεων	λεῶν	ἄλων	ἀνώγεων

Κατὰ τὸ ὁ πρόνεως (= πρόναος) κλίνονται τὰ κύρια ὀνόματα Ἀνδρογέως, Βριάρεως, Δεξιλέως, Μενέλεως, Τυνδάρεως κ.ἄ. Κατὰ τὸ ὁ λεῶς (= λαός) κλίνονται: ὁ νεῶς (= ναός), ὁ λαγῶς καὶ λαγῶς, ὁ ταῶς (= παγόνι), ἡ Κῶς κ.ἄ.

Κατὰ τὸ ἡ ἄλως (= τὸ ἀλώνι) κλίνονται: ὁ κάλως (= χοντρὸ σκοινί), ἡ ἔως (= αὐγή), ὁ Ἄθως, ἡ Κέως, ἡ Τέως, ὁ Μίνως κ.ἄ. Κατὰ τὸ οὐδέτ. ἀνώγειον κλίνονται μόνον οὐδέτερα ἐπίθετα.

Παρατηρήσεις

Τά ἀττικόκλιτα οὐσιαστικά διατηροῦν στίς καταλήξεις ὄλων τῶν πτώσεων τό -ω τῆς ὀνομαστικῆς. Αὐτό τό -ω ἔχει ὑπογεγραμμένη ὅπου ἡ ἀντίστοιχη κατάληξη τῶν δευτερόκλιτων ἔχει ι, π.χ. ὁ λαός - λεώς, οἱ λαοί - λεῶ, τοῖς λαοῖς - λεῶς, ὦ λαοί - λεῶ.

Διατηροῦν σ' ὅλες τίς πτώσεις τόν ἴδιον τόνο καί στήν ἴδια συλλαβή πού ἔχει ἡ ὀνομαστική τοῦ ἐνικοῦ.

Ἡ κλητική εἶναι ὅμοια μέ τήν ὀνομαστική.

Μερικά σχηματίζουν τήν αἰτιατική τοῦ ἐνικοῦ χωρίς τό τελικό ν, π.χ. τήν ἄλω, τήν Κῶ, τὸν Μίνω (σύμφωνα μέ τήν γ' κλίση).

Σημ. Τὸ ω τῆς κατάληξης σέ μερικά ἀττικόκλιτα ἔγινε μέ ἀντιμεταχώρηση ἀπό θέματα σέ ο: ὁ λαός = λεώς, νῆος = νεώς, Μενελάος = Μενελεως. Γι' αὐτό στά προπαροξύτονα φυλάγεται ὁ τόνος στήν προπαραλήγουσα, ἀν καί ἡ λήγουσα εἶναι μακρόχρονη. Ὁ τονισμός τῆς γενικῆς καί δοτικῆς ἀντίθετα μέ τὸν κανόνα ὀφείλεται σέ ἀναλογία πρὸς τὸν τόνο τῆς ὀνομαστικῆς.

Σέ μερικά ἀττικόκλιτα τὸ ω στήν κατάληξη ἔγινε ἀπὸ συναίρεση: λαγῶς - λαγῶς.

- Ὁ πορὺς γεὼς ὑπερέμβανον ἄδην τόπον πᾶν (= πορὺ) βαθὺν ὑπὸ τῆ γῆ.
- Οἱ γεῶ καταβεβάουσι γαμπροὺς γεῶς καὶ ἐν τοῖς γεῶς ὁμοίως βωμούς.
- Πρὸ τῶν γεῶν ὁ γεὼς εὐχεται ἔγχεσθαι τοὺς θεοὺς γεγέσθαι αὐτῶ.
- Ἄμα τῆ ἔω (= αὐγή) οἱ Βοιωτοὶ παρήσαν.
- Τῶ ταχίβτω γαχῶ (γαχῶς)...
- Τοῦ δικαίου Τυνδάρεω (Τυνδάρεως)...
- Οἱ εὐβχήμονες ταῶ (ταῶς)...

-3-

Ναός ἢ νεώς

Ναός : ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ (ἐκ τοῦ ναίω : κατοικῶ)

Τέμενος : ἀποκομμένο μέρος τῆς γῆς γιά τόν θεό.
(ἐκ τοῦ τέμνω)

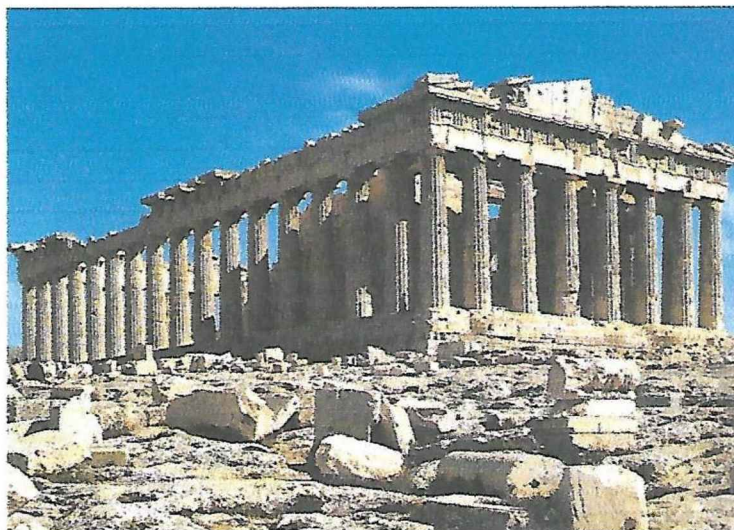
Ἐν Δωρικῷ ναῷ ἔχει 6 δωρικούς κίονες.

*Ἐνας ἀπό τοὺς καλύτερα διατηρημένους ἀρχαίους ναοὺς.
Ποσειδωνία, 6ος αἰ. π.Χ.*

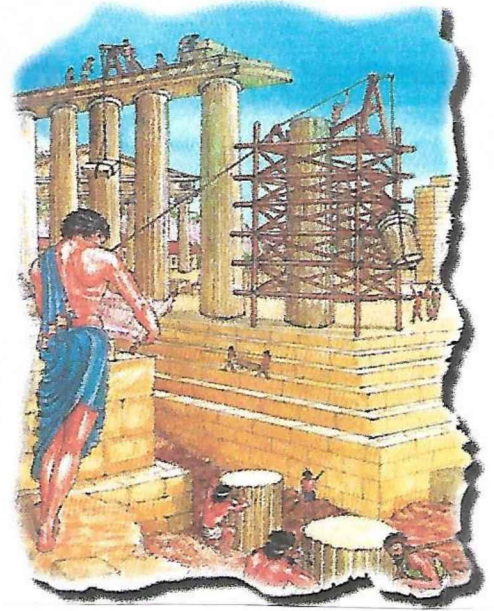
Ἐν Παρθενῶν ὅμως ἔχει 8 δωρικούς κίονες.

Κιονοστοιχία :
σειρὰ κίωνων πού περιβάλλει τόν ναό.
(πτερὸν)

φιλοκαλοῦμεν

μετ' εὐτελείας ...

Δωρικός κίων

.....

Ἀναπτύχθηκε στὴν Πελοπόννησο τὸν 7ον αἰ. π.Χ.

Ἴωνικός

.....

Ἀναπτύχθηκε στὴν Μ. Ἀσία καὶ στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου.

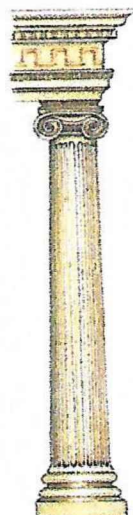
Κορινθιακός

.....

Ἐφεύρεσις τοῦ Καλλιμάχου. Χρησιμοποιήθηκε γιὰ πρώτη φορά στὸν ναὸ τοῦ Ἐπικουρίου Ἀπόλλωνος στὶς Βάσσεις. (5ος αἰ. π.Χ.)

Δωρικός κίων

Ἴωνικός κίων

Κορινθιακός κίων

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΣΙΒΥΛΛΩΝ (ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ)

Γι' αὐτούς πού ἴδως ἀμφιβητοῦν ὅτι οἱ προαναφερθεῖσες προφητείες εἰπώθησαν πράγματι ἀπὸ τῆς Σίβυλλης καὶ ἰσχυριζοῦν ὅτι εἶναι ἐπινοήσεις κάποιων Χριστιανῶν Μοναχῶν, ἀρκεῖ τὸ ἐξῆς ἀδιαμφιβόητο γεγονός: Ἀπὸ διάφορες πηγές ἔχει διαβασθῆναι πὼς τῆς προφητείας αὐτῆς ἀλλὰ καὶ ἄλλες – εἴτε τῆς Σίβυλλης Ἑβραίας εἴτε ἄλλων βοῶν Ἑλλήνων – χρησιμοποίησε ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη.

Συγκεκριμένα, τὸ 305 μ.Χ. ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη ἢ Ἀλεξανδρινὴ ἐξερχε τὸν αὐτοκράτορα Μαξιμῖνο γιὰ τὴν εἰδωλογομαχίαν του ποικιλική. Ὁ τελευταῖος συγκεντρῶσε τότε τοὺς δεινότερους ρήτορες τῆς αὐτοκρατορίας, 50 τὸν ἀριθμὸ, προκειμένου γὰ τὴν μεταπειθῆναι καὶ γὰ τὴν κάμνουν παχαιότρια. Στὸν διάλογο πού ἀκοροῦθησε, αὐτὴ ἡ πάνσοφη καὶ βουδαχμένη στὴν Ἑλληνικὴ παιδεία γυναίκα, στὴν προσηνάθειά της γὰ ἀποδείξει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ μοναδικὸς Θεὸς, ἀνέφερε ὅτι προφήτευσαν γι' αὐτόν, τὴν ἐλευθέρη του καὶ τὴν σταύρωσή του ἀρχαῖοι φιλόσοφοι καὶ ποιητές, καὶ μάλιστα ἡ Σίβυλλα (Ἑβραία)

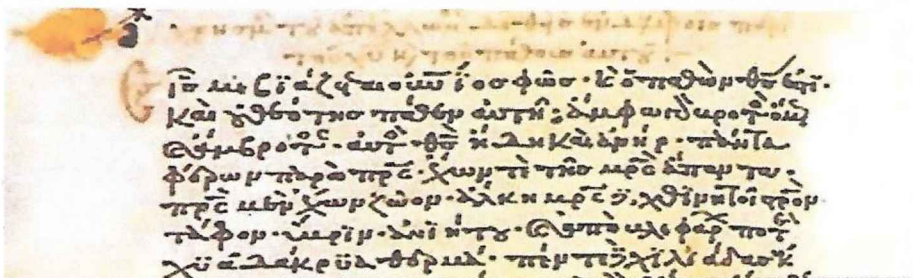
καὶ ὁ Ἀπόλλων. Οἱ ῥόγοι τῆς Ἁγίας ἀφῆσαν κυριολεκτικὰ ἀγαστοὺς τοὺς 50 ρήτορες, οἱ ὁποῖοι παραδέχτηκαν τὴν θετικὴ τους ἥττα καὶ ὄγοι ἀμέσως ἀπαάβτηκαν μὲ τὴν θέρησή τους τὸν χριστιανισμό. Ἐξαλλος ὁ αὐτοκράτορας διέταξε γὰ ριγοῦν στὴν πυρά, ἐνῶ ἡ Ἁγία φυρακίστηκε καὶ βαβανίστηκε.

Ἡ Ἁγία ἐξέφερε πρὸς τοὺς πενήντα βοοὺς ρήτορες καὶ τὸν χρησμὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ ὁποῖος ἀποτερεῖ τὴν μεγαλύτερη ὁμοροχία πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΣΤΙ Ο ΕΜΟΣ ΘΕΟΣ, διακρύπτει ὁ Ἀπόλλων, φανερώνοντας ὅτι ὁ ἴδιος καὶ οἱ ὑπόγοι Ὀλύμπιοι εἶναι ὑπηρετές τοῦ Χριστοῦ!

Ὁ συγκεκριμένος ῥόγος τοῦ Ἀπόλλωνος καταχραίγεται καὶ βὲ χειρόγραφο ἀπὸ τὴν Μονὴ Ἁγίας Αἰκατερίνης τοῦ Σινᾶ. Στὸ χειρόγραφο αὐτὸ ἀναγέρεται ὅτι ὁ χρησμὸς τοῦ Ἀπόλλωνος ἀνηχέγη ἀπὸ τὸ Μαντεῖο τῶν Λεγγῶν.

ΜΟΝΗ ΣΙΝΑ

Κώδιξ 327, 15ος αἰ.,

φφ. 235 β.

ΧΡΗΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΛΟΘΕΙΣ ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ ΑΥΤΟΥ: ΕΙΣ ΜΕ ΒΙΑΖΕΤΑΙ ΟΥΡΑΝΙΟΣ ΦΩΣ. ΚΑΙ Ο ΠΑΘΩΝ ΘΕΟΣ ΕΣΤΙΝ. ΚΑΙ ΟΥ ΘΕΟΤΗΣ ΠΑΘΕΝ ΑΥΤΗ. ΑΜΦΩ ΓΑΡ ΒΡΟΤΟΣ ΟΜΩΣ ΚΑΙ ΑΜΒΡΟΤΟΣ. ΑΥΤΟΣ ΘΕΟΣ ΗΛΗ ΚΑΙ ΑΝΗΡ. ΠΑΝΤΑ ΦΕΡΩΝ ΠΑΡΑ ΠΑΤΡΟΣ, ΕΧΩΝ ΤΕ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΑΠΑΝΤΑ. ΠΑΤΡΟΣ ΜΕΝ ΕΧΩΝ ΖΩΝ, ΑΛΚΗ ΜΗΤΡΟΣ ΔΕ, ΧΘΙΝΗΤΟΙ ΣΤΑΥΡΟΝ. ΤΑΦΟΝ, ΥΒΡΙΝ, ΑΝΙΑΤΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟ ΒΛΕΦΑΡΩΝ ΠΟΤΕ ΧΕΥΑ<ΤΟ> ΔΑΚΡΥΑ ΘΕΡΜΑ. ΠΕΝΤΕ ΔΕ ΧΙΛΙΑΔΑΣ ΕΚ ΠΕΝΤΕ ΠΥΡΡΩΝ ΚΟΡΕΣΑΙ. ΤΟ ΓΑΡ ΘΕΛΕΙΝ, ΑΒΡΟΤΟΣ ΕΛΚΕΙ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΜΟΣ ΘΕΟΣ ΕΣΤΙΝ'. ΕΝ ΕΥΛΩ ΤΑΝΥΣΘΕΙΣ. ΩΣ ΘΑΝΕΝ ΕΚ ΤΑΦΗΣ, ΕΙΣ ΠΟΛΟΝ ΕΛΚΩΝ.

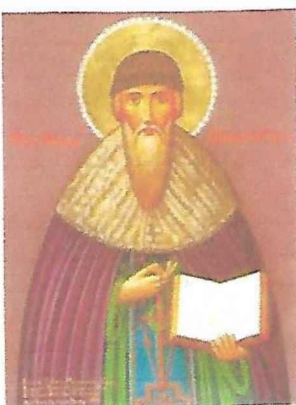

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Χρησμός του Ἀπόλλωνος πού δόθηκε στους Δελφούς περί του Χριστοῦ καί τοῦ Πάθους Του: Ἕνας οὐράνιος μέ πιέζει, τὸ φῶς. καί αὐτὸς εἶναι ὁ παθῶν Θεός. καί δέν υπέφερε ἢ θεότητά του. Διότι εἶναι βυχρόνως καί τὰ δύο, θνητός καί μὴ θνητός. Ὁ ἴδιος Θεός καί ἄνθρωπος. Φέρει τὰ πάντα ἀπὸ τὸν Πατέρα καί ἔχει τὰ πάντα ἀπὸ τὴν μητέρα. Τὴν ζωὴ ὅμως ἀπὸ τὸν Πατέρα ἔχοντας, ἐγὼ τὴν βωματικὴ δύναμη ἀπὸ μητέρα θνητή, (θα ὑποβτεῖ) τὸν βταυρό, τὴν ταγή, τὴν ὑβρίν ὑπογέρων. Ἀπὸ τὰ βγέγαρά του κάποτε θα κυρήβουν δάκρυα θερμά. Πέντε χιλιάδες ἄνδρες θα χορτάβει ἀπὸ πέντε ἄρτους. Διότι ἦθελε γὰ ἐγκύβει ὡς Θεός. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ δικός μου Θεός, ὁ ὁποῖος βταυρώθηκε βέ ζῆγο, αὐτὸς πού ἐξέπνευθε καί ἀπὸ τὸν τάγο ἔρκει πορροῦς βτὸν οὐρατό.

Μέ τις ζιβυγγες ἀβχορήθηκε καί ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Τραϊκὸς καί ἔγραφε γι' αὐτὲς δεχόμενος τὸ προφητικὸ τους χάρισμα. Ζτὸν τρίτο τόμο τῶν ἀπάντων μέ τοὺς γόγους τοῦ Ἁγίου, πού ἐξέδωθε ἡ Φερά Μονὴ Βατοπαϊδίου ὑπάρχει ὁ γόγος 46ος (Μετ), πού ἐπιγράβεται « Ἡ διήγησι περί τῶν ζιβυγγῶν καί περί τοῦ νόβες ἦβαν ». Γράβει γοιπὸν ὁ Ὀβιος, ὁ φωτιστής τῶν Ρῶβων (1470-1556) τὰ ἐξῆς: « Ἡ Χαλδαία ζιβυγγα, πού γέβεται ἐπίβης Ἑβραία ἢ Περβίδα, ἔχει κύριο ὄνομα ζαμβύδη καί θεωρεῖται ὅτι κατάρβεται ἀπὸ τὸ γένος τοῦ μακαριωτάτου Νῶε, προφήτευθε γιὰ τὰ γεγονότα ἐπὶ τοῦ Ἀγεζάνδρου

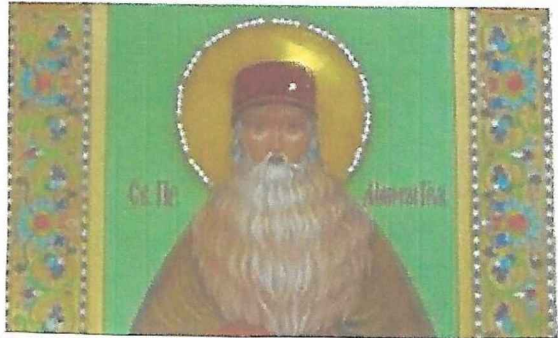
του Μακεδόνα. Περὶ αὐτῆς μνημονεῖ ὁ Νικάνορας, ποὺ βυνέγραψε τὸν βίον τοῦ Ἀλεξάνδρου. Αὐτὴ βυνέγραψε πορρὰ προφητικὰ πράγματα περὶ τοῦ κυρίου Χριστοῦ καὶ τοῦ ἐρχομοῦ Του. Ἐπάρχουν 24 βιβλία τῆς ποὺ διηχοῦνται γιὰ κάθε ἔθνος καὶ κάθε χώρα. Νὰ ζέρεις ὁμως ὅτι βυνορικὰ βέ διάφορες χώρες καὶ κατὰ διάφορους χρόνους ὑπάρχουν δέκα Ζιβυγγες.

Ἡ πρώτη εἶναι ἡ Χαλδαία, ποὺ ἔχει κύριο ὄνομα Σαμβύδη, ἡ δεύτερη εἶναι ἡ Λίβυββα, ἡ Τρίτη ἡ Δελφίδα, ἡ τέταρτη ἡ Ἰταλίδα, ἡ Πέμπτη ἡ Ἐρυθραία ποὺ προφητεύει περὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πορρῆμου, ἡ ἕκτη ἡ Σαμία ποὺ ἔχει κύριο ὄνομα Πυθὼ ἢ (Φοιτῶ) καὶ γι' αὐτὴν ἔγραψε ὁ Ἐρατοβδένης, ἡ ἕβδομη εἶναι ἡ Κυμαία καὶ γεχόταν ἐπίσης Ἀμάθεια καὶ Ἐροσίη, ἡ ὄγδοη εἶναι ἡ Ἐξηβποντία, ἡ ἐνάτη ἡ Φρυγία, ἡ δεκάτη εἶναι ἡ Τιβουρτία ποὺ εἶναι καὶ ἡ Ἀββουαία ... ».

Ἡ ἀπαρίθμησις καὶ τὰ ὀνόματα τῶν Ζιβυγγῶν ἀπὸ τὸν Ἅγιο Μάξιμο τὸν Τρεκὸ γίνεται σύμφωνα μὲ τὸ βιβλίον τῶν Ζιβυγγῶν Φιρμιανοῦ Λακταντίου τοῦ Ρωμαίου. Γιὰ τὸν Φιρμιανὸ Λακταντίο γράφει τὰ παρακάτω ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἄχιορείτης: «... ὁ Φιρμιανὸς Λακταντίος, βογώτατος ὢν καὶ εἰς τῶν γυράκων τῆς ἐν Ρώμῃ Βασιλικῆς Βιβλιοθήκης, ἐκ τῆς ἀναγκώδεως τῶν βιβλίων τῶν Ζιβυγγῶν καὶ τῶν ἀπανταχοῦ χρησθηρίων τῶν φανερώς διασχεχόντων ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεός, γωτιβδεῖς ἐπίβτευβε τῷ Χριστῷ καὶ μάρτυρα καὶ εἰς τὸν κρίσπον τὸν υἱὸν Κωνσταντίνου διδάσκαρος ἐχέμετο τῆς εἰς Χριστὸν πίβτews. Ὁ δὲ κρίσπος πάριη ἐγατέρωβε τὰς βίβλους ταύτας εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ, Κωνσταντίνον, καὶ πορρὸ ὠγέηρβεν αὐτὸν εἰς τὸ πίβτεῦβαί τῷ Χριστῷ, ὡς γέχει τοῦτο Γεννάδιος Ἐχογάριος εἰς τινα ἀνέκδοτον διάλεξιη μετὰ βτρατιώτου τιγος, πεμψθέντος παρὰ τοῦ βασιγέως τῶν Ἀχαρητῶν γὰ ἐρωτήρη αὐτόν».

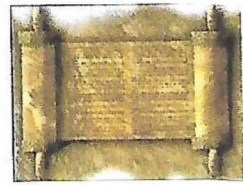

(Μέγας Συναξαριστῆς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, Σεπτέμβριος 14', βελ. 286, ἔχρηια τοῦ Ἁγίου Νικόδημου τοῦ Ἄχιορείτου, ἐεδ. μοναχοῦ Βίκτωρος Μαυδαίου).

Πράγματι, ὁ Μέγας Κωνσταντίνος, ἀναζητῶντας τὴν Ἀλήθεια, διάβαβε τὰ κείμενα τῶν Ζιβυγγῶν ἀπὸ τοὺς πρωτότυπους ἐλληνικοὺς παπύρους καὶ ἀπὸ τὴν γατινικὴ μετάφραση τοῦ Κικέρωνα. Σύμφωνα μὲ τὸν γόγιο καὶ ἀντιγραφέα χειρογράφων, βιογράφος τοῦ Ἐσέββιο, ἐπίσκοπος Καυβαρείας, ὁ Κωνσταντίνος προβέχθηκε τὸν Χριστιανι-

εὐὸ διαβάλλοντας τὰ κείμενα τῶν Σίβυλλῶν.

Οἱ κρηβμοὶ τῶν Σίβυλλῶν ἐφυλάσσοντο ἀπὸ δέκα ἐτόησους ἀνδρες ἐτὸν ναὸ τοῦ Διὸς ἐτὸ καπιτώλιο τῆς Ρώμης. Μεταξὺ αὐτῶν τῶν κρηβμῶν, ὅπως μᾶς πηρογορεῖ ὁ Μάρκος Ἀντίμαχος, μόνον οἱ κρηβμοὶ τῆς Σίβυλλας τῆς Ἐρυθραίας ἦταν ὑπογεγραμμένοι μὲ τὸ ὄνομά της. «Ὅσοι οἱ ἄλλοι κρηβμοὶ ἦταν ἀνυπόγραφοι καὶ ἤμιτελεῖς. Μεταξὺ τῶν ὑπογεγραμμένων κρηβμῶν τῆς Ἐρυθραίας ὑπῆρχε καὶ ὁ κρηβμὸς ποὺ προανήγγειλε τὴν Δευτέρα Παρουσία τοῦ Χριστοῦ. ❁

Ὁ πρῶτος ἀνδρῶπος ποὺ διέβωβε καὶ διακήρυξε δημόσια αὐτὸν τὸν κρηβμὸ, μετὰ Χριστόν, ἦταν ὁ Μέγας κωνσταντῖνος! Τὸ Πάσχα τοῦ 325 μ.Χ., καὶ μάλιστα ἡμέρα Μεγάλη Παρασκευή, σύμφωνα μὲ τὸν Robin Lane Fox, καθηγητὴ ἐραββικῆς καὶ Ἀρχαίας Ἱστορίας ἐτὸ New College τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξφόρδης, ἐτὸ ἔργο του Pagans and Christians (σελ. 643), ὁ αὐτοκράτορας κωνσταντῖνος ἀπηύδυνε ἕνα γόγχο πρὸς τοὺς «Ἁγίους Σιγγόχους» τοῦ Χριστιανισμοῦ. «Ὁ τίτλος αὐτοῦ τοῦ γόγχου, ὅπως καταγράφηκε ἀπὸ τὸν Ἐσέβιο ποὺ ἦταν παρῶν ἐτὴν σύνοδο, ἦταν «Βασιλέως κωνσταντῖνου γόγχος ὃν ἔγραψε τῷ τῶν ἀγίων συγγόχῳ».

Σύμφωνα μὲ τὸν ἐπίδοις καθηγητὴ Ἱστορίας H. W. Farke, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους σύγχρονους κριτικούς, ὁ συκεκριμένος γόγχος τοῦ κωνσταντῖνου, ὅπως ἀκριβῶς καταγράφηκε ἀπὸ τὸν Ἐσέβιο, εἶναι αὐθεντικός. Τράγει ὁ καθηγητὴς H. W. Farke: «Αὐτὸ τὸ ἔγγραφο ἔχει συχνὰ ὑποπτεῦδει ὅτι εἶναι μία μεταγενέστερη ηερογραφία, ὃμως ἡ νεώτερη κριτικὴ φαίνεται ὅτι συμφωνεῖ γιὰ τὴν αὐθεντικότητά του». (H. W. Farke, Sibyls and the Sibylline Prophecy in classical Antiquity, σελ. 164).

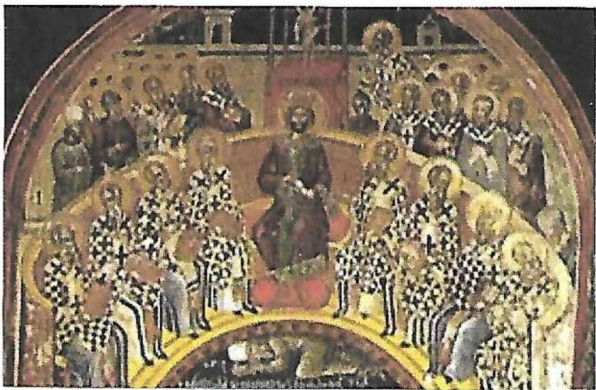
Τὸ ἀρχαιότερο κρηόγραφο ποὺ περιέχει τὸν γόγχο τοῦ κωνσταντῖνου κρονογο-

γείται στὸν 10^ο μ.Χ. αἰῶνα καὶ φυλάσσεται στὴν Βιβλιοθήκη τοῦ Βατικανοῦ (κώδικας Vat gr. 149).

Ὁ Ἑδέβιος, στὸ περίφημο ἔργο του «Βίος Κωνσταντίνου» παραδέτει τὸν βαρυσήμαντο γόχο τοῦ αὐτοκράτορα ποὺ ἀναγέρεται στὶς προφητείες τῶν δύο Σίβυλλων. Μὲ τὸν γόχο του αὐτὸ ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Κυμαία καὶ ἡ Ἐρυθραία Σίβυλλα ἦταν θεογώτιδες προφήτιδες « ποὺ ἐξηγήθηκαν ἀπὸ θεία ἔμπνευση » καὶ προφήτευσαν τὴν ἔγερση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Αὐτὰ εἶναι τὰ πρῶτα εἰσαγωγικὰ βχόγια τοῦ Κωνσταντίνου, ὁ ὁποῖος στὴν βυδέχεια παραδέτει ὁρόκληση τὴν προφητεία τῆς Ἐρυθραίας Σίβυλλας περὶ τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Χριστοῦ (βλ. Μάθημα 16^{ον}, βελ. 21, 22).

« Αὐτὸς ὁ ὁποῖος τῶρα ἀναγέρεται ἐν ἀκροβτιχίδα εἶναι ὁ δικός μας Θεός, Ἰωτὴρ ἀθάνατος βασιγεύς, αὐτὸς ὁ ὁποῖος ὑπέγερε πρὸς χάριν μας ».

Γράφει ἐπίσης ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος:

« καὶ αὐτὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ στὴν παρθένο ἐμφανίστηκαν γιὰ νὰ τὰ προφητεύσει. Ἔξω τὴν θεωρῶ μακαρία, καθὼς τὴν ἐπέφεξε ὁ Ἰωτὴρ ὡς προφήτιδες ἐξαιτίας τῆς πρόνοιᾶς Του γιὰ ἐμᾶς. Ἀλλὰ οἱ περιβόητοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δὲν μιθεύουν καὶ ἂν καὶ παραδέχονται

τὴν ὕπαρξη τῆς μάτιδος Ἐρυθραίας Σίβυλλας, ἰσχυρίζονται ὅτι κάποιος ἀπὸ τοὺς ὄμλους τῆς δικῆς μας θρησκείας, ἔμπειρος τῆς ποιητικῆς μούδας, ἔχει βυδέσει αὐτὰ τὰ ἔπη ἢ ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀποκλειδικὰ δημιουργήματα τῆς Σίβυλλας, ποὺ περιέχουν ὡφέλιμες συμβουλές γιὰ τὴν ζωὴ καὶ περικόπτουν τὴν ὑπερβολὴ τῶν ἡδονῶν, ὀδηγώντας στὴν βυετὴ καὶ εὐπρεπὴ ζωὴ. Εἶναι ὅμως ὁρογάνερη ἀλήθεια ὅτι ἡ Σίβυλλα ἐξιδτόρησε τὰ σχεονότα μὲ ἀκρίβέστατο τρόπο, ὥστε οὐδεὶς νὰ μπορεῖ νὰ ἰσχυριθεῖ ὅτι τὸ κείμενο γράφθηκε μετὰ τὴν ἔγερση τοῦ Χριστοῦ ».

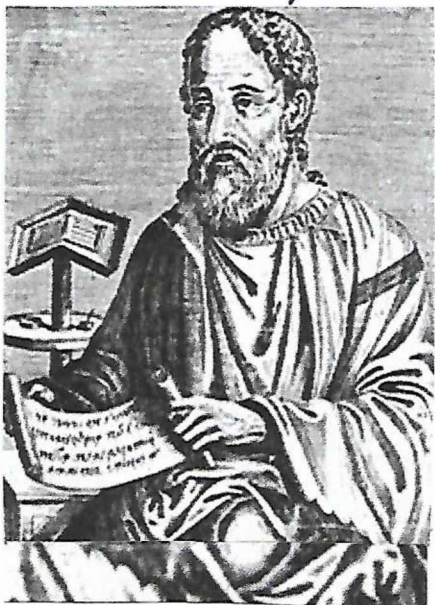

Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἀποκλείει τὴν ἀποψη ὅτι τὸ περιεχόμενο τοῦ κειμένου τῆς Σίβυλλας εἶναι πηατογραφεμένο ἀπὸ χριστιανὸ βυχραγεά, μὲ τὸ πορὸ βηματικὸ ἐπιχείρημα ὅτι τὸ κείμενο βρῆκε καὶ μετέγραψε ἐν Λατινικὰ ὁ Ρωμαῖος ποιητὴς Κικέρωνας ἔναν αἰῶνα πρὶν τὴν ἐγαθρόμιση τοῦ Ἰησοῦ: Ὡμορόχηται γὰρ Κικέρωνας ἐν-

τετοχηκότα τῷ ποιήματι, μετενεγκεῖν δὲ αὐτὸ εἰς τὴν Ῥωμαίων διάλεκτον καὶ ἐν-
τάξαι αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ βυτάρμαβιν.

Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὸν κωνσταντῖνο ἔσαν αἰῶνα πρὶν ἀπὸ τὴν ἔγερσιν τοῦ Χρι-
στοῦ, ὁ Ῥωμαῖος ἱστορικός κικέρωνας εἶχε ἤδη μεταγράβει τὶς προφητεῖες τῶν Σίβυλλῶν
εἰς τὴν λατινικὴν γλῶσσαν καὶ τὶς εἶχε ἐντάξει εἰς βυτάρματά του.

Τὴν ἴδια πληροφορία καταγράφει καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Εὐσέβιος,
ὁ ὁποῖος ἦταν ὑπεύθυνος τοῦ μεγαλύτερου ἐρχαβτηρίου ἀντιγρα-
φῆς χειρογράφων τῆς ἐποχῆς του καὶ ἐμβριδῆς μελετητῆς τῆς
ἑλληνικῆς γραμματείας καὶ γνωρίζει ἀριβτα τὶς πηγὲς ποὺ ἀνα-
φέρει. Ὁ Εὐσέβιος διέβωβε τὸν γόχο τοῦ κωνσταντίνου, κατέτα-
ξε τὸ περιεχόμενό του εἰς ἐνόττες καὶ ἔδωβε τίτλο εἰς κα-
δε ἐνόττητα. Ἡ 19^η ἐνόττητα ποὺ περιέχει τὴν προφητεία τῆς
Ἑβραϊκῆς Σίβυλλας ἔχει τὸν ἑξῆς τίτλο:

Εἰς ὅτι ἡ περὶ τοῦ Σωτῆρος μαντεία παρ' οὐδενὸς τῶν τῆς
ἐκκλησίας πέπραβται ἀλλὰ τῆς Ἑβραϊκῆς Σίβυλλας ἐστίν, ἥς τὰς βίβλους κικέρων, ὁ
πρὸ τῆς ἐπιδημίας τοῦ Χριστοῦ, Ῥωμαῖοὶ μετέγραβον καὶ ὅτι Βιργίλιος μέμνηται αὐ-
τῆς καὶ τοῦ παρδαυικοῦ τόκου δι' αὐνιχμάτων γόβω τῶν κρατούντων ὑμνήβαν τὸ μυ-
ετήριον.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κικέρωνα, εἰς Σίβυλλας ἀναφέρεται καὶ ὁ Ῥω-
μαῖος ποιητῆς Βιργίλιος (70-19 π.Χ.). Στὸ Δ' βιβλίον τῶν «Ἑκλογῶν»
του ποὺ γράφηκε τὸ 41 π.Χ., ἀναφερόμενος εἰς τὴν γήγη τῶν χρησμῶν
ποὺ πηβιάξει, περιγράφει μὲ εἰκόνας ποιητικῆς τῆν γέα κατάβταβη
ποὺ ἀναμένεται ἀπὸ τὸν Προβδοκώμενο Θεάνθρωπο, ὁ χρόνος τῆς ἐν-
ανθρωπήβως τοῦ ὁποῖοῦ ἔχει πηβιάβει. Μετὰ ὁ ποιητῆς εὐχεται γιὰ
τὸν ἑαυτό του γὰ μμποροῦβε γὰ διατηρήβει τὴν γωῆ καὶ τὴν δύναμή
του, γιὰ γὰ πανηγυρίβει τὰ ὠραῖα αὐτὰ γεγονότα. καὶ καταγίχει ἀπευδυνόμενος πρὸς
τὸ προβδοκώμενο Θεογέννητο Βρέγος, τοῦ ὁποῖοῦ βγέβει τὸ χαμόγελο πρὸς τὴν Μητέρα
ποὺ τὸ κυοφόρηβε.

Ἀηγαδὴ τὸν ἀζιώβε ὁ Θεὸς γὰ δεῖ, ἀμυδρὰ ἔβτω, τὸ Θεῖο Βρέγος γὰ ἀχαλογο-

ρείται από την Θεομήτορα! Λέγει δηλαδή:

«Ώ και να μπορούσα να ζήσω μέχρι τότε, να διαρκέσει η πνοή μου, για να γάζω με δύναμη, να υμνήσω τις πράξεις σου!»

Ζήκω, ω βρέφος, κοίταζε την μητέρα και χαριβέ της χαμόγελο· δέκα μήνες για βένα έχει ποηγά υποφέρει.

Ζήκω, μικρό μου βρέφος, και άρχισε να γελάς στην μητέρα σου, γιατί όποιος δεν γελάει σ' αυτήν, δεν δα έχει δεο και δεα βυδακτημόνες».

Έγτονη επικήθεη προς τον Θεό του Φωτός απευθύνει και ο δεύτερος μετά τον Ήρ- ρίγιο μεγάλος Λατίνος ποιητής Οράτιος (65 π.Χ. - 8 π.Χ.), η οποία εκφράζει την νοσταλ- γία προς εξαγιμό και γύτρωθη, την οποία με άχωνία αγαμέει η αν- δρωπότητα από τον υγιόστο Θεό, αγού και αυτών ακόμη των άχων παρ- δένων οι δένεις προς την δεα Έστία αποδείχθηκαν μάταιες:

«Ποιόν από τους θεούς να επικαλεσθεί ο γαός, τώρα που καταρρέουν τα πράγματα της αυτοκρατορίας;

Με ποιά δένθη δα ένοχηούν οι άγιες παρδένες την Έστία που τόσο γήχο ακούει τώρα τις ωδες;

Λέ ποιόν δα παραδώει ο Ζεύς (ο υγιόστος Θεός) την αβέβεια

της χώρας για εξαγιμό;

Έπι τέρους παρακαλούμε, μάντη Απόρητων, έγρα με περιβοή γεγένης στούς γακ- περούς ωμούς σου».

και βέ άγηα βημεία ο Οράτιος μιγθ με ποηύ έγτονα χρώματα για την χρυβή έ- ποχή του ανθρώπου που έχει χαθεί.

Ο Όβιδιος επίσης (43 π.Χ. - 17 π.Χ.) στις «Μεταμορφώσεις»

του θρηγεί, δίοτι χάθηκε αυτή η εποχή. Στο ίδιο μεγάλο και παβίγνω- στο αυτό έπος, βέ μία από τις διηγήσεις του Όβιδίου, την ίστορία του Φιγήμονος και της Βαυκίδος, γαίνεται πόδο γωρηή ήταν η πίβτη ότι ο Θεός δα κατεβεί γαγερά στην γη και δα ξευχειρίβει τους ανθρώπους, πίβτη η οποία, όδο πηγίαζε ο καιρός, γινόταν έγτονώτερη και βαγέβτερη στις καρδιές των ανθρώπων.

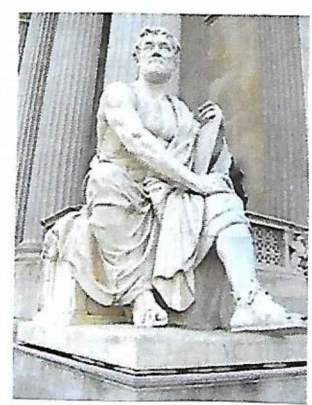
Ἰδοὺ ἡ βραχὺτικὴ διήγησις τοῦ Ὀβιδίου:

« Κατέβηκε, λοιπόν, κάποτε ὁ Ζεὺς βτὸν πηγάτη μας ἐκκο-
λουδούμενος ἀπὸ τὸν Ἑρμῆ. Κουραβμένος ἀπὸ τὴν ὁδοιοπορία, ὅταν
γύετωδε, ἄρχιβε νὰ κτυπᾶ τις πόρτες. Μάταια, ὅμως, διότι ὁ τό-
πος ἦταν ἀγιόζφετος. Ἐπὶ τέλους, εἶδε μία καλαμένηα καζύβα, βτὴν
ὁποία γούβε ἕνα εὐβεβέβτατο γευχάρι (γερόντων), ὁ Φιγήμων καὶ ἡ Βαυκίς. Παρ' ὅη τὴν
γτώχεια τους δέχονται τὸν Θεὸ βτὸ γτωχικό τους. Τοῦ πηένουν τὰ μόδια, τὸν γεβταί-
νουν καὶ τοῦ δίνουσι ὅ,τι ἔχουν νὰ γάει. Ὁ Ζεὺς βυχεινεῖται ἀπὸ τὴν πρωτογαυῆ εὐγά-
βεια καὶ εὐζοχεῖ τὸ γτωχικό τους. Καὶ τὴν ἴδια βπιχημή (ὡ τοῦ δαύματος!) ἡ καζύβα
μετατρέπεται βέ περικαυηῆ γαὸ, μεχάρον. Τὰ ζύγα γίνονται κοζῶνες, ἡ καλαμένηα βτέχη
ὁζόχρυβη ὄραυῆ, τὸ χωμάτινο πάτωμα μάρμαρο, καὶ ὀχυπτὰ περιβτοιχίζουσι τις ἀβτραυτε-
ρες πύγες ».

Τὰ βχόγια περὶττεύουσι, ἀφού ἡ ἀντιβτοιχία μὲ τὴν πραγματοποιήβη τῆς θείας Δι-
κογομίας μού ἐπακοζούβηβ εἶναι ἕκδηη καὶ δαυμαβτή.

(Ζύμωνα μὲ τὸν μύδο, ἡ ἐπιδυμία τῶν εὐβεβῶν γερόντων νὰ πεδαίνουσι μαζί πρα-
κματοποιήβηκε. ὁ Φιγήμων μεταμορφώβηκε βέ ὄρυ καὶ ἡ βύγυγός του βέ γιζύρα).

Ἐὁ Ρωμαῖος ἐπίβης ἱβτορικός Τάκιτος (50-117 μ.Χ.) γέχει: « Ποζοῖ
εἶχαν πεῖβδει ὅ,τι, βύμωνα μὲ τις προρρήβεις τῶν ἱερέων, ἡ Ἀνατολή
κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐπρόκετο νὰ γίνε ἀνάβτατη· ἀπὸ τὴν ὁ-
ποία ἀγαβτάβωβη ἕνα πρόβωπο, τὸ ὁποῖο δὲ προήρχετο ἀπὸ τὴν Ἰου-
δαία, δὲ ἀντικαθεβτούβε τὴν δυναβτεία καὶ δὲ ἀγαζάμβανε τὴν δι-
οικηβη ».

Ἀλλὰ καὶ ὁ βύγυγρονος μὲ τὸν Τάκιτο Ρωμαῖος ἱβτορικός Ζουετώγιος, γράβει ὅ-
τι « Εἶχε ἤδη ἐπικρατήβει βέ ὅη τὴν Ἀνατολή ἡ πίβτη πῶς ἀπὸ τὴν Ἰουδαία δὲ προ-
έβδει ἐκείνη τὴν ἐποχή ἕνας Βαβιζέας, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ ἱδρύβει παυκόβμια αὐ-
τοκρατορία ».

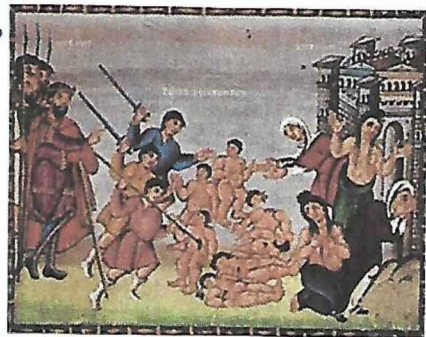
Τόβο ζυηρὰ εἶχε διαδοβει βτούς Ρωμαῖους αὐτὴ ἡ προβδοκία, ὡβτε βτὴν ἐποχή
τοῦ αὐτοκράτορα Ἀντωνίνου (μᾶζρον τοῦ ἐπονομαζομένου Ἑηιοχαβάγρου, τὸν 3^ο μ.Χ. αἰ.)
ὑπῆρχε νόμος τῶν καυβάρων, ὁ ὁποῖος ἀπαχόρευβε τὴν ἀνάγυωβη τῶν χροβμῶν τοῦ «Υ-

στάθου του Πέρση, τῆς Ζίβυγας καὶ τῶν Προφητῶν, μὲ ποιητὴ θανάτου, ἐπειδὴ ἀνήχησαν τὴν ἔλευση τοῦ αἰωνίου Παμβαβιγέως.

Στὸν βίον τοῦ Αἰσχούβου ὁ Ζουετώγιος ἀναφέρει ὅτι «εἶχε θυμῶν κάποιο θαῦμα δημοσίως ἐτὴν Ρώμῃ, κατὰ τὸ ὁποῖο ἀναγγελλόθηκε πὺς ἡ γύβη ἐγκυμονοῦσε ἓνα μεγάλον πρόσωπον, τὸ ὁποῖο δὲ γινόταν βαβιγέας τῶν Ρωμαίων· καὶ ὅτι ἡ Γερουσία ἐπειδὴ φοβήθηκε, ἐξέδωκε δέσπιγμα πού ἀπαγόρευε ἐκεῖνον τὸν χρόνον τὴν ἀνατροπὴν ὁποιοῦδήποτε ἀρβενικοῦ παιδιοῦ».

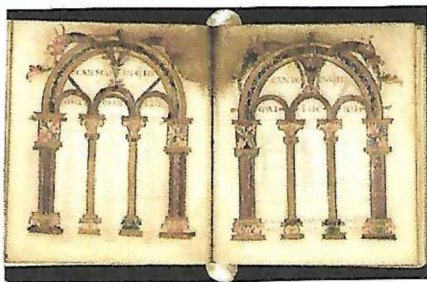
Αὐτὸ τὸ δέσπιγμα ἔμεινε ἀνεκτέλεστο ἐτὴν Ρώμῃ, ἐφαρμόθηκε δὲ μόνο τὸ τοῦ Ἡρώδη, ὁ ὁποῖος ἐδανάτωσε ἕνα τὰ ἔθνη, ἀκόμη καὶ τὸ δικό του, ἀπὸ φόβου μὴν ἐκάρωνετῆ ἀπὸ τὸν προσδοκώμενον κυρίαρχον. Ἐκτὸς ἀπὸ τῆς Ἁγίας Γραφῆς αὐτὸ τὸ γεγονός μαρτυρεῖται καὶ ἀπὸ τὸν ἑθνικὸν ἱστορικὸν Μακρόβιον, ὁ ὁποῖος γέχει: «Ὅταν ὁ Αἰσχούβος ἔμαθε πὺς μεταξὺ τῶν ἄλλοιῶν ἀπὸ δεκαετοῦς καὶ κάτω, πού θανάτωσε ὁ βαβιγέας Ἡρώδης ἐτὴν Συρία, εἶχε θυμπεριγράβει καὶ τὸν ἴδιον τοῦ τὸν γιόν, ἀναγώνηθε· "καλλίτερα γὰρ εἶναι κάποιοι ὄς (χοῖρος) τοῦ Ἡρώδη παρὰ υἱός του"».

Τὸ γεγονός αὐτὸ δὲν δὲ γανεῖ τόσο παράδοξον, ἔάν ζητοῦν ὑπ' ὄψει ἡ ὄγη βιοτῆ καὶ ὁ τραχικὸς θάνατος τοῦ Ἡρώδη· ὅταν ἔλαβε κάδε ἐπιτάδα γὰ ἐπιτήθει ἀπὸ τὴν γοβερὴν ἀδύεγεια πού τοῦ παραχώρησε ὁ Θεός, θυκεντρωσε μέσα ἐτὸν ἵπποδρόμον τοὺς πιὸ ἐπιδήμους ἀπὸ ὄγη τὴν Ἰουδαία καὶ ἀγῆθε ἐτοὺς οἰκείους τοῦ τὴν ἐξῆς ἐντολή: **Ἰτωρίζω** ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι δὲ ἐορτάβουν τὸν θάνατό μου· ἐχὼ ὅμως θέλω γὰ τοὺς κάνω γὰ πειθῆθουν, γι' αὐτὸ, ὅταν πεθάνω, γὰ θανατώσετε τοὺς ἐπιδήμους Ἰουδαίους πού ἐχω θυγράβει! Τέτοιας ποιότητος ἦταν οἱ ἄνθρωποι πού ἀντέδραβαν ἐτὸ Μυστήριον τῆς Θεῆας Οἰκονομίας.

Ὅπως ἀναφέρεται ἐτὸ Ἑγκυκλοπαιδικὸ Ἑγύμνημα τῆς Φιλοσοφικῆς Ἑταιρείας τοῦ Λονδίνου (Αἰσχούβος 1833): «εἶναι ἀναντίρρητον, κατὰ τῆς μαρτυρίας ἀρχαίων θυγρα-

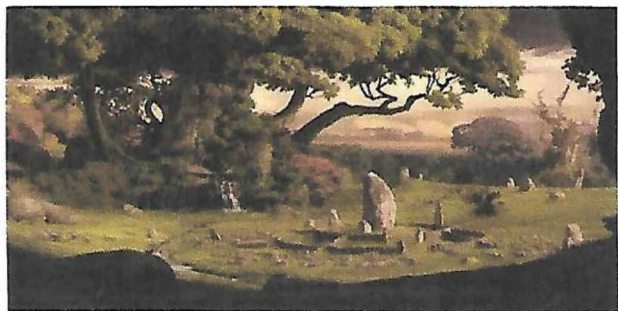
γέων και τις έρευρες νεωτέρων, ότι για περιβότερο από 60 χρόνια πρό Χριστού περιβαρηιόταν βτήν Ιταλία ό χρηβμός ότι η γύβη έχευμονούβε μέγα πρόβωπο, που δά αποδεικνύόταν ό Βαβιγέυς τών Ρωμάλων >>.

(Αύχούβτου Νικοζάου, Φιγοβοδικάι μεζέται περι Χριστιανιβμού,

βελ. 461).

Η ΘΕΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΛΑΟΥΣ

Αγγά και οι όνομαζόμενοι κέγτες, που βτήν αρχή κατοικούβαν βτήν Βόρεια Εύρώπη και έπειτα κατέβηκαν και βτήν Ταγγία, (κατά τους "Έλληνες «Ταγγάτες» και κατά τους Ρωμαίους «Γαλλί») προσδοκούβαν τόν Θεάνθρωπο. Έπίβτεωαν δηλαδή ότι η θεά Ήλιδά, η όποία ηταν παρδένος και κατά την έποχή της βυχηρητιβτικης αναμείζεωσ τών θρησκειών ηατρευόταν βτά άδυτα τών δυβιαβτηρίων τους, δά ηεννούβε θεό, ό όποιος δά βυαναβτρευόταν με τους άνδρώμους.

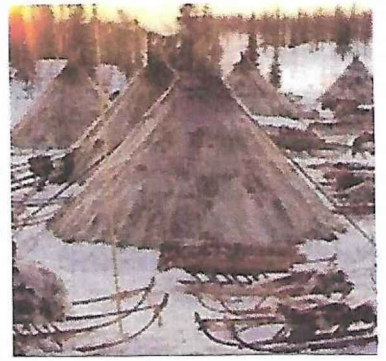

Αυτό τó ηεχονός επιβεβαιώθηκε από μία επιγραφή, η όποία ανακαλύφθηκε τó 1833 βτό οικόπεδο ένός αρχαίου ένδικού γαού βτό Chalou - sur Magne. οι τρεις άποκαρηπτικές ηέζεις που αναγέρει είναι: « VIRGINE PARITURAE - DRUIDES » (Στήν Παρδένο που δά ηεννήβει - οι ίερείς). DRUIDES (Druides - Δρυίδες) όνομάζονται οι ίερείς τών ηαών αυτών.

Αν έηθουμε επίβης βτους ηαούς της Σκανδιναβικής Χερβονήβου, δά παρατηρήβουμε ότι βτήν ηιγάντια μυθολογία τους, που όνομάζεται "Έδδα, διακρίνεται βαγώς μία προφητεία την όποία οι θρησκειολόγοι όνόμαβαν Άποκαρηπτη του Βορρά: "Η προφητεία ηιγά για μία τελική μάχη μεταξύ θεών και άνδρώμων. β' αυτή την μάχη, ό Θώρ, ό πρωτότοκος υίός του Όντιν και ό άνδρειότερος από όηους τους θεούς, αναηαμβάνει προβωπικά γά ποηεμήβει τó μεηάηο ηίδι, τόν Μιηδάρ, τόν όμοιο και ηικά. Αυτό που κάνει ιδιαίτερη έντύπωβη βτό βημείο αυτό της προφητείας είναι ότι δέζει τόν ηικητή Θώρ γά γονεύεται και αυτός βτήν μάχη. "Ο υμέρτατος κύριος τότε παύει τις άταξίες και έχκαινιάζει νέα ίερή κατάβταβη, η όποία δά διαρκέβει αιώνια.

Οἱ Λάπωνες, ἐν βορειότερο μέρος τοῦ ἡμισφαιρίου, δὲν ὑβτεροῦν ἀπὸ τοὺς ἄλλους γαοὺς ἐτὴν προδοκία ἐγὸς γυτρωτοῦ. Τὸν περίμεναν καὶ αὐτοὶ ἀποκαζῶντας τον Πέυρουμ ἢ κυμβάδοζι.

Ἐὰν ὑπερβούμε τὰ οὐρανοχέιτονα Ἰμαγία καὶ κατεβούμε ἐτὴν ἀχανῆ χώρα τῶν Σινῶν (κινέζων), δὰ δοῦμε ἕναν γαὸ ὁ ὁποῖος ἐξ αἰτίας τῆς ἀπομονωμένης γῆς, τῆς ἀκινησίας καὶ τῆς ἀπέχθειας πού ἔτρεφε πρὸς τοὺς γένους, ποζὺ γίγο ἀνιχνεύτηκε ἀπὸ τὸν ποζιτιβμένο κόβμο. Παρὰ ταῦτα, ἀπὸ τῖς γίγες γῶβεις πού ἔχουμε γιὰ τὰ ἱερά βιβρία τους, ἐζάχουμε τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ γαὸς αὐτὸς δὲν ἔπαυε γὰ περίμενει ἕναν γυτρωτή, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο γὰ ἐξαγεῖγει τὰ ἐκκλήματα τῶν ἀνθρώπων καὶ γὰ πραγματοποιήθει τὴν βυδδιαζαχὴ τοῦ οὐρανοῦ μὲ τὴν γῆ ὑπογέροντας αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Ἀγὰ καὶ ἐὲ ὄγη τὴν Ἀσία οἱ ἱερες καὶ μυθολογικὲς παραδόσεις τῶν προγεγετέρων χρόνων εἶχαν διαδώσει τὴν πῖβτη ὅτι δὰ ἐρχόταν ἕνας Μεγάλος Μεβίτης, τεγικὸς Δικαβτής, μεηροντικὸς Σωτήρας, Βαβιγίας καὶ Θεός, κατακτητῆς καὶ νομοδέτης, ὁ ὁποῖος δὰ ἐπανέγερε τὸν χρυβὸ αἰῶνα ἐτὴν ἀνθρωπότητα καὶ δὰ ἔβωζε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ κατό.

Στὴν κίνα ἡ δεανθρωπικὴ προδοκία προβάηζει ἀπὸ τὸν 6^ο π.χ. αἰῶνα ἐὰν προδοκία τοῦ Ἁγίου ἀπὸ τὴν Δύβη. Τὰ γεχόμενα « Λικύκια βιβρία » τους ὀμιζοῦν γιὰ μία ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ὄγα δὰ ἀποκαταβταδοῦν ἐτὴν ἀρχικὴ τους γαμπρότητα. Αὐτὸ δὰ πραγματοποιηθεῖ ἀπὸ κάποιον ἥρωα πού τὸν ὀνομάζοιεν Κιουντβέου, πού βημαίνει « ποιμένας » καὶ « ἄρχοντας », ἐτὸν ὁποῖον ἀποδίδουν τὰ ὀνόματα « ἀγιώτατος », « διδάβκαζος » καὶ « κυριαρχικὴ ἀγῆθεια ». Τὰ Σινικὰ αὐτὰ βιβρία ὀμιζοῦν ἐπίβης περὶ παθημάτων τοῦ Κιουντβέου διαμέβου τῶν ὁποίων δὰ ἀπαγεῖγει τὰ ἐκκλήματα τῶν ἀνθρώπων.

Ο ἔτοχος βωγὸς τῶν περάτων τῆς Μεγάλης Ἀσίας, ὁ Κομφούκιος (551-479 π.χ.), προαναχέηζει ἐτους πῖβτοῦς του: « Ἐγὼ ὁ Κιευὸ ἀκούβα γὰ γέχεται ὅτι ἐτῖς

Δυτικές χώρες δὲ ἀναφανεί ἄνθρωπος ἅγιος , ὁ ὁποῖος χωρὶς νὰ μεταχειρίζεται καμμία πρά-
ξη κυβερνητική, δὲ προβαίνει ταραχές· χωρὶς
νὰ γαγεί, δὲ ἐμπνέει αὐδόρμητα πίβτη· χωρὶς
νὰ κάνει ἀγχαγές, δὲ ἐπιτελεῖ ἀναρίθμητα ἀφι-
όμιδα ἔργα».

Ἄκόμη καὶ ὁ ἀβελβίς Βαγταῖρος ὁμολογεῖ ἐν ἔργῳ του «Προβδῆκες ἐτὴν Γε-
νικὴ Ἱστορία», (ἔκδ. 1763, σελ. 15) ὅτι «Πρὸ ἀμνημονεῦτων χρόνων ὑπῆρχε ἐτοὺς Ἰν-
δοὺς καὶ ἐτοὺς Κινέζους παράδοξη ὅτι ἕνας βουός δὲ ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Λύβη». Ἡ ἀ-
πὸ τὴν Λύβη ἀναμονή τοῦ «Ἁγίου» ἐτοὺς γαούς τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς, ἐν συνδυασμῷ
μὲ τὴν ἐτοὺς Δυτικούς ἀναμονή του ἀπὸ τὴν Ἀνατολή, ἐπικεντρώνει τὴν ἐμφάνισή του
ἐτὴν περιοχὴ πού τελεικὰ παρῶνδίαδθηκε, ἐτὴν Παλαιστίνη.

Ἐτὸ βιβλίῳ του Lun-yu ἐπίβης ὁ Κομφούκιος μὲ ἱερὴ νοβταγ-
γία ἀναφανεί: « Δὲν μού δόδθηκε ἡ ἱκανοποίηση νὰ δω ἕναν θεάνθρω-
πο, τὸ χνώρισμα τοῦ ὁποῖου δὲ ἦταν ὅτι, πρὶν ἀκόμη γεννηθεῖ, δὲ κατεῖ-
χε τὴν ὕγιβτη, τὴν γυτρωτικὴ χνώβη καὶ δὲ ἔβωζε ὄρη τὴν ἀνθρώπιότητα. Θεὸς ἦταν ἀ-
γνηδινὰ θεάνθρωπος ». Συμμηγερώνει δὲ ὁ Κομφούκιος: « Ἐὰν ἐρχόταν ἐτὴν γῆ ἕνας θεό-
σταγτος βαβιζέας, δὲ ἐπιτυγχανόταν μέσα ἐν μία γεγεῖα ἡ ἐπιβτρογιή τῶν ἀνθρώπων
ἐτὸ Ἀχαδό».

Ἄλλος γόγος τῆς Κινεζικῆς ἀρχαιότητος Meng-tsze (372-
288 π.χ.) ἐκγράζει τὴν προβδοκία γιὰ τὴν γέννηση τοῦ Θεαν-
θρώπου καὶ τὸν ἀποκαλεῖ Ζωτῆρα, διότι ἐκ γεγετῆς κατέχει τὴν
ἀγνήθεια. « Τὸ κατέχει τὴν ἀγνήθεια εἶναι ἡ ὁδὸς τοῦ οὐρα-
νοῦ. Τὸ ἀγαγεῖν τὴν ἀγνήθεια εἶναι ἡ ὁδὸς τῶν ἀνθρώπων.
Ἦν αὐτὸν τὸν γόγο ὁ κατέχων τὴν ὕγιβτη Ἀγνήθεια εἶναι Θεός.
Προβδοκοῦμε τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον τὸν δίκαιον, τὸν ἅγιον, ὁ ὁποι-
ος δὲ βταγεῖ ἐν ἡμῶς. Χωρὶς αὐτὸν πού κατέχει τὴν μεχίβτη
δύναμη τοῦ πνεύματος καὶ πορεύεται τὴν ὕγιβτην ὁδὸν δὲν ὑπάρχει βωτηρία». καὶ
βυνεχίζει μιγώντας γιὰ τὸν ἀγνωβτο προβδοκώμενο ἅγιο: « Μόνον ὁ ἐπὶ γῆς ὕγιβτος

δύναμη τοῦ πνεύματος καὶ πορεύεται τὴν ὕγιβτην ὁδὸν δὲν ὑπάρχει βωτηρία». καὶ
βυνεχίζει μιγώντας γιὰ τὸν ἀγνωβτο προβδοκώμενο ἅγιο: « Μόνον ὁ ἐπὶ γῆς ὕγιβτος

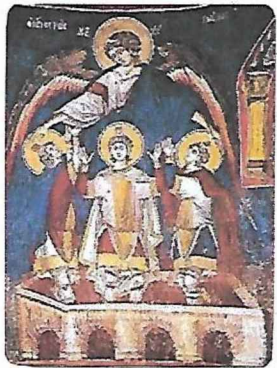

ἅγιος μπορεῖ νὰ εἶναι τόσο εὐήκοος τῶν προβεβηχῶν, διορατικός, προορατικός καὶ βουός, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ πηδιάσει τὸν κόσμον μας. Μόνον αὐτὸς μπορεῖ νὰ εἶναι τόσο μεγαλόψυχος, μακρόθυμος, πρᾶος καὶ ἡσυχύς, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ ὑπογέρει τὴν κακία καὶ τὴν μικρότητα τοῦ κόσμου. Μόνον αὐτὸς μπορεῖ νὰ εἶναι ἰσχυρὸς, σταθερὸς, νὰ ἔχει τόση καὶ νὰ ἐμψυχώνει τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ βυκρατεῖ τὸν κόσμον, μόνον αὐτὸς μπορεῖ νὰ εἶναι βουβαρὸς καὶ ταπεινός, ὥστε νὰ προκαλεῖ τὸν ἀμέριβτο βεβαβρὸ τῶν ἀνθρώπων».

Ἐὰν, συνεχίζοντας τὴν ἀγιχειωτική πορεία μας στὰ βάθη τῆς Ἀσίας καὶ τοῦ χρόνου, ἐπιβλεψοῦμε τοὺς ἀρχαίους Βαβυλωνίους, τοὺς βλέπουμε κι αὐτοὺς νὰ προσδοκοῦν τὸν Θεὸ ποὺ δὲ ἐνανθρωπίζει, γιὰ νὰ βώσει τὸν κόσμον. Ἐπὶ βασιλείας τοῦ Ναβουχοδονόβου Β' τοῦ Μεγάλου (605 - 562 π.χ.), τὸ βασιλείο τῶν Βαβυλωνίων περνᾷ τὴν γαμπρότερη περίοδο τῆς ἀκμῆς του. ἔχει καθυποτάξει τὴν Φοινίκη, τὴν Συρία καὶ τὸ βασιλείο τοῦ Ἰουδα, ἀγοῦ πορὶ ὄρεκε βὺο φορές καὶ κατέβρεγε τὴν Ἰερουβαλήμ, καίχοντας τὸν γαὸ τοῦ Σολομῶντα καὶ ἔξορίζοντας μεγᾶλο μέρος τοῦ πηπυβμοῦ τῶν Ἑβραίων. Τὰ γεγονότα τῆς βασιλείας του ἐξιστοροῦν τὰ πρῶτα κεφαλαία τοῦ Δανιή γτὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Τότε οἱ ἅγιοι Τρεῖς Παῖδες ἀρνοῦνται

νὰ προβκυνήβουν τὸν παπτοδύναμο βασιλέα καὶ δίνου τὴν δική τους μαρτυρία γιὰ τὸν Ἐνα καὶ Μοναδικὸ Θεὸ μέσα γτὴν κάμινο τοῦ πυρὸς τὴν φρεχομένη. Ἀγγελος κυρίου, ὅμως, τοὺς προβτατεῖει, ἀπῆγόντας ἐπάνω τους τὶς φτεροῦχες του καὶ μεταβάλλοντας τὴν φωτιά βὲ δροβιά. Ἐκθαμβος ὁ Ναβουχοδονόβου ἀνακράζει: « Ἐξοχημένος νὰ εἶναι ὁ Θεὸς βας. Γιατί δὲν ὑπάρχει ἄλλος Θεὸς ποὺ νὰ βῶζει τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ὁ δικὸς βας Θεὸς ».

Ὁ Θεὸς εἶχε ἀφιῶσει μὲ ἕναν εἰδικὸ τρόπο νὰ προειδοποιήβει τοὺς Βαβυλωνίους, τὴν ἐποχὴ αὐτή, γιὰ τὴν ἐπικείμενη ἐξουβή Του. Ὁ μεγᾶλος Βασιλέας Ναβουχοδονόβου εἶδε ἕνα ἀποκαλυπτικὸ ὄνειρο, τὸ ὁποῖο μόνον ὁ Προφήτης Δανιή μπόρεβε νὰ ἐξηγήβει. Εἶδε μία μορφή τῆς ὁποίας ἡ κεφαλή ἦταν φτιαχμένη ἀπὸ καθαρο χρυβό, τὸ βτῆδος καὶ οἱ βραχίονες ἀπὸ ἄργυρο, ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροί τῆς ἀπὸ χαγκό, οἱ κνήμες ἀπὸ βίδηρο, τὰ δὲ πόδια μέρος ἀπὸ βίδηρο καὶ μέρος ἀπὸ πηβό.

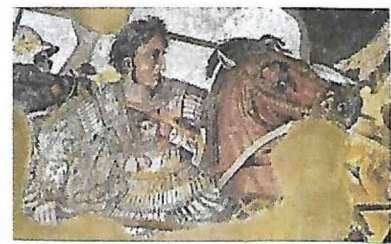
κάποια βιχημή, καθὼς τὴν παρατηροῦσε ὁ Ναβουχοδονόσορ, ἀποκόπηκε ἕνας γίδος 2-
 πὸ μόνος του («ἀνευ χειρῶν») καὶ κτύπησε τὴν μορφή αὐτὴ ἐπὶ πόδια, τὰ ὁμοῖα βυ-
 ἔτριψε ἐντελῶς. Τότε ὄρα τὰ ἔθικα ἔχιναν βρόνη καὶ ἐξαιγαγίβησαν ἀπὸ τὸν ἄνεμο.
 Ὁ δὲ γίδος ποὺ κτύπησε τὴν εἰκόνα ἔτριψε ὄρος μέγα καὶ ἐχέμιβε ὄρη τὴν γῆ.

Ἄφοῦ ὁ Δανιὴλ μόνος του ἐγατέρωσε τὸ ὄνειρο, ὅπως εἶχε ἀπαι-
 τήσει ὁ Βαβυλέας, ἔδωκε καὶ τὴν ἐρῆγησῃ: «**Ἰ**ὺ, τοῦ γέγει, εἶ-
 βαι ὁ πῖο δυνατὸς ἀπὸ ὄρους τοὺς βαβυλεῖς, εἶβαι ἡ κεγαλὴ ἡ χρυ-
 βῆ. Μετὰ ἀπὸ βένα δὲ παρουσιασθεῖ μία βαβυλεῖα κατώτερη ἀ-
 πὸ τὴν δική σου καὶ ἔπειτα τρίτη ἀπὸ χαλκῆ, ποὺ δὲ βαβυλεῖβι
 β' ὄρη τὴν γῆ. Ἡ τέταρτη βαβυλεῖα δὲ εἶναι ἰσχυρὴ βὰν τὸν βί-
 δηρο. Ἡ πέμπτη βαβυλεῖα ποὺ ἀντιβτοιχεῖ ἐπὶ πόδια, δὲ εἶναι

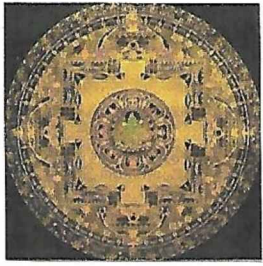
διαμεμένη, κατὰ ἕνα μέρος ἰσχυρὴ καὶ κατὰ ἕνα μέρος εὐδραωβτη βὰν τὸν πηρό.
 δὲν δὲ εἶναι ὅμως οἱ ἀνδρωποὶ τῶν δύο βαβυλεῖων ἐνωμένοι, ὅπως ὁ βίδηρος δὲν ἀνα-
 μειχνύεται μὲ τὸν πηρό. Ἐκεῖνες ἡριπὸν τις ἡμέρες τῶν δύο βαβυλεῖων αὐτῶν δὲ ἀ-
 ναδειζει ὁ θεὸς βαβυλεῖα ποὺ δὲ προέρθει ἀπὸ τὸν οὐρανό, ἡ ὁποία ποτὲ δὲν δὲ γδα-
 ρεῖ, ἐνῶ δὲ καταβυντρίγει ὄρες τις ἄλλες βαβυλεῖες».

Ἡ ἀποκάλυψη αὐτὴ τοῦ Δανιὴλ ἔκαγε τὸν Ναβουχοδονόσορα νὰ
 πέσει νὰ τὸν προβκυθήσει καὶ νὰ τὸν καταβήσει ἑπαρχο τῆς Βαβυλώ-
 νος (Δαν. β' 1-49).

Ἵπως ἀπέδειξαν τὰ γεγονότα, τοὺς πανίδχυρους Βαβυλωνίους
 διαδέχθηκε τὸ Βαβίλειο τῶν Περσῶν (βιπῆδος καὶ βραχίονες ἄρ-
 χυροί), τὸ ὁποῖο διαδέχθηκε ἡ πρωτοφανὴς βὲ ἕκταβη αὐτοκρα-
 τία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (κοιγία καὶ μπροῖ χαλκῆ), γιὰ τὸν
 ὁποῖον ὁ Δανιὴλ προεῖδε ὅτι δὲ βαβυλεῖβι β' ὄρη τὴν γῆ· κατόπιν ἤρθαν οἱ διάδοχοι
 τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου (κνῆμες βίδηρες) καὶ τέλος ἡ διφυῆς (Ἀνατολικὴ - Δυτικὴ) Ρωμαϊκὴ
 αὐτοκρατορία, ἐπὶ τῆς ὁποίας «**ἦ**ρχικεν (ἐγδαβε) ἡ Βαβυλεῖα τῶν Οὐρανῶν» (Ματθ.
 γ' 2, λ' 7), ποὺ ἐγκαινιάβηκε μὲ τὴν ἐγέβη τοῦ Χριστοῦ καὶ παρατείνεται βιτὴν αἰ-
 ωνιότητα.

Στὴν **Ἰνδία**, ἡ θρησκεία τοῦ Ἰνδοϊσμοῦ διδάσκει στοὺς πιστοὺς τῆς τὴν ἀναμονὴ τῆς γύτρωσης ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ ἀπὸ τὴν ἐνοχή, τὴν νοσταλγία γιὰ ἕνα γυτρωτή. Ἔτσι οἱ Ἰνδοὶ προβέβησαν θύγια στὸν ἄγνωστο αὐτὸν βωτῆρα φωνάζοντας: «**Πότε θὰ γεννηθεῖ ὁ Λυτρωτής;**».

Στὸν Ἰνδοϊσμό ἀκμάζει ἡ ἰδέα τῆς **Βαυκαβαδουκίτα**, δηλαδή ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ ὑγιέτου θεοῦ **Βιβνού**. Σύμφωνα μὲ αὐτὴν τὴν διδασκαλία, οἱ ἄνθρωποι δὲν μποροῦν ἀπὸ μόνοι τους νὰ γυτρωθοῦν ἀπὸ τὴν δυστυχία καὶ τὸ κακό. Ἄρα πρέπει κατὰ καιροὺς νὰ γεννᾶται ὁ θεὸς ἐτὴν γῆ, στὸν ὁποῖον οἱ Ἰνδοῖστὲς δίνουν διάφορα ὀνόματα, προκειμένου οἱ ἄνθρωποι νὰ γυτρώνονται καὶ νὰ ἀνέρχονται στὸν οὐρανό.

Ἐπίσης ἐτὴν ἀρχαιότερη θρησκεία τῶν Ἰνδῶν, τὸν **Βουδισμό**, ὁ θεὸς **Αἰνι**, θεὸς τοῦ πυρός καὶ τοῦ ἡγίου, προσδοκᾶται νὰ ἐνανθρωπήσει «**ὡς φῶς τοῦ κόσμου ἐκ παρθένου, βετηγόμενος ἀπὸ τὸν οὐράνιο πατέρα τοῦ ὡς μεβίτης θεοῦ καὶ κόσμου**».

Ὁ **Βούδας Γοταμα** ἀπέκρουε ἐπανεληθμένα καὶ κατηχορηματικὰ τὶς ἀντιλήψεις τῶν ὀπαδῶν του ὅτι ἡ διδασκαλία του ἦταν ἀνυπέβητη καὶ ὅτι δὲν πρόκειται ἐτὸ μέλλον νὰ ὑπάρξει διδασκαλία ἀνώτερη. Ἀντίθετα, μὲ μία ἐκπληκτικὴ πρόρρηση ὁ Βούδας, τὸν 5^ο αἰ. π.Χ., πρόβλεψε ὅτι ἐν 500 χρόνια ἡ διδασκαλία του θὰ ἀποδειχθεῖ ἀδῆμαντη, καθὼς μία ἄλλη διδασκαλία θὰ εἶναι ὑπέβτερη καὶ ἰβχυρότερη ἀπὸ τὴν δική του, ἡ διδασκαλία τοῦ Ἁγίου πού θὰ προέβδει ἀπὸ τὴν Αὐβῆ.

Σὲ ἕνα ἔθνικὸ ἔπος τῆς γραμματείας τοῦ Θιβέτ, μὲ τὸ ὄνομα «**κεζάρ**», πού γράφθηκε ἀπὸ βουδιστὴ ποιητὴ, διατυπώνεται ἡ προσδοκία γύτρωσης τῆς ἀνθρωπότητας ἀπὸ τὸν βαβιγέα τῶν θεῶν **Ἐπέρδεο**, ὁ ὁποῖος θὰ γεννηθεῖ ἐτὴν γῆ ἀπὸ παρθένο μητέρα ὡς θεάνθρωπος καὶ γιὸς τοῦ Θεοῦ. Ὁ **Ἐπέρδεος** θὰ χαρίβει ἐτὴν ἀνθρωπότητα τὴν ἀρχέγονη χρυβὴ ἐποχὴ καὶ θὰ ἐξαγανίβει τὸ κακό.

Στὴν **Περβία**, κατὰ τὸν 6^ο αἰ., ἀκμάζει ἡ πυρογατρία τὴν ὁποία διδάσκει ὁ προφήτης **Ζωροάβρης**. Στὴν βίβλο τῶν Περβῶν «**Ἀβέβτα**» ἀναφέρεται ὅτι ὁ

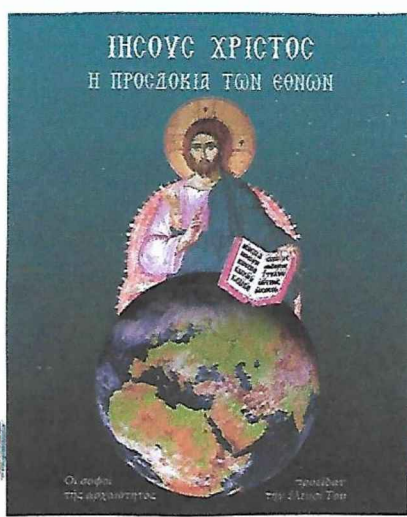

Σωροάβτρης ἦταν προφήτης τοῦ ἑνὸς Ἀληθινοῦ Θεοῦ. Ὅσοι οἱ ἄλλοι προφῆτες ἦταν δαίμονες. Ὁ ἀληθινὸς θεός, κατὰ τὸν Σωροάβτρη, δὲ ἀποστειλε τὸν υἱὸ του γὰ ἐνανθρωπήσει γιὰ γὰ βώσει τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἀδικία καὶ τὸ κακό. Ὁ ἐνανθρωπήσας θεὸς ταυτίζεται μὲ τὸν Μίθρα, ὁ ὁποῖος μεδιτεῖε βτόν ματέρα του γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀγωνίζεται γιὰ τὴν Δικαιοσύνη καὶ βαβανίζεται γιὰ τὸ καγὸ τῆς ἀνδρωπότητας. Ἡ πρὸ τῆς ἐγεύσεως τοῦ θεανθρώπου ἐποχὴ χαρακτηρίζεται ὡς ἐποχὴ τῆς ὑπερίβχυβης τοῦ κακοῦ καὶ τῆς διαφθορᾶς.

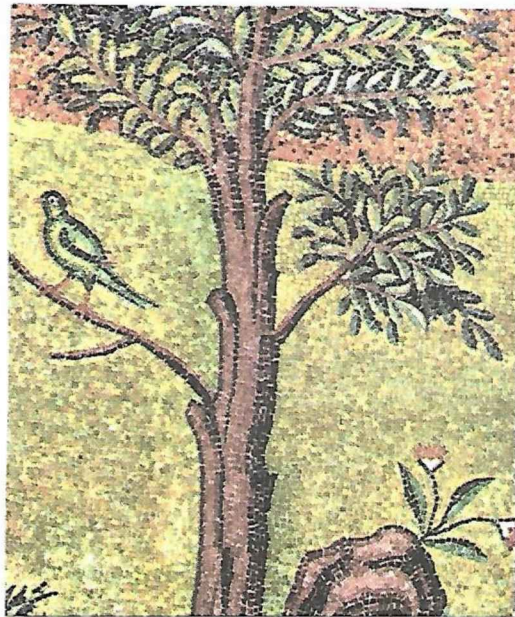
Οἱ μαρτυρίες πὺ ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε δείχνουν ὅτι δέν ὑπῆρχε γὰὸς βτόν ὑψήγιο πὺ γὰ μὴν ἀναμένει τὴν ἐγέωση τοῦ Θεανθρώπου. Ἡ ἰδέα τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ δέν ἦταν πρωτάκουβτη, ὅταν τελικὰ πραγματοποιήθηκε βτό πρόβωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ γὰοὶ ἦταν προετοιμαβμένοι γὰ δεχθοῦν τὸ παράδοφο αὐτὸ φαινόμενο, τὸ πιο παράδοφο πὺ δὲ μπορούβε ὁ ἀνθρωπος γὰ βάγει βτόν γοῦ του. Ὁ γιγάνθρωπος θεὸς ἐγευβε μέβα τους τὴν ἐγμίδα τῆς ἀποκαταβτάβσεως τῶν βχέβσεῶν τους μαγί Του, αἶρων τὸ «μεβότοιχον τοῦ γραχμοῦ» πὺ ὑγωνόταν ἀδιαπέραβτο μεταγύ τους, γόχῳ τῆς ἀμαρτίας. Δέν ἐπρόβαγγε πγέον φοβερὸς καὶ ἀπρόβιτος, ἀγὰ διατεδειμένος γὰ πηγιάβει τὸν ἀνθρωπο καὶ γὰ ἐφοικειωδεὶ μαγί του, μὲ ὅποιον τουγὰχίβτον αἰβθανόταν τὴν ἐφοικείωση αὐτῆ βὰν ἀπόγμη ἀνάγκη.

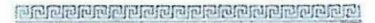
«Ἡ τῶν ἐθνῶν προβδοκία, ὁ Βαβιγέυς τῆς εἰρήνης, ἐρχεται τὸν πογέμιοι ἐγείν (γὰ κατατροπώβει τὸν ἐχθρό). Ὑπανγῆβαι βπεύβωμεν αὐτῶ τικτομένῳ Βηθγέεμ εἰς βωτηρίαν ἡμῶν».

Βιβλιογραφία

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ, 'Ιερά Μητρόπολις Τόρτονος και Μεγαλοπόλεως, Μάθημα 23^ο.
2. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ, Μιχ. Χ. Οικονόμου, Θεσσαλονίκη 1984.
3. ΔΙΑΛΕΧΘΟΜΕΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ, Α' κύκλος μαθημάτων, Ερήνη Μαυροπούλου, Αθήναι 2012.
4. ΕΞΩΒΙΒΛΙΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, Μαρία Χρόνη - Βακαλοπούλου, Δρ. Βυζαντινής Φιλολογίας.
5. ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ - Η ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ, 'Ιερών Κελητών 'Αγ. Νικολάου Μπουραζέρη, 'Αγιον Όρος 2009

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ — ΡΑΨΟΔΙΑ Ρ 425 — 458

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΒΑΦΗ « ΤΑ ΑΛΟΓΑ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΩΣ »

Τά παρεπόμενα του ρήματος

- Τά παρεπόμενα (ή συνακόλουθα) του ρήματος στην ἁ.έ. εἶναι τὰ ἑξῆς:
- α. Τά γνωστά ἀπό τή ν.έ. πρόσωπα (α', β', γ').
 - β. Οἱ ἀριθμοί (ἐνικός, πληθυντικός, δυϊκός).
 - γ. Οἱ ἐγκλίσεις (ὀριστική, ὑποτακτική, εὐκτική, προστακτική) καί οἱ ὀνοματικοί τύποι (ἀπαρέμφατο, μετοχή).
 - δ. Οἱ χρόνοι (ἐνεστώτας, παρατατικός, μέλλοντας, ἀόριστος, παρακειμένος, ὑπερσυντέλικος καί συντελεσμένος μέλλοντας). Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ ἁ.έ. δέ διαθέτει χωριστό τύπο μέλλοντα γιά τή δήλωση τοῦ στιγμιαίου καί τοῦ ἐξακολουθητικοῦ. Ἔτσι, π.χ., ὁ τύπος μέλλοντα λύσω μπορεῖ νά ἀποδοθεῖ μέ τίς φράσεις «θά λύσω» ἢ «θά λύνω».
 - ε. Οἱ φωνές (ἐνεργητική καί μέση).
 - στ. Οἱ διαθέσεις (ἐνεργητική, μέση, παθητική, οὐδέτερη)*.
 - ζ. Τέλος, τά ρήματα τῆς ἁ.έ., ἀνάλογα μέ τόν τρόπο πού κλίνονται, ἐντάσσονται σέ συζυγίες. Στήν α' συζυγία ἀνήκουν τά ρήματα πού στό α' ἐνικό τῆς ὀριστικῆς ἐνεστώτα ἐνεργητικῆς φωνῆς λήγουν σέ -ω (π.χ. λέγω) καί στή β' συζυγία ὅσα λήγουν σέ -μι (π.χ. τίθημι).

* Τόσο στήν Ἀρχαία ὅσο καί στή Νέα Ἑλληνική δέ θά πρέπει νά συγχέονται ἡ φωνή καί ἡ διάθεση ἑνός ρήματος. Ἡ φωνή εἶναι γραμματική κατηγορία πού σχετίζεται μέ τήν κατάληξη τοῦ ρήματος, ἐνώ ἡ διάθεση ἔχει νά κάνει μέ τή σημασία του .

- ☐ Γιά νά σχηματίζουμε εύκολα τόν μέλλοντα τών ρημάτων σέ -ττω, -πτω, -φω κτλ., θ' ανατρέχουμε στόν αντίστοιχο στιγμιαῖο μέλλοντα τῆς νέας ἑλληνικῆς (θά φυλάξω, θά θλάψω, θά γράψω...), ἐνώ τό θέμα φαίνεται καθαρά στα οὐσιαστικά τους: φυλακ-ή, θλάβ-η, γραφ-ή.
- ☐ Στήν ἀρχαία ἑλληνική ὑπάρχει ἕνας μόνο τύπος μέλλοντα, πού ἰσοδυναμεῖ ἄλλοτε μέ ἐξακολουθητικό καί ἄλλοτε μέ στιγμιαῖο τῆς νέας: οἱ στρατιῶνται κινδυνεύουσι (=θά κινδυνεύουν / θά κινδυνεύουν).

Ασκήσεις

▶ Νά βάλετε τούς ὑπόλοιπους τύπους τῆς ὀριστικῆς ἔνεστώτα καί μέλλοντα ἐνεργητικῆς φωνῆς στίς ἀκόλουθες προτάσεις χρησιμοποιώντας τά ἀντίστοιχα ρήματα πού εἶναι σέ παρένθεση:

ἐγώ	στρατεύω	στρατεύσω	ἐπὶ τοὺς πολέμους
σύ	ἔρχεις.....	ἔρξεις.....	δικαίως (ἄρχω)
αὐτός	γράφει.....	γράψει.....	ἐπιστολήν (γράφω)
ἡμεῖς	πείθωμεν....	πείσομεν....	τοὺς δικαστάς (πείθω)
ὑμεῖς	πράττετε....	πράξετε....	τὸ πρόπον (πράττω)
αὐτοί	βλάπτουσι...	βλάψουσι...	ὑμᾶς (θλάπτω)

Νά γράψετε τόν ἴδιο τύπο τῆς ὀριστικῆς μέλλοντα τών ρηματικῶν τύπων: παρέχουσι, κηρύττει.

Νά κλίνετε στήν ὀριστική ἔνεστώτα καί μέλλοντα τά ρήματα: καταλύω, πείθω, τρέπω, λήγω.

Νά μεταφέρετε τούς ρηματικούς τύπους στό ἴδιο πρόσωπο τοῦ ἄλλου ἀριθμοῦ:

λέγουσι λέγει, παρέχει παρέχουσι(ν) βλαστάνει βλαστάνουσι(ν), ἔχει ἔχουσι, φονεύει φονεύετε, κρούσομεν κρούω, λούετε λούεις, παύσουσιν παύσει, λύει λύετε, ἱκετεύετε ἱκετεύει, ἰδρύνουσι ἰδρύνω, ἀριστεύουσι ἀριστεύουσι(ν), βασιλεύω βασιλεύωμεν, θεραπεύουσιν θεραπεύει

Νά μεταφέρετε τά ρήματα τών παρακάτω φράσεων ἀπό τόν ἔνεστώτα στόν μέλλοντα:

- α. Ὁ στρατηγὸς κελεύει θαρσεῖν κελεύει
- β. Οἱ διδάσκαλοι παιδεύουσιν τοὺς μαθητάς. παιδεύουσι(ν)
- γ. Ἡμεῖς λύομεν τὰς σπονδάς. λύομεν
- δ. Ὑμεῖς θύετε τοῖς θεοῖς. θύετε

Νά μεταφέρετε τά ρήματα τών παρακάτω προτάσεων ἀπό τόν μέλλοντα στόν ἔνεστώτα:

- α. Ἡμεῖς ἀριστεύομεν ἀριστεύομεν
- β. Οἱ ἄνθρωποι τοὺς θεοὺς ἱκετεύουσιν. ἱκετεύουσι(ν)
- γ. Οἱ πολέμοι ἐνεδρεύουσιν. ἐνεδρεύουσι
- δ. Ἡμεῖς τοξεύομεν ταύρους ἀγρίους. τοξεύομεν
- ε. Ὁ ἄλιεὺς ἰχθὺς ἀλιεύσει. ἀλιεύει

Ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφθ (= εἶναι καὶ τὴν φύσιν του)

Εὐριπίδης, Φοῖνισσα, στ. 469

• Ἡ ἀλήθεια λέγεται μέ ἀπλά λόγια.

ΟΜΗΡΟΣ

– Ίλιάς Ρ 424-458

Τά ἄλογα τοῦ Ἀχιλλεῦ

Ὁ Πάτροκλος, πάνω στό ἄρμα πού τό σέρνουν τά ἀθάνατα ἄλογα τοῦ Ἀχιλλεῦ, φορῶντας τά ὄπλα ἐκείνου, προχωρᾷ πέρα ἀπό τό σημεῖο πού τοῦ εἶχε ὑποδειξίει ὁ Ἀχιλλεῦς, φτάνει ὡς τίς Σκαιές πύλες, ἐκεῖ ὅμως φονεύεται ἀπό τόν Ἑκτορα (Π, Πατρόκλεια). Γύρω ἀπό τό νεκρό σῶμα του, πού τό διεκδικοῦν Ἕλληνες καί Τρῶες, ξεσπάει πεισματώδης μάχη πού παραμένει ἐπί πολύ ἀμφίρροπη καί θά κριθεῖ τελικά ὑπέρ τῶν Ἑλλήνων μέ τήν ἐπέμβαση τοῦ ἴδιου τοῦ Ἀχιλλεῦ. Στή διάρκεια τῆς μάχης, κατά τήν ὁποία διακρίνεται ἰδιαίτερα ὁ Μενέλαος (Ρ, Μενελάου ἀριστεία.), ὁ Ἑκτορας κατορθώνει νά ἀφαιρέσει ἀπό τόν νεκρό Πάτροκλο τά περίφημα ὄπλα. Ἐνῶ οἱ θνητοί ἄνθρωποι συνεχίζουν νά μάχονται, τά ἀθάνατα ἄλογα τοῦ Ἀχιλλεῦ μένουν μακριά ἀπό τή μάχη, στέκουν ἀσάλευτα καί κλαῖνε γιά τόν θάνατο τοῦ Πατρόκλου.

Ἀπό τή σκηνή αὐτή, πού «ὅποιος τή διαβάσει μία φορά δέν τήν ξεχνάει ποτέ» (Ι. Θ. Κακριδῆς), ἐμπνεύστηκε ὁ Καβάφης τό ποίημα του «Τά ἄλογα τοῦ Ἀχιλλεῦς».

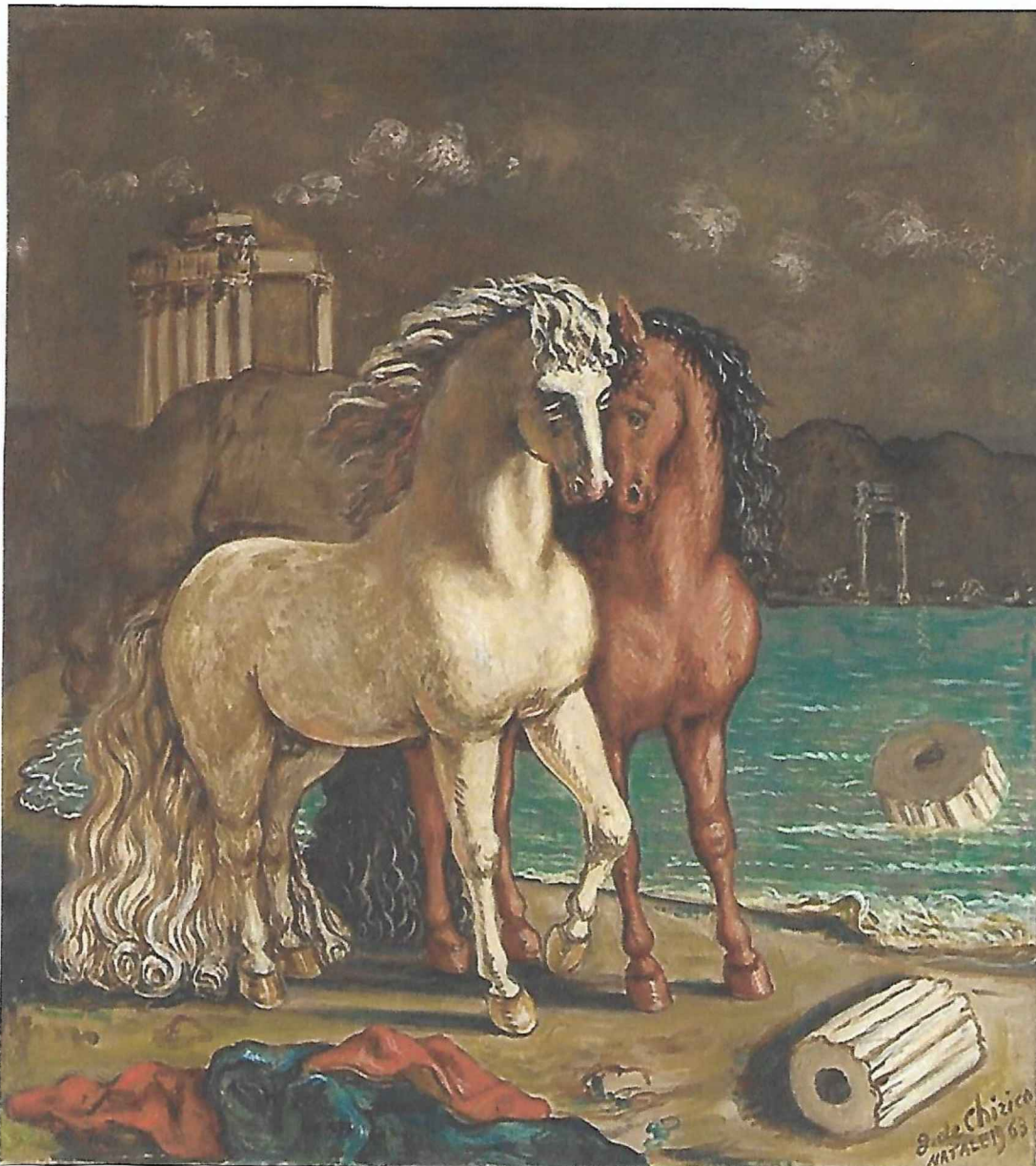
Ὁ θρήνος τῶν ἀλόγων Ἔτσι ἐκεῖνοι ἐμάχονταν· ὁ σιδερένιος θόρυβος τῆς μάχης
 ἀνέβαινε στόν χάλκινο οὐρανό, περνῶντας ἀπ' τόν ἄδειο αἰθέρα. 425
 Ὅμως τά ἄλογα τοῦ Αἰακίδη, ἀποτραβηγμένα μακριά ἀπό τή μάχη,
 ἔκλαιγαν, ἀπό τήν ὥρα πού ἔμαθαν πῶς ὁ ἠνίοχος
 κυλίστηκε στή σκόνη, χτυπημένος ἀπό τόν Ἑκτορα τόν ἀνδροφόνο.
 Ὁ Αὐτομέδων, ὁ ἀνδρειωμένος γίος τοῦ Διώρη,
 ἄλλοτε τά χτύπαιε μέ τό ἔλαφρῦ μαστίγιο,
 ἄλλοτε τοὺς μιλοῦσε μέ λόγια γλυκά καί ἄλλοτε τά φοβέριζε·
 ἐκεῖνα ὅμως δέν ἤθελαν οὔτε νά πᾶνε πίσω στά καράβια
 πλάι στόν πλατύ Ἑλλησποντο
 οὔτε νά μποῦν στόν πόλεμο μαζί μέ τοὺς Ἀχαιοὺς. 435
 Ὅπως μένει ἀκίνητη μία στήλη,
 πού στέκει πάνω στόν τάφο ἀνδρός πού πέθανε ἢ γυναίκας,
 ἔτσι ἔμεναν ἀσάλευτα, ζεγμένα στό ἐξαίσιο ἄρμα,
 μέ τά κεφάλια χαμηλωμένα στή γῆ·
 ζεστά τά δάκρυα κυλοῦσαν ἀπό τά βλέφαρά τους στό χῶμα,
 καθώς ἐμύρονταν ἀποζητῶντας τόν ἠνίοχο·
 ἢ σκόνη ἐρύπαινε τή θαλερή τους χαιτή
 πού ξέφευγε ἀπό τή ζεῦλα καί χυνόταν ζερβά δεξιά πλάι στό ζυγό.

Εἰκόνα Ὁ Ἀχιλλεῦς ζεῦει τά ἄλογά του. Ἀττικός μελανόμορφος κἀνθαρος, 560-550 π.Χ. Ἀθήνα, Ἐθνικό Ἀρχαιολογικό Μουσεῖο (ἀντίγραφο).

Ἡ λύπη τοῦ Δία Ὄταν τὰ εἶδε πού ἐμύρονταν, τὰ ἐλυπήθη ὁ γιός τοῦ Κρόνου,
κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε μιλῶντας στὴν ψυχὴ του:
«Ἄχ δυστυχισμένα, γιατί νὰ σᾶς δώσουμε στὸν βασιλιὰ Πηλέα,
αὐτὸς ἕνας θνητὸς, καὶ ἐσεῖς ἀγέραστα καὶ ἀθάνατα.
Μήπως γιὰ νὰ γνωρίσετε τὸν πόνο μαζί μέ τούς δύσμοιρους ἀνθρώπους; 445
Γιατί ἀπὸ ὅλα τὰ πλάσματα πού ἀνασαίνουν καὶ σαλεύουν πάνω στὴ γῆ
κανένα δέν εἶναι πιό θλιβερό ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο.
Ὅμως ὁ Ἔκτορας, ὁ γιός τοῦ Πριάμου, δέν θ' ἀνεβεῖ ποτέ πάνω σέ σᾶς
οὔτε στό λεπτοδουλεμένο ἄρμα· γιατί δέν θά τὸν ἀφήσω.
Δέν τοῦ ἀρκεῖ ἀλήθεια πού ἔχει τὰ ὄπλα καὶ κομπάζει ὅπως κομπάζει;
Ὅρμη στά γόνατα καὶ στὴν ψυχὴ σας θά χαρίσω,
γιὰ νὰ σώσετε καὶ τὸν Αὐτομέδοντα ἀπὸ τὸν πόλεμο
καὶ νὰ τὸν φέρετε στά βαθιά καράβια·
γιατί θά δώσω ἀκόμα δόξα στους Τρῶες,
νά σκορπιζοῦν τὸν θάνατο, ὥσπου νὰ φτάσουν στά καράβια
μέ τὰ γερά σκαριά
καὶ βασιλέψει ὁ ἥλιος καὶ ἀπλωθεῖ τό ἱερό σκοτάδι». 455
Εἶπε καὶ στ' ἄλογα ἐμφύσησε ὄρμη σφοδρὴ.
Ἐκεῖνα τίναξαν τὴ σκόνη ἀπὸ τίς χαιῖτες τους χάμω στό χῶμα
καὶ ἀσυγκράτητα ἔφεραν τό γρήγορο ἄρμα ἀνάμεσα στους Τρῶες
καὶ τούς Ἀχαιοὺς.

(Ἀπὸ τὴν Ἀνθολογία Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας,
μτφρ. Θ.Κ. Στεφανόπουλος, ΟΕΔΒ 2001)

Τὰ θεϊκὰ ἄλογα
τοῦ Ἀχιλλεῦς ἐπὶ τὴν
ἄσπετον τοῦ Αἰγαίου
Πελάγους

Giorgio de Chirico
1963

ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

ὡς οἱ μὲν μάρναντο, σιδήρειος δ' ὄρυμαγδός
 χάλκεον οὐρανὸν ἴκε δ' αἰθέρος ἀτρυνέτοιο· 425
 ἵπποι δ' Αἰακίδαο μάχης ἀπάνευθεν ἑόντες
 κλαῖον, ἐπεὶ δὴ πρῶτα πυθέσθην ἠνιόχοιο
 ἐν κονίησι πεσόντος ὑφ' Ἑκτορος ἀνδροφόνοιο.
 ἧ μὰν Αὐτομέδων, Διώρεος ἄλκιμος υἱός,
 πολλὰ μὲν ἄρ μάλιστα θεῶν ἐπεμαίετο θείων, 430
 πολλὰ δὲ μελιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἀρειῆ·
 τῷ δ' οὐτ' ἄψ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν Ἑλλήσποντον
 ἠθέλετ' ἰέναι οὐτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιοῦς,
 ἀλλ' ὡς τε στήλη μένει ἔμπεδον, ἧ τ' ἐπὶ τύμβῳ
 ἀνέρος ἐστήκη τεθνηότος ἠὲ γυναικός, 435
 ὡς μένον ἀσφαλῆως περικαλλέα δίφρον ἔχοντες,
 οὐδεὶ ἐνισκίμψαντε καρῆατα· δάκρυα δὲ σφι
 θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε μυρομένοισιν
 ἠνιόχοιο πόθῳ· θαλερὴ δ' ἐμαίνετο χαιτή
 ζεῦγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέρωθεν. 440

ὡς (ἐπιρρ. τρόπου) = οὕτως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον.
μάρναμαι = μάχομαι, πολεμῶ.
ὄρυμαγδός = ἰσχυρὸς κρότος, δυνατὸς δόρυβος.
ἴκω = ἔρχομαι, φθάνω εἰς...
ἀτρύγετος = (α βτερ. + τρυχάω) ὁ μὴ παρέχων τι πρὸς τρυχητόν, ἄκαρπος, ἄχοτος / ἔρημος.
ἀπάνευθεν (ἐπιρρ.) = μακριά.
ἑόντες : ἑών, ἑπικ. καὶ ἰωνικ. μετοχὴ τοῦ εἶμι.
κόνις, -λος = κονία, βρόνη.

πυνθάνομαι (ἐπεκτετ. τύπος ἐκ τοῦ ποιητ. πεύθομαι) = ἐρωτῶ, ζητῶ γὰρ μάθω, πηρογοροῦμαι.

ἦ (ἐπιρρ. μὲ βεβαιωτικὴ βηματία)· μαζὶ μὲ τὸ μόριο μὲν (μέν, μὰν) δηλώνει ἰσχυρὴ ἐπιβεβαίωσις.

μὰν, βεβαιωτικὸ μόριο ἀντὶ μὲν.

ἄρ', ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἄρα (πρὸ βυμφώνου) = τότε, εὐθύς, ἀμέσως.

δοός, η, ὄν (θέω) = ταχύς, ἐκίνητος.

θεῖνω = κτυπῶ.

ἐπιμαίομαι = ἀγωνίζομαι γὰρ φθάσω κάτι, γὰρ ἐπιτύχω κάτι.

προβαυδαίω = ὁμιλῶ.

ἀρειή· ἴων. (ἀρειά) ἢ ἀρά = ἀπειρές, φοβερὶάματα.

ἄγ (ἐπιρρ. τόπου) = πρὸς τὰ ὀπίσω, μακρὰν.

ἰέναι : ἀπαρέμφατο τοῦ εἶμι = πηθαίνω, ἔρχομαι.

ἔμπεδος, ον (ἐν + πέδον) = ὁ ἐν τῇ θέσει τοῦ ὄν, σταθερός, ἀμετακίνητος.

ἦέ, ἐπικ. ἀντὶ ἦ (διαζευτικό).

ἀβγαζέως ἴων., ἀβγαζῶς (ἐπιρρ. τοῦ ἀβγαζῆς) = σταθερῶς, ἀβγαζῶς.

ὁ δίφρος (κατὰ βυχκοπήν ἐκ τοῦ δίφρος = ὁ γέρων δύο) = τὸ δάπεδο τοῦ ἄρματος, ὅπου ἠδύνατο γὰρ ἵστανται δύο βυχχρόνως, ὁ ἠτίοχος καὶ ὁ παραβάτης (ὁ πολεμιότης), τὸ πολεμικὸν ἄρμα.

τὸ οὔδαις, τοῦ οὔδεος, τῷ οὔδει· ποιητ. ὄνομα βημαίνον τὸ ἔδαφος.

τὸ κάρα, τοῦ καρήατος = ἡ κεφαλή.
 μύρομαι (ἐπικ. ρῆμα) = χύνω δάκρυα, κλαίω.
 θαλερός, α, ον = ἀνδρῆς, ἀκμαῖος, ηὔδης.
 ἐκρίπτω = ρίπτω ἔξω, πετῶ μακρὰν.

Anthony van Dyck 1635

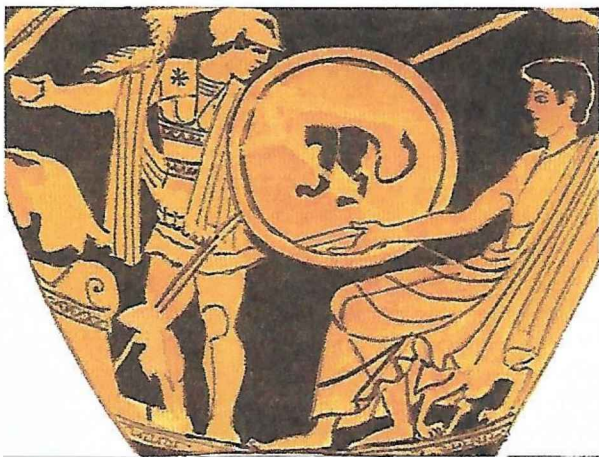
Τὰ ἄλογα τοῦ Ἀχιλλεῦς, ὁ Ζάνδος καὶ ὁ Βάριος, ἦταν ἀδάνατα, χεῖρ τοῦ Λέυρου καὶ τῆς Ἀρπυίας Ποδάργης. Ὁ Ποσειδῶνας τὰ εἶχε προφέρει δῶρο στοὺς γάμους τοῦ Πηλέα μετὰ τὴν Θέτιδα. Ἡ Ἥρα εἶχε δώσει ἀνθρώπινη γὰρ τὸν Ζάνδο μετὰ τὸ χρυσαφένιο τρίχωμα. Ὁ Ζάνδος εἶχε πρωτοπέσει τὸν Ἀχιλλεῦς τὸν ἀκαίρο θάνατό του. Ὁ Βάριος, ὅπως φανερώνει τὸ ὄνομά του, ἦταν παρδαλός, εἶχε πιττωτὸ τρίχωμα, πογύχρωμο.

Παινεμένα ποῦρ καὶ ποῦρ φορὲς ἀπὸ τὸν Ὅμηρο γιὰ τὰ χαρίσματα τους, τρέχουν βὰν τοὺς ἀνέμους γρήγορα καὶ ξεπερνῶν κάθε ἐμπόδιο καὶ κάθε κίνδυνο. Ὁ Ἀχιλλεῦς μιγὰ μετὰ περηφάνεια γιὰ τὰ ἄλογά του καὶ τὰ χαρακτηρίζει γρήγορα καὶ ἀδάνατα, δῶρα τῶν θεῶν:

«Πόσο γρήγορα εἶναι τὰ δικά μου ἄλογα τὸ φέρετε,
 γιατί εἶναι ἀδάνατα, δῶρα τοῦ Ποσειδῶνα τὸν Πηλέα
 τὸν πατέρα μου, κι ἐκεῖνος πάρι τὰ χάρισε ὅ' ἐμένα».

Ραψωδία Ψ 276-284

Ὡστόσο ὁ κάτοχός τους τὰ ἐμπιστεύεται τὸν ἀχαρημένο Πάτροκρο, μαζί μετὰ τὴν ἄρματωδιά του, γιὰ τὸ πιστεύει ὁ ἐχθρὸς ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Ἀχιλλεῦς καὶ γὰρ τραποῦν βὲς φυγή.

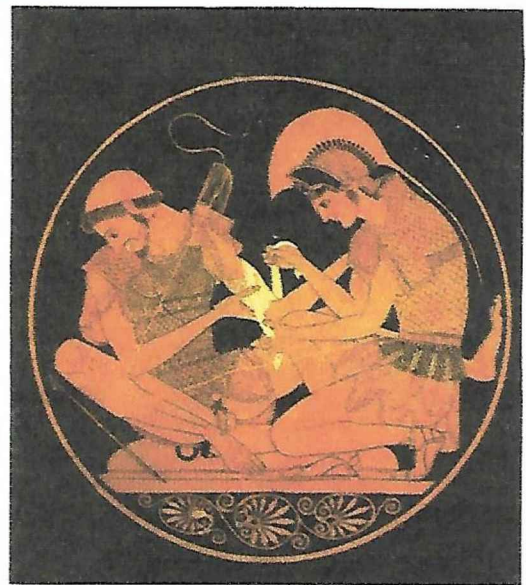

Εἰκόνα: Ὁ Πάτροκρος φορᾷ τὰ ἄρματα τοῦ Ἀχιλλεῦς. Ἰστέκει μπροστὰ τὸν βωμὸ κρατῶντας γιάτρη καὶ βλέπει τὸ βλέμμα πρὸς τὸν καθιδεμένο Ἀχιλλεῦς, πὺ κάνει βπονδὴ γιὰ τὸν καλὸ χυρισμό του. Ἐρυθρόμορφη βάζα, γύρω βτὸ 480 π.Χ. Ρώμη, Βίβα Τζούλια (ἀντίγραφο).

Ἡ γηρία ἀνάμεβα στους δύο νέους, Ἀχιλλεῖα καὶ Πάτροκλο, παίρνει τόση βημαβία βτὴν πορεία τοῦ τελευταίου χρόνου τοῦ πο-
 γέμου, ὥστε εἶναι ἀνάγκη νὰ χωρίσουμε καλύτερα τὸν ἥρωα πού
 μὲ τὸν θάνατό του θὰ ἐπιταχύνει ἄδελφά του τὸν θάνατο τοῦ Ἀχι-
 λεῖα.

Ὁ Μενοίτιος, γιὸς τοῦ Ἄκτορα, ζοῦβε βτὸν Ὀποῦντα τῆς
 Λοκρίδος. Ἀπὸ τὴν Σιδονία, τὴν κόρη τοῦ Ἀκάβτου, εἶχε ἕνα γιό,
 τὸν Πάτροκλο. Παιδί μικρὸ ἀκόμη ὁ Πάτροκλος, καθὼς ἔπαιζε τὰ
 κότεβια (ἀβτραχάθους) μὲ ἕνα βυνομήθικό του ἀρχοντόπουλο, τὸν Κλεβώνυμο, τὸν γιό
 τοῦ Ἀμφιδάμαντα, μάθωβε μαζί του πάλω βτὸ παιχίδι καὶ βτὸν θυμὸ τοῦ βκότωβε.
 Παρ' ὅσο πού ὁ γόνος δὲν ἦταν μεζτημένος, τὸν Πάτροκλο, καὶ ἀνήλικος πού ἦταν,
 τὸν βάραινε τὸ χυμένο αἷμα καὶ ἔπρεπε νὰ φύγει ἀπὸ τὸν τόπο του. Γι' αὐτὸ ὁ πα-
 τέρας του τὸν ἔφερε βτὴν Φθία, ὅπου τὸν δέχθηκε ὁ Πηλέας καὶ τὸν ἀνέδραβε
 βὰν παιδί του μαζί μὲ τὸν Ἀχιλλεῖα (Ψ 84 κ.έ., Ἑλληνικός FG Hist 4 F 145, Ἀπογ-
 γώδωρος 3, 176). Ὁ Μενοίτιος χύριβε βτὸν Ὀποῦντα, ἐρχόταν ὁμως βυχνὰ καὶ βτὴν
 Φθία, γιὰ νὰ βλέπει τὸν γιό του. Ἐκεῖ βρέθηκε καὶ ὅταν ὁ Πηλέας ζεπροβοδοῦβε
 τοὺς δύο νέους γιὰ τὸν πόλεμο. Ἐδῶβε μαζί βτα ἐντολή βτὸν Πάτροκλο, βὰν μεγαλῦ-
 τερος πού ἦταν, νὰ βυμβουζέει τὸν γιό του, καὶ ἂς τὸν
 ζεπερνοῦβε ἐκεῖνος βτὴν δύναμη καὶ βτὴν εὐγένεια τῆς
 καταχωχῆς (Λ 765 κ.έ.). Ὁ Ἀχιλλεῖας πάρι, μέβα βτὴν
 νεανική του ἔπαρση, δέροντας νὰ δῶβε κουράχιο βτὸν
 Μενοίτιο, τὸν βεβαίωβε ὅτι ὕβτερα ἀπὸ τὸ πάρβιμο τῆς
 Τροίας θὰ τοῦ ἔφερνε τὸν γιό του γερὸ καὶ φορτωμέ-
 νο γάφυρα (Σ 324 κ.έ.).

Εἰκόνα: Ὁ Ἀχιλλεῖας φροντίζει τὸ πληγωμένο χέρι τοῦ Πάτροκλου. Ἐρυθρόμορφη κύλικα, 500 π.Χ. περίπου. Βερολίνο, Κρατικὸ Μουσεῖο (ἀντίγραφο).

Στὸ ὁμηρικὸ ἔπος ὁ Πάτροκλος παρουνιάζεται, ἀντίθε-
 τα μὲ τὸν μεγάλο του γιό, μαζακός, χυκομήθητος καὶ
 ὑποχωρητικός (Ρ 671), χωρὶς νὰ μειώνεται μὲ αὐτὸ ὁ
 παρηκαριά του. Ἀπέναντι βτὸν θυμωμένο Ἀχιλλεῖα δὲν
 τοημάει βέβαια νὰ πάρει τὸ μέρος τῶν ἄλλων Ἀχαιῶν πού
 κινδυνεύουν βτὸν πόλε-
 μο, παρὰ μόνο βτὸ τέλος καὶ ὕβτερα ἀπὸ τὴν βυμβουζή τοῦ
 Νέβτορα (Λ 796 κ.έ. Π2

κ.έ.). Ἐκεῖνο ἀγῶνι πού τοῦ ζητᾶει εἶναι νὰ ἀγῶνι αὐτὸν τουράχιβτον νὰ πάρει τὸν βτρατό τους καὶ νὰ πολεμήσει.

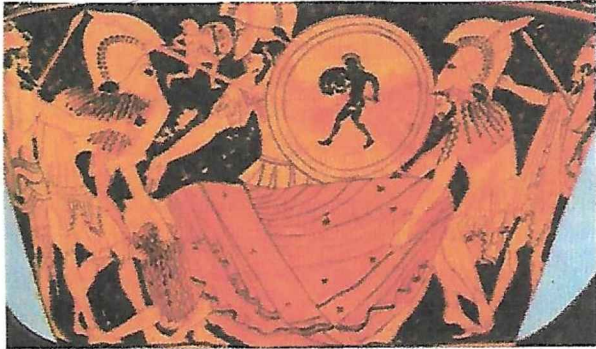
Ἔνα χαρακτηριστικὸ δείγμα τῆς καθύστες τοῦ Πατρόκρου ἀναγέρει ἡ Βριβίδα, τὴν ὥρα πού τὸν ἀρνεῖ νεκρό: "Ὅταν ὁ Ἀχιλλεύς, ἐνὰ πρῶτα χρόνια τοῦ πολέμου, κυρίως τὴν Λυρνηβὸ ἐτὴν νότια Τρωάδα, ἐκόττωσε τὰ τρία ἀδέλφια καὶ τὸν ἀντρα τῆς τὸν Μύνητα, πού ἦταν ὁ βασιλεύς τῆς πολεμίας αὐτῆς, καὶ ἐκράβωσε καὶ τὴν ἴδια γιὰ νὰ τὴν ἔχει παρρακίδα ὄσον καιρὸ δὲ βαβτοῦσε ὁ πόλεμος, ὁ Πατρόκρος δὲν τὴν ἀφνε νὰ κραιε τὴν βυφορά τῆς, μόνο τῆς ὑποβχόταν, ὅταν μὲ τὸ καιρὸ δὲ γυρριαν ἐτὴν Φδία, νὰ πείσει τὸν Ἀχιλλεύς νὰ τὴν κάνει νόμιμη γυναίκα του.

Ἰτίς διορτές τοῦ γάμου δὲ ἐπαρταν, γέει, μέρος ὄροι οἱ Μυρμιδόνες (Τ 287 κ.έ.).

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν βύκερουβη πού εἶχαν ὁ Ἀχιλλεύς, βασιλεύς τῶν Μυρμιδόνων, μὲ τὸν Ἀρχιδράττηχο Ἀχαμένονα, ἀνακτα τῶν Μυκηνῶν, ὁ Ἀχιλλεύς δὲν κατέβαινε πιά ἐτὴν μάχη. Ὁ θυμὸς τοῦ Ἀχιλλεύς, ἡ μῆνις, προκηθῆκε μὲ ἀφορμὴ τὴν μοιραβία τῶν γαγύρων. Ἰυκεκριμένα, ὁ Ἀχαμένονας εἶχε πάρει ὡς γέρας (= πολεμικὸ γάγυρο) τὴν Χρυβίδα, κόρη τοῦ ἱερέα τοῦ Ἀπόλλωνος Χρύβη. Ἐπειτα ἀπὸ παράκρηβη τοῦ Χρύβη, ὁ Ἀπόλλωνος ἐβτελεγε γοιμὸ ἐτὸ βτρατόπεδο τῶν Ἀχαιῶν, γιὰ νὰ τοὺς τιμωρήσει γιὰ τὴν ἀρμαχὴ τῆς Χρυβίδας. Ἐτὸι ὁ Ἀχαμένονας ὑποχρεώθηκε νὰ ἐπιβτρέγει τὴν Χρυβίδα ἐτὸν πατέρα τῆς. Ἀπαίτησε ὅμως νὰ πάρει αὐδαίρετα ὡς γάγυρο τὴν Βριβίδα, πού ἦταν τὸ γέρας τοῦ Ἀχιλλεύς. Τὸ γεγονός αὐτὸ προέβαζε τὸν Ἀχιλλεύς, πού, ἐνὰ μιά ἐκρηξη θυμοῦ καὶ ὕβτερα ἀπὸ μιά ἐντονη βύκερουβη, ἀπογαβίσει νὰ ἀποχωρήσει ἀπὸ τὸν πόλεμο μαζί μὲ τοὺς Μυρμιδόνες. Ὁ Ἔκτορας ἀντιγῆθηκε γρηγορα τὸν διχαβμὸ πού ἐπικρατοῦσε ἐτὸ ἐρηθικὸ βτρατόπεδο καὶ ἀγοβα ἔγτανε μὲ τοὺς βτρατιῶτες του μέχρι τὰ ἐρηθικά καράβια καὶ ἀγάγιζε τοὺς Ἀρχεῖτες. Διότι, ὅπως βυρβαίνει πάντα, ὅταν δύο μαζῶνουν, ἕνας τρίτος ὡφεζῆται.

Τότε, τοὺς ἀπερηβμένους ἔρηθες πολεμιβτὲς ἀπογαβίσει νὰ βοηθῆσει ὁ Πατρόκρος, ὁ δερᾶπων, ὁ πιβτὸς γίγος καὶ ἠνίοςχος τοῦ Ἀχιλλεύς. Πῆρε τὴν τορηρηὴ ἀπό-

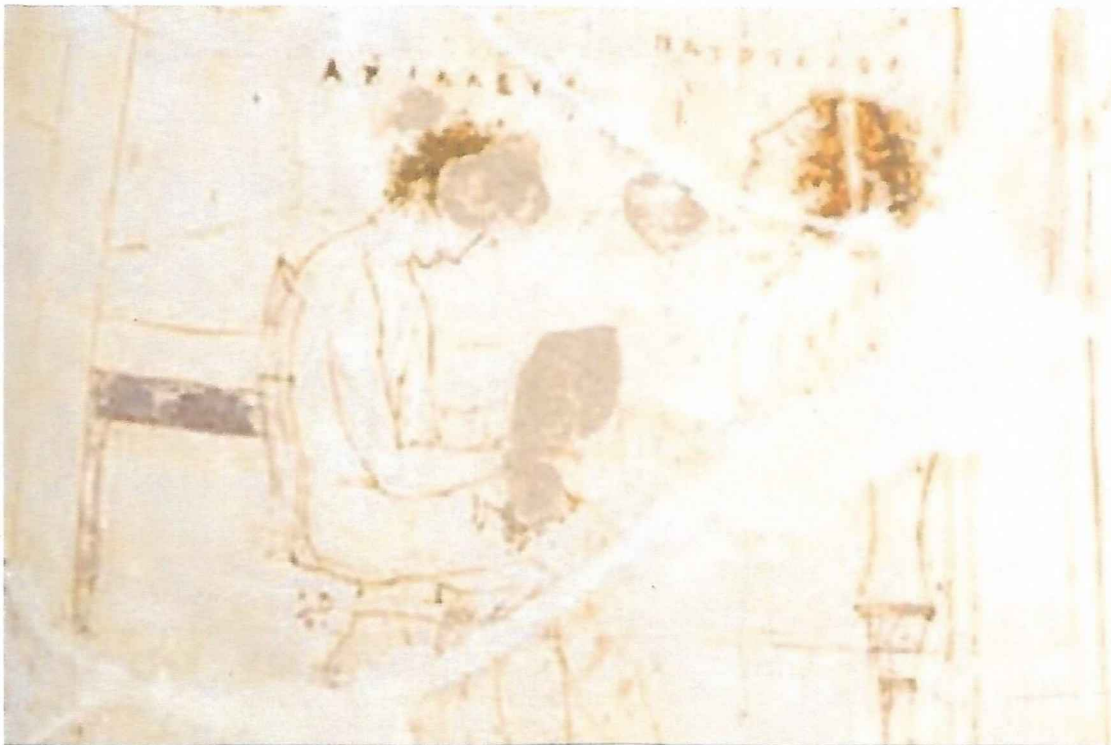
γαβη νὰ ληθεῖ ἐτὴν μάχη μόνος του, πρώτη φορά χωρὶς τὸν Ἀχιλλεῦς. Ὁ βασιλεὺς τῶν Μυρμιδόνων βυβαίεβε. Τοῦ ἔδωκε νὰ φορέσει τὴν ἀπαβράπτουβα ἐτολή του, τοῦ παραχώρησε τὰ ἀδάνατα ἄροχά του καὶ μὲ ἡνίοχο τὸν Ἀυτομέδοντα τὸν ἔστειλε ἐτὴν μάχη. Τὴν φυλαχτὸ προβευχίθηκε δυνατὰ ἀπὸ καρδιάς πρὸς τὸν Δωδωναῖο Δία, τὸν Πελασγικό, νὰ τὸν προβατεύει καὶ νὰ τὸν θυρίσει ἐτὰ καράβια ζωντανό. Ὁ Δίας ἄκουε τὴν προβευχή τοῦ Ἀχιλλεῦς. Ἀλλὰ δὲν ἀπάντησε.

Εἰκόνα: Οἱ Ἀχαιοὶ σηκώνουν τὸ κορμί τοῦ νεκροῦ Πάτροκλου, ἐνῶ ἡ ψυχὴ του πετάει τριγύρω μὲ τὴ μορφή πανοπλίου πολεμιστῆ. Ἐρυθρόμορφος κρατήρας, περίπου 500 π.Χ. Ἀθῶνας, Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο (ἀντίγραφο).

Ὁ Πάτροκλος ὄρμησε ἐναντίον τῶν Τρώων ἀπογαβιδμένος νὰ νικήσει ἢ νὰ μεδάσει. Προέφησε χεγγαῖα καὶ θαυμάστηκε ἀπὸ τοὺς βυμπορημιετῆς του καὶ τῶν δύο βτρατοπέδων. Ὅμως ὁ Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων εἶχαν γάβε ἄλλες ἀπογάβεις. Ἄβτερα ἀπὸ ἕνα ὁρήμερο ρεβιτὰν ἀνδρείας, πὺ δόξαβε τὸν Πάτροκλο ἐτοὺς αἰῶνες, γίγχο πρὶν τὴν δύση τοῦ ἡλίου τὸν ἀποχύμνωσαν ἀπὸ τὰ ὄπλα του καὶ

τὸν παρέδωσαν εὐκοπή γεία ἐτὸν Ἔκτορα, γιὰ τὸ τελεωτικὸ χτύπημα. Τὰ ἄροχα τοῦ Ἀχιλλεῦς ὅμως, ἂν καὶ μακριὰ ἀπὸ τὸ πεδίο τῆς βραχῆς, ἀπτιγήθησαν τὸν δάνατο τοῦ ἡνιοχοῦ τους.

Ὁ Ἀχιλλεῦς κάθεται γιὰ ἐτὸν νεκρὸ Πάτροκλο μὲ βυμμένο τὸ κεφάλι καὶ τὰ χέρια βταυρωμένα πάνω ἐτὰ πόδια, μόνος βὲ ἀπειπιβμένη ἐγκατάλειψη. Μία ἐντελῶς ἄλλη δειώρηθη τῆς ὥρας τοῦ θρήνου, πὺ ἔδω δὲν γίγεται ἐπιδεικτικά, ἀλλὰ βιωπηγὰ, τραγι-

Ἐρυθρόμορφη - γερκὴ γήκυδος. Τύρω ἐτὸ 420 π.Χ. Νέα Ὑόρκη, κότερα. Metropolitan Museum.

Ο ὀμηρικὸς γόγος γίνεται εἰκόνα ἀνάγκυρη καθὼς ἀποδίδει τὸν βουβὸ πόντο τῶν ἀγρόων τοῦ Ἀχιλλεῖα, πού ἀκίνητα βάν τις ἐπιτύμβιες βτῆρες χύνουν δάκρυα γιὰ τὸν νεκρὸ ἀμαρτηγᾶτη τους. Τὸν πενθοῦν μὲ κεφαῖι βκυτὸ καὶ τις χαῖτες κυλιβμένες βτὰ χῶματα καὶ βτὶς κατοπινὲς ἡμέρες.

« καθὼς ἐμύρονταν ἀποζητῶντας τὸν ἠνίοχο ».

Μύρομαι = χύνω ποτάμια, ἀγρόνα δάκρυα.

Ἀρχέχονη γέγη-ρίγα γιὰ τὸ ὑγρὸ βτοιχεῖο εἶναι ἡ μύρα. (ἀγμύρα = ὁ ἀγρ, τὸ ἀγᾶτι τῆς μύρας, ὄχι τὸ ὄρυκτόν. πηημύρα = πηεῖω, πηέον, πογηή μύρα).

Ἔχει βχέβη μὲ τὸ ρ. μορμύρω (= μουργουρίζω) ἐπὶ ἤχου ὀμαγῶς ρέοντος ὕδατος. Οἱ ἤχοι εἶναι ἠρεμοί, ἡ ἀγρ δὲν ἔχει ἀκόμη ἀχρίεγει. μρ... μρ... « Ἀκούω τὴν δαγᾶββα πού κτυπῶντας μορμυρίζει » γράγει ὁ κάλβος. « μορμύρειν ἐβτὶ ὀνοματοποιία ἤχου ρέοντος ὕδατος καὶ ταχυομένου ἠρέμα, ὡς καὶ ὕπαυρῖζειν ». εἶναι τὰ « ἀγμυρέα βένδη » τὰ « μορμύροντα ἀγρῶ » (Φ 325).

Ἀπὸ τὴν « μύρα », παράχονται πογηῆς ἀγρες γέγεις καὶ ὀνόματα, ὅπως: Ἀμαρυβιον (κοινῶς Μαροῦβι), ὡς τόπος μὲ ἀγρόνα ὕδατα.

Μαριός: « Ἐξωθερογακῶνων πόγηβμα ... ὕδωρ δὲ ἀγρόνον εἶπερ ἀγρο τι χωρίον παρέχεται ». - Πλωβ. Γ

Μάρνης καὶ Μεραί: ποταμοί.

Μυρτώ: γύμη βαβτάζουβα ὕδριαν - μάρης: μέτρον ὑγρῶν.

ποταμὸς ἀγμυρήεις: αὐτὸς πού χύνεται βτὴν δαγᾶββα.

μύρω = ρέω, ἐξ οὔ μύρον = ὁ ἐκ τῶν γυτῶν ρέων εὔωδης χυμὸς, μωρῶδιά.

μύρομαι = ὀρητῶ, μωροζογῶ

μυρίκια: παραδαγᾶββιος δάμνος καὶ ἀγμυρίκια.

μῦρος καὶ μύραινα = εἶδος ἰχθύος (→ γατ. MURAENA ἐξ οὔ μωρούνα, μωρουνέγαλον).

μαρούγη: ὕδατοχαρὲς γυτόν, ὅπως καὶ ἡ μαρίκη = κοζοκύνδη.

ἀμυροί = τόποι κάδυχοι καὶ διαρρέοντες (Ε.Μ.) - Τὸ α, ἐπιτατικόν -.

Μαῖρα: ὀνομα Μηρηίδος, ἐξ οὔ τὸ ἐβραϊκὸ Μυριάμ = κυρὰ τῆς δαγᾶββας. Ἐξ αὐτοῦ ὡς ἀντιδάνειον, τὸ ὀνομα Μαρία τὸ ὀποῖον ἡ βυζογηκὴ μγῆμη τὸ μετέτρεψε ἐκ γέου εἰς « Μαῖρη », πού εἶναι καὶ ὁ ἀβτήρ ζείριος. « Ἐρμηνεύεται τὸ Μαρία « βμύρα δαγᾶββης » .. - Ἐπιγᾶνλος Ἀνάγ. 43.489 -.

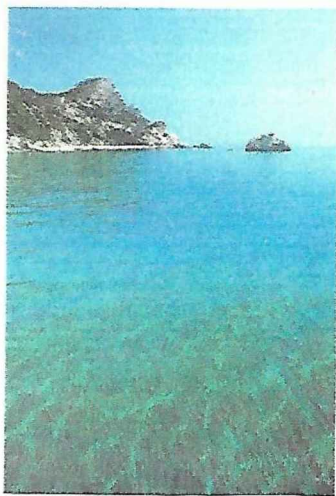
μαῖρη ἐκ τοῦ μαρμαίρω = γᾶμω, ἡπαβτράπτω (βγ. μαρμαρον)

Ἀπὸ τὴν βυνηδη παρομοίωβη « ἀνθρωποδαγᾶββα », « γαοδαγᾶββα » - ὅπως χαρα-

κτηρίζουμε τὸ μέγα πηῆδος, τὸν μεγάλον ἀριθμὸ ἀτόμων, γεννήθηκαν οἱ «μύριοι» ποὺ βημαίνει 10.000 καὶ οἱ «μυρίοι» ποὺ βημαίνει ἀμέτρητοι ὅπως ἡ δάξαββα ... «μυριοπηθεῖς». Ἀπὸ αὐτὸ τὸ «μύριοι», διὰ βυθόδου τροπῆς τοῦ ρ εἰς η, οἱ Δυτικοὶ ἔφτιαξαν τὸ **MILLE** ποὺ βημαίνει χίλια, ἀπ' ὅπου τὸ ἀντιδάνειο «μίηλια». Ἀπὸ δὲ τὴν «μύρα» καὶ τὸ ὀμηρικὸ «ἄης μαρμαρέη» γεννήθηκε ἡ λατινικὴ δάξαββα **MARE**, ἡ ἰταλ. **IL MARE**, ἡ γαλλ. **LA MER**, ἡ ἰσπανικὴ **EL MAR**, γερμ. **MEER**. (Τὸ ἀγγλ. **SEA** ἀπὸ ἄλλη ἐλληνικὴ ρίζα: βείω, βάλος). Ὅλα αὐτά, μὲ ἀμέτρητα παράγωγα, βύνδετα καὶ παραβύνδετα, π.χ. **MARIN** ὁ γαυτικός, **MARINA** παραλία, **MIROIR** ὁ καθρέπτης («ἀπὸ τῶν πρὸς ὕδατιν ἐσόπτρων» - Πλούταρχος-). Ὁ πρῶτος καθρέπτης, ἔσοπτρον τοῦ ἀνθρώπου ὑπῆρξε ἡ ἐπιφάνεια τῶν ὑδάτων, ὅπου ὁ Νάρκισσος ἐδάμαβε τὸν ἑαυτό του.

AD-MIRER εἶναι τὸ δαυμάτω (δηλ. ἄντα + μύρα, ἀπέναντι βτὴν μύρα). Τὸ δὲ «δαῦμα» τοῦ «ἀντικατοπτρισμοῦ» τὸ ἀποκάλυψε **MIRACLE du MIRAGE**.

Ἀπὸ τὴν «μύρα» κατάχονται καὶ οἱ διάφοροι Δυτικοὶ γαυάρχοι: **AMIRAL, AMIRALE, MARECHAL, ADMIRAL** ... ἀπὸ τὰ ὁποῖα, ἀκοιούδως, τὰ ἀγατορικὰ «ἀμιράς» καὶ «ἐμίρης».

μύρα

Ἡ γύπη τοῦ Δία

«Γιατὶ ἀπὸ ὅλα τὰ πηάβματα ποὺ ἀγαθαίνου καὶ βαθεύου πάνω βτὴν γῆ κατένεα δὲν εἶναι πιὸ θλιβερὸ ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο»:

Τοῦτος ὁ βτοχαβμὸς τοῦ Δία παρουβιάζει τὸν ἀνθρώπο πιὸ βυβτυχιβμένον ἀπ' ὅλα τὰ γήλια πηάβματα. Ὁ ὀμηρικὸς ἀνθρώπος διακατέχεται ἀπὸ βαβειὰ μεγαχχοζία ἐμπρὸς βτὸ πρόβημα τῆς γῆς καὶ τοῦ θανάτου. Βεβαίως ὁ Ὀμηρος ἐφαίρει τὸ ἥρωικὸ ἰδεώδες· τὴν ἀντίληψη ὅτι εἶναι προτιμότερος ὁ ἔνδοξος θάνατος παρὰ ἡ ἐπονεῖδιβτὴ γῆ. Ὅμως ὁ θάνατος ἀπὸ τὴν πανάρχαια ἐποχὴ βυχκζόνιζε τὸν ἀνθρώπο, ὅβο κατένεα

ἄλλο γεγονός. Ἡ ἀπώγεια τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καὶ ἡ καταδίκη τοῦ βώματός του ἐπὶ τὴν γῆρα καὶ ἐξαφάνισήν χέμιζε μυστήριο, τρόμο καὶ ζήτη τὴν ἀνθρώπινη βυεΐδση. Οἱ Ἕλληνες δὲν μπορούσαν νὰ φανταστοῦν πὺς εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι τόβο ζήη καὶ τόβο μάταιη ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ μυθολογία βρίζει ἀπὸ μύθους μὲ περιπτώσεις πού ζωντανοὶ πῆχαν ἐπὶ τὸν κάτω κόσμο καὶ βυαντῆσαν τοὺς προβιζεῖς τοὺς γεκρούς ἢ προβπαΐδσαν νὰ τοὺς ἐπαγαγέρον ἐπὶ τὴν ζωὴ. Τέτοιοι εἶναι ὁ μῦθος τοῦ Ὀδυββέα πού ἐπιβκέπτεται τὸν Ἄδην, τοῦ Ὀργέα πού προβπαεῖ νὰ ἀποβπάβει ἀπὸ ἐκεῖ τὴν ἀχαπημένη του Ἐρυδίκη, καθὼς καὶ τῆς Περβεφόνης, ἡ ὁμοία ἀπάχεται ἀπὸ τὸν Ἄδην καὶ ὑπάρχει μία βειρὰ διαβουζέβων, ὡβτε τελικά νὰ περνᾶ τὸν μίβο χρόνο (ἢ ἡ μῆνες βύμψωνα μὲ ἄλλη ἐκδοχή) ἐπὶ τὸν ἐπάνω κόσμο καὶ τὸ ὑπόζοιμο διάβτημα ἐπὶ τὸν κάτω κόσμο.

Λόγια πού δείχνουν τὴν μεγάλη βημαβία πού ἔχει γιὰ τὴν ἀρχαία ἐλληνική ἀντίληψη ἡ ζωὴ, εἶναι αὐτὰ τοῦ Ἀχιλλέα ἐπὶ τὴν Παυδία I 400-409: « Τίποτε δὲν ἀζίζει γιὰ μένα ὄβο ἢ ζωὴ, τίποτε δὲν εἶναι γυχής ἀντάζιον ». Στὴν Νέκυια τῆς Ὀδυββείας ἐπίβης, ὅπου ὁ Ὀδυββέας βυαγτᾶ τὸν Ἀχιλλέα, ὁ γεκρός ἥρωας τοῦ ζέει ὅτι δὲν προτιμοῦβε νὰ ζεῖ βᾶν ὑπηρετῆς ἐγὸς γτωχοῦ ἀνθρώπου, παρὰ νὰ εἶναι ἀρχοντας ἐπὶ τὸν κόσμο τῶν γεκρῶν.

Γιὰ τὸν ἀρχαῖο ἀνθρώπο ὁ οὐρατὸς εἶναι κλειβτὸς καὶ ἡ πραγματικότητα τοῦ θανάτου τραῦμα ἀδεράπευτο. Οὐδεὶς μπορεῖ νὰ τεβεῖ « ὑπὲρ μόρον », δηλαδή νὰ ζεπεράβει τὸν θάνατο. Μόρος εἶναι ὁ θάνατος, ἀπὸ τὴν ρίζα μερ-, ἀπ' ὅπου μερίζω καὶ μοῖρα. (Ὁ θάνατος ἐπὶς δυτικὲς γλωββες: mors ἐπὶς Λατινικά, mort ἐπὶς Γαλλικά, morte ἐπὶς Ἰταλικά, muerte ἐπὶς Ἰβπανικά).

Μοῖρα εἶναι τὸ μερίδιο πού ἀντιβτοιχεῖ βὲ καὶδε ἀνθρώπο. Καὶ ἡ ἐβχατη μοῖρα εἶναι ὁ θάνατος. Δὲν εἶχε ἔρδει ἀκόμη ὁ Χριβτὸς ἐπὶ τὴν γῆ, γιὰ νὰ γέρει τὸ ἐρηπιδοφόρο μήνυμα, ὅτι μπορεῖ νὰ ζίνει ὑπὲρβαβῆ τῆς μοῖρας, τῆς ἐβχατης μοῖρας, τοῦ μόρου, δηλαδή τοῦ θανάτου.

Ὁ Χριβτὸς, ὁ « θανάτω θάνατον πατήβας », δείχνει ἐγὰ γέο δρόμο ἐπὶ τὴν ἀν-

θρωπότητα, ξεκαυιάζει μιὰ καινούργια δυνατότητα: τὴν ἐπιβροχή - βυελιδητὴ πη-
 ον- βτὴν πρὸ τῆς ἐβχωρήσεως τοῦ θανάτου ὑπαρκτικὴ κατάβαση. Ὅπως τὰ γόρια
 οἱ βοσκοὶ πηχαίνουν κόντρα βτὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ προκειμένου γὰ φθάσουν βτὶς πη-
 χές του, ὅπου δὰ γεννῆθουν τὰ αὐχὰ τους, ἔτσι καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔχει γὰ διαλύσει
 μιὰ πορεία ἀντίδρομη πρὸς τὸ ρεῦμα τοῦ κόβμου, ἐγὸς κόβμου πὺ ἀποκόπηκε ἀπὸ τὸν
 Δημιουργό του καὶ ἔγινε ζέγος καὶ ἐχθρικός πρὸς Αὐτόν. Ἐπίσης μιὰ πορεία ἐπιβρο-
 χῆς ἀπὸ τὸν ἐχωκεντριβμό καὶ τὴν γεώτικη ἐπιφάνεια πρὸς τὴν οὐβία καὶ τὸ βάδος
 τῆς ὄντως ζωῆς καὶ ὑπάρξεως.

Οἱ ἄγιοι, ἐξ ἄλλου, πρὶν ἀπὸ τὸν βωματικὸ θάνατό τους, βιώνουν τὴν ἀγέβπε-
 ρη διάβαση τῆς ἄλλης ζωῆς καταωχαζόμενοι ἀπὸ τὸ γῶς της, γῶς οὐράνιο. Ἀλλὰ καὶ
 οἱ ἀχωνιζόμενοι τῆς καθάρσεως τὸν ἐβωτερικὸν ἀχῶνα ἄνθρωποι χεύονται βποραδικὰ
 τὴν πραγματικότητα τοῦ ἄλλου κόβμου καὶ οἰκοδομοῦν ἀπὸ τὴν ἐδῶ ζωὴ τὴν βχέβη μα-
 ρί του.

Καὶ δὰ ῥθει ἡ Ἀνάσταση!

Ἐνας ἄλλος ποιητής, ὁ κωνσταντῖνος καβάφης, μὲ τὴν δική του
 εὐαίβδητη πένα, ἐμπνευβμένη ἀπὸ τὴν Ἰλιάδα, «βγέπει» μὲ τὸν δικό του
 τρόπο τὴν ἀριβτεία* καὶ τὸν θάνατο τοῦ Πατρόκρου, καθῶς καὶ τὸν θρῆγο
 τῶν ἀθάνατων ἀγόνων.

Τὸ ποίημα «**Τὰ ἀγοχα τοῦ Ἀχιλλέως**» δημοβιεῶθηκε γιὰ
 πρώτη φορὰ τὸ 1897.

* Ἀριβτεία: βπουδαῖα κατορδῶματα βτὸ πεδίο τῆς μάχης.

Κ. Π. Καβάφης

Τά ἄλογα τοῦ Ἀχιλλέως (1897)

Τόν Πάτροκλο σάν εἶδαν σκοτωμένο,
πού ἦταν τόσο ἀνδρείος,
καί δυνατός,
καί νέος,
ἄρχισαν τ' ἄλογα νά κλαῖνε τοῦ Ἀχιλλέως·
ἡ φύσις των ἡ ἀθάνατη
ἀγανακτοῦσε γιά τοῦ θανάτου αὐτό τό ἔργον
πού θωροῦσε.
Τίναζαν τά κεφάλια των καί τές μακριές χαῖτες
κουνούσαν,
τήν γῆ χτυποῦσαν μέ τά πόδια,
καί θρηνοῦσαν τόν Πάτροκλο
πού ἐνοιώθανε ἄψυχο
—ἀφανισμένο—
μιά σάρκα τώρα ποταπή
—τό πνεῦμα του χαμένο—
ἀνυπεράσπιστο
—χωρίς πνοή—
εἰς τό μεγάλο Τίποτε ἐπιστραμμένο ἀπ' τή ζωή.

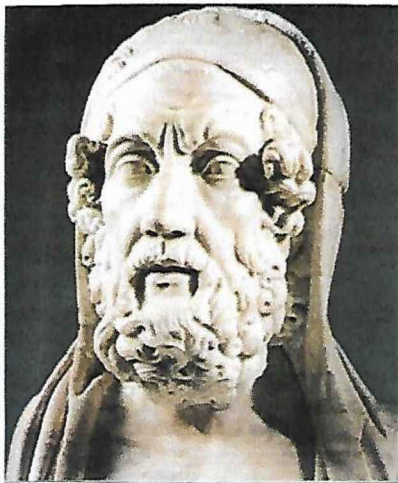
Τά δάκρυα εἶδε ὁ Ζεὺς
τῶν ἀθανάτων ἀλόγων καί λυπήθη.
«Στοῦ Πηλέως τόν γάμο» εἶπε
«δέν ἔπρεπ' ἔτσι ἄσκεπτα νά κάμω·
καλύτερα νά μὴν σᾶς δίναμε ἄλογά μου δυστυχισμένα!
Τί γυρεύατ' ἐκεῖ χάμου
στήν ἄθλια ἀνθρωπότητα
ποῦναι τό παίγνιον τῆς μοίρας.
Σεῖς πού οὐδέ ὁ θάνατος φυλάγει,
οὐδέ τό γῆρας πρόσκαιρες συμφορές σᾶς τυραννοῦν.
Στά βάσανά των σᾶς ἐμπλεζαν οἱ ἀνθρωποί».
—Ὅμως τά δάκρυά των
γιά τοῦ θανάτου τήν παντοτεινή τήν συμφοράν
ἐχύνανε τά δυό τά ζῶα τά εὐγενῆ.

Βιβλιογραφία

1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ, Ο.Ε.Δ.Β. , Αθήνα 2007.
2. ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ: ΙΛΙΑΔΑ , Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ, Ο.Ε.Δ.Β. , Αθήνα 2006.
3. ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ Γ' Ιωάννου Σταματάκου.
4. ΜΕΓΑ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ LIDDEL - SCOTT.
5. Ο ΕΝ ΤΗ ΛΕΞΕΙ ΛΟΓΟΣ , Έκδόσεις Γεωργιάδη 2006.

Προτομή του Όμηρου,
ρωμαϊκό αντίγραφο
από πρωτότυπο έργο
της Έλληνιστικής εποχής.

ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΡΖΑ

« Έν μέβω κρίβης »

ἀποβπάβματα

καὶ ζαφνικά ἕνα πρωὶ
βρεθῆκαμε γὰ ἐπιγέχουν ἄηροι γιὰ μᾶς.
Νὰ ἀποφάβιγουν ἄηροι γιὰ μᾶς.
Νὰ νοιάζονται γὰ ἐκβυχχροτίβου
ὄχι τὴ ζωὴ
ἀλλὰ τὸ θάνατό μας.

Ξαφνικά ἕνα πρωὶ
βρεθῆκαμε ὑπὸ ζυγόν,
περικυκλωμένοι ἀπὸ « βωτῆρες »
ποὺ γάχνου με βπουδὴ
γὰ βροῦν τρόπους ἐφόντωβης,
ὥβτε ἀπὸ τὴν κατηχορία τῶν ὄντων
γὰ περάβουμε
βέ κείνη τῶν μὴ ὄντων.

Τῶν ἀπαδῶν καὶ ἀγέραβτων καὶ ἄβουζων πηαβμάτων,
ποὺ πρῶτα τὰ τρομοκρατεῖς
καὶ μετὰ τὰ χειρίζεβαι
καὶ τὰ διαχειρίζεβαι
ὅπως θέγεις.

.....

Ἀδελφοί μου,
ὁμοιοπαδεῖς καὶ βυμπένητες,
ἢ κρίβη ἢ μεχάγη
δέν εἶναι ποὺ δέν εἰπμεροῦμε.

Εἶναι πού δέν μετανοοῦμε .

Ἡ κρίση ἢ μετάνοια
δέν εἶναι πού ἀνώβατε τήν ψυχή μας .

Εἶναι πού τήν παραδώσαμε μόνοι μας .

Πρέπει γὰν περάσει καιρὸς
καὶ γιὰ πάντα
ἐπὶ τὸν πυρῆνα τοῦ εἶναι μας :
Ἡ κρίση ἢ μετάνοια,
ἢ μέγιστη τῶν συμφορῶν,
δέν εἶναι ἢ ὀφειλὴ τῶν δακρύων .

Εἶναι ἢ ὀφειλὴ τῶν δακρύων ...

Ἀδελφοί μου,
ἐπὶ παραχρᾶστον
ὄρα τὰ χρέη:
μὲ δάκρυα !

καὶ δὲ δοῦμε τὴν ἀνοιχτὴν
γὰν πετάχεται κάτω ἀπ' τὰ μάρμαρα ...
καὶ τὰ δένδρα γ' ἀνδύθουν ...

καὶ δὲ ῥοεῖ ἢ Ἀνάστασις !

